

TopCamper

magazine

Morelo Palace Liner ● fietsen door Den Haag ● reizen met verdieping in VS en Canada ● camperplaatsen ● het 'witte goud' ● Povlakte ● Itineo Nomad CS 660 ● overland naar Kaapstad 2 ● Eura Mobil Van ● langs brouwerijen in Walonië ● camperstijl ● Kaylee alleen op reis in een busje ● boeken ● wijn, kerkjes en dorpen in Bourgondië

ISBN 978-90-830253-8-4

9 789083 025384 >

nr 22 ● oktober 2021 ● € 7,95

DE HYMER ONDER DE HALFINTEGRALEN

*Er zijn veel campers, maar geen enkele is zo opvallend als de nieuwe HYMER B-Klasse MasterLine op basis van de nieuwe Mercedes-Benz Sprinter. Ervaar zelf het iconische design, compromisloze toptechnologie en unieke comfort. Verkrijgbaar als **integraal** en **halfintegraal** model. Ontdek dit nieuwe model nu bij de HYMER-dealer of op www.hymer.nl*

cover: buscamper aan de voet van de Montserrat in Catalonië, Spanje (foto: Voyagerix).

TopCamper magazine is een tijdschrift voor liefhebbers van camperen.

www.topcamper.nl

Uitgegeven door Aveco Verzekeringen i.s.m. Graphic Services

Uitgever
Arian Bossers
uitgever@topcamper.nl

Hoofdredacteur
Harry Schuring
h.schuring@topcamper.nl

Redactieadres
Oranjelaan 11
7121 CA AALTEN
redactie@topcamper.nl

Aan dit nummer werkten o.a. mee:
Hans van Bergen, Clemens Bernardt,
Wim ten Brinke, CamperCaKe, Kaylee van Dam,
Frank van Disseldorp, Mia Euverman,
Marga Feenstra, Bartho Hendriksen,
Daan Kloeg, Melissa Koot, Geert van Leeuwen,
Marcel Marchand, Jan Uittenboogaard

Vormgeving
Walter Bouwman
Giesbers Retail, Duiven

Druk
Damen Drukkers

Bereik
51.000

Abonnementen
Een introductie-abonnement kost € 9,95 (jaarabonnement, 2 edities). Automatische verlenging met dagelijkse opzegmogelijkheid. Losse verkoop € 7,95 exclusief portokosten. Voor abonnees in het buitenland gelden andere voorwaarden.

Klanten van Aveco Verzekeringen ontvangen dit magazine gratis.

Abonnementenadministratie
Aveco Verzekeringen, postbus 444
7770 AK HARDENBERG, 0523 28 27 29
abonnee@topcamper.nl

Adverteren
Aveco Verzekeringen, Willeam Kempe
willeam@avecoverzekeringen.nl, 0523 28 23 76

Verantwoordelijkheid
TopCamper magazine wordt met veel zorg samengesteld. Fouten kunnen echter niet geheel worden voorkomen. Uitgever noch redactie aanvaarden verantwoordelijkheid voor eventuele onvoorziene gevolgen van onvolkomenheden. Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© 2021 TopCamper magazine
Alle rechten voorbehouden

ISBN 978-90-830253-8-4

LEVE DE ZELFSTANDIGHEID!

In reisreclame, op social media, in kranten, tijdschriften en op radio en televisie was deze zomer een veel gehoorde kreet: 'We mogen weer'. In hoeveel talkshows zag ik niet de ANVR-voorman klagen en pleiten, of de gewichtige mannen van Corendon en TUI? Als je vakantie afhankelijk is van vliegtuigen die wel of niet naar Spanje of Turkije kunnen vliegen, dan was de onzekerheid daarover natuurlijk ook niet aangenaam. Toen het rood en oranje geleidelijk van de Europese kaart verdwenen, konden camperreizigers zeggen: 'We gaan weer'. Ieder zijn meug, maar wat is het fijn om een camper ter beschikking te hebben!

Behalve over nieuwe campers en over ontwikkelingen op de markt brengen we in dit nummer natuurlijk weer veel reisverhalen. Voor de tweede keer reizen we mee met Jan en Loes door Afrika. In Nederland bezoeken we Noord-Holland en rijden we een onderhoudende fietsroute door Den Haag. We toeren met de nieuwe Hymer Tramp S 585 door het Franstalige deel van België langs kleine en grote brouwerijen van speciaalbier; zo komen we in prachtige Waalse streken. Onze culinaire redacteur blijft in zijn eigen Limburg: hij vertelt alles over de asperge. In Italië bezoeken we de vlakke streek waar de meeste reizigers in de hete zomer het liefst snel doorheen rijden: de Povalakte, een bedrijvig gebied met veel cultuur. In najaar en winter is het lint van middeleeuwse steden zeer aantrekkelijk. En nog meer reizigers die hun eigen weg volgen: Mia en Clemens maken thematische tochten door Noord-Amerika en Kaylee zou een paar maanden weg gaan met haar busje maar zit na een half jaar nog op een Canarisch eilandje.

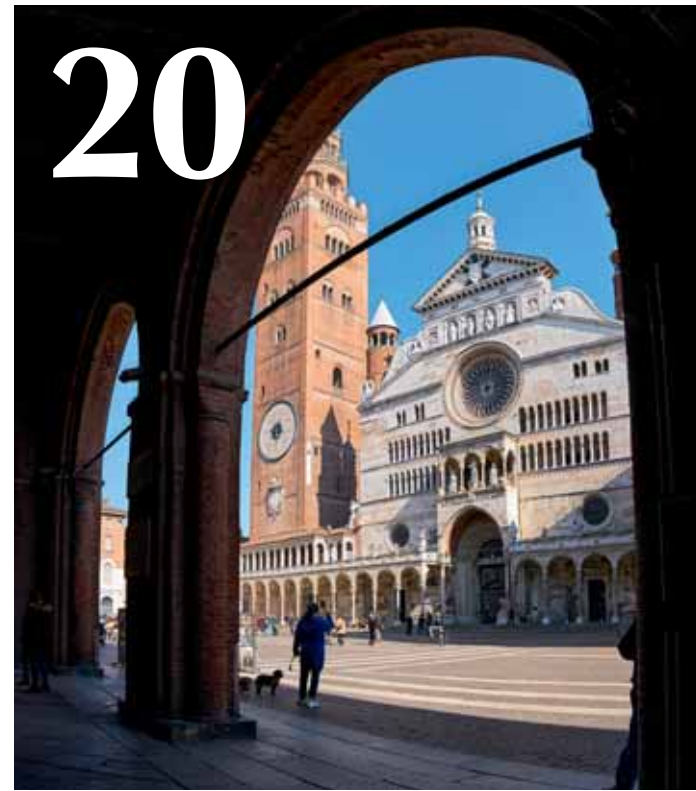
Harry Schuring
hoofdredacteur
h.schuring@topcamper.nl

Fietsen door de mooie stad aan zee

Van het torentje van de premier naar de nieuwe boulevard van Scheveningen – mooie parken, statige villa’s, leuke woonwijken. Een route van 19 kilometer door Den Haag.

Steden in de Povlakte

Buiten de warme zomermaanden is een tocht langs de levendige, oude steden tussen Noord- en midden-Italië een heerlijk reisdoel, vooral voor de liefhebbers van kunst en schoonheid.

Overland naar Kaapstad – deel 2

We volgen de avonturen van Jan en Loes met hun campertruck van Ethiopië in het oosten tot in Namibië in het zuidwesten van Afrika.

Noord-Holland noord

Alkmaar, West-Friesland, Wieringen en de Kop van Noord-Holland – een paar dagen rustig toeren langs verrassende plekken.

Bevlogen reizigers in Noord-Amerika

Mia en Clemens zijn liefhebbers van de geschiedenis en cultuur van de Verenigde Staten en Canada. Ze doen verslag van twee lange reizen met hun eigen camper.

Kaylee en haar busje

Jong en maanden weg met je eigen camper – Kaylee van Dam doet het. Onderweg werkt ze en maakt ze vrienden. Drie maanden was het plan, maar ze is nu al een jaar op pad.

72

Roadtrip door groen Wallonië

Al net over de grens in Zuid-Limburg zijn we echt in het buitenland. Een tocht langs bijzondere brouwerijen brengt ons in prachtige streken.

48

EN VERDER:

7 Agenda

8 Campernieuws

Nieuwe campers en andere camperzaken uit binnen- en buitenland.

14 Rond Beaune en in de Beaujolais

Verstilde dorpjes, vergezichten, romaanse kerkjes, imposante kastelen en wijn natuurlijk; Bourgondië op z'n best

26 Campernieuws

Morelo Palace Liner 99 GSB – eredivisie.

36 Campernieuws

Itineo Nomad CS 660 – voordelige integraal met kinderkamer.

44 Campernieuws

Eura Mobil 635 EB Van – luxe buscamper.

58 Het 'witte goud'

Alles over de asperge, de mythische koningin van de groenten.

65 Varia

Korte berichten over hoofd- en bijzaken.

86 Camperstijl

Hoe gebruiken Frank en Margriet hun camper?

91 Boeken

Routegidsen voor Frankrijk en Italië, een buitenkookboek en een bijzondere vogelgids.

92 TopCamperplaatsen

Twee keer Nederland en één keer West-Frankrijk.

Gefascineerd door Carthago

Live de première van de innovaties ervaren
op de Kampeer & Caravan Jaarbeurs

**Wij verheugen ons om u te kunnen verwelkomen op de Kampeer & Caravan Jaarbeurs
06.10. – 10.10.2021, Hal 11**

Het live als een van de eersten meemaken, genieten van de première – dat is de Kampeer & Caravan Jaarbeurs. Beleef de wereldpremière van de beste chic c-line aller tijden en de nieuwe chic c-line XL op Mercedes-Benz Sprinter! Raak gefascineerd door de lichtgewicht van topkwaliteit – c-compactline Super-Lightweight en de c-tourer Lightweight! Geniet van de nieuwe Liner-Premiumklasse – nog comfortabeler, nog eleganter, met nog meer ideeën voor uw vakantie, gewoon nog meer Carthago!

Het spreekt voor zich dat wij alert zijn op u en uw gezondheid! Ons uiterst doordachte beurs- en standconcept zal u beschermen en staat garant voor een ontspannen sfeer op de beurs.

Beurzen in/na coronatijd

Al ruim anderhalf jaar is de agenda van evenementen, en dus ook van camperbeurzen, ongewis. Grote beurzen werden afgelast, verschoven of ingrijpend uitgekleeft. Nu, aan het eind van de zomer van 2021, lijken de omstandigheden voor grote evenementen langzaam te verbeteren; echter omdat de vaccinatieprogramma's nog lang niet zijn voltooid is voorzichtigheid voorlopig geboden.

We publiceren op deze bladzijde de beurzen met data zoals ze nu bij ons bekend zijn. Het spreekt voor zich dat hierin veranderingen kunnen komen, bijvoorbeeld ten gevolge van (nieuwe) maatregelen ter bestrijding van de corona-epidemie.

Dus, als je van plan bent een of meer van de hier genoemde beurzen te bezoeken, controleer dan alsjeblieft te zijner tijd de data nog eens.

6-10 oktober 2021

Kampeer & Caravan Jaarbeurs, Utrecht

In een gezellige ambiance doen tienduizenden bezoekers hier ideeën op over vakanties en over hun kampeermiddel en -uitrusting. Op het programma onder meer: workshops, proefritten maken met een buscamper, integraal of halfintegraal, tips and tricks in het Kampeertheater, informatie over huren, een wedstrijd 'vouwwagen opzetten' en een fietsparcours waarop fietsen en e-bikes kunnen worden uitgetoond. Duurzaam kamperen krijgt dit jaar extra aandacht, onder meer met elektrisch aangedreven buscampers. Onder de exposanten vele campermerken zoals Adria, Knaus, Rapido, Carthago. De exacte lijst van deelnemers is nog niet bekend toen wij dit nummer samenstelden. Zeker is wel dat de merken van de Erwin Hymer Group (Hymer, Dethleffs, Bürstner, Laika, LMC, Carado, Sunlight, Niesmann+Bischoff) niet aanwezig zullen zijn. Ook zijn er stands van Aveco, ANWB, NKC, Bovag en van campings en regio's in Nederland en Europa.

10-17 uur; dagkaart € 12,50 online vooraf, € 14 online tijdens, € 14 aan de kassa, middagkaart (vanaf 13 uur) € 9, tot 18 jaar gratis parkeren € 4 per uur, maximaal € 16/20 per dag
Jaarbeurs, Jaarbeursplein 6, Utrecht

21-25 oktober 2021

Mobicar caravan & motorhome Expo, Brussel

Vanwege onzekerheid over de 'optimale uitrol' wordt het Salon in 2021 niet georganiseerd.

5-7 november 2021

Caravan Bremen

De vorige keer (2019) bezochten ruim veertigduizend mensen deze regionale kampeerbeurs in hal 5, 6 en 7 van de Bremer Messe. Veel Duitse merken (behalve die van de EHG) zijn vertegenwoordigd, maar ook Franse en Italiaanse.

10-18 uur, entree € 9, middagticket (vanaf 14 uur) € 5, 13-17 jaar, 'gepensioneerden' € 8

Messe Bremen, Theodor-Heus-Allee, Bremen – ingang: Halle 7

13-16 januari 2022

Vakantiebeurs, Utrecht

Na een aangepaste beurs in 2021 wordt de Vakantiebeurs nu weer, zoals gebruikelijk, in januari georganiseerd, fysiek. Deze editie begint op donderdag en duurt dus vier dagen. Doorgaans is er een hal gewijd aan kamperen, daar zijn dan heel wat campers te zien.

9.30-17.30 uur, op zaterdag tot 20 uur; entree (tarieven 2020) € 15 aan de kassa, € 12 in online voorverkoop, kinderen t/m 16 jaar gratis; parkeren € 4 per uur, maximaal € 16/20 per dag
Jaarbeurs, Jaarbeursplein 6, Utrecht

15-23 januari 2022

CMT Die Urlaubs-Messe, Stuttgart

In 2021 ging de CMT niet door. Deze beurs in Stuttgart is na Düsseldorf de grootste kampeerbeurs ter wereld. Waarschijnlijk zijn er regels op basis van het 'Hygienekonzept' Safe Expo. Op het beursterrein bevindt zich een (populaire) camperplaats.

(gegevens 2020:) 10-18 uur, entree € 15, vanaf 65 jaar € 13
Landesmesse Stuttgart, bij het vliegveld (langs de A8, richting München)

26-30 januari 2022

Caravana, Leeuwarden

Na de oktoberbeurs in Utrecht is dit de grootste beurs op kampeergebied in Nederland. Circa vierhonderd exposanten (doorgaans) tonen alles op kampeergebied waar onder heel wat campers. In tegenstelling tot eerdere edities is de beurs nu geopend van woensdag tot en met zondag.

10-17 uur; entree € 17,50 (online € 15, 'early bird' € 14), t/m 12 jaar gratis; parkeren gratis
WTC Expo, Fryslânplein, Leeuwarden

NOG ALTIJD GEEN ELEKTRISCHE CAMPER IN ZICHT

2021 WÉÉR EEN TOPJAAR VOOR DE CAMPERBRANCHE

We weten inmiddels allemaal hoe het ging met de campers in coronatijd. Na een aanvankelijke hapering bij de consument, in het voorjaar van 2020, barstte in juni van dat jaar de vraag weer los. Juist dóór corona groeide de belangstelling voor een reiswijze waarbij je niet van anderen afhankelijk bent. Ook wat jongere kopers gingen op zoek. Toen de campings vorige zomer langzaam weer openden, waren er maar weinig plekken vrij, tot in oktober toe. Wat bijna niet kon, gebeurde: in 2021 werd nog weer 32 procent meer verkocht, nieuw. Tweedehands campers zijn zeer schaars geworden en voor nieuwe campers geldt een lange levertijd.

tekst: Harry Schuring

foto's: Harry Schuring, fabrieken

Hoge prijzen dus voor occasions. Het gebeurt niet zelden dat jonge campers voor ongeveer de nieuwprijs weer worden verkocht; of meer. Inruilen of verkopen van de camper is nu erg aantrekkelijk. Er zijn autohandels die tegenwoordig ook campers verkopen. Autoverhuurder Hertz verhuurt nu ook campers. Maar inmiddels is het aanbod aan het opdrogen en neemt de omvang van de handel af. Fijn dat veel mensen willen camperen; jammer dat het aanbod in midden- en lage prijsklassen zo gering is (het lijken wel huizen).

Wel innovaties, geen doorbraak

We zien interessante innovaties, in techniek en in carrosserieën. Zo komt Bürstner met een opblaasbare alkoof, zodat je niet met een hoge windvanger hoeft te rijden. Leuke nieuwe indelingen komen er, als vanouds vooral bij de Franse merken. Maar waar veel mensen toch wel op zitten te wachten, is een heuse elektrische camper. Natuurlijk is er de **e-Fixxter** uit Friesland, maar dat zijn kleine campers (actieradius circa 250 km). De gemiddelde camper – een halfintegraal van 7 m lang – met elektrische aandrijving is nog niet in zicht. **Knaus** lanceerde op de Caravan Salon eind augustus een studiemodel, E.Power Drive genoemd. Het is een Van TI die 90 km op de accu kan rijden; een range extender (op benzine of diesel) moet de accu weer opladen. Onder of boven de 3,5 ton is nog de vraag. Op de persconferentie bleven veel vragen van journalisten (zowel over prijs als over techniek) onbeantwoord.

Licht vernieuwde Ducato ietsje zuiniger

Op Fiat gebaseerde campers van modeljaar 2022 profiteren van een vernieuwde Ducato. Het uiterlijk is nauwelijks gewijzigd. Wel is een aantal rijassistentiesystemen toegevoegd zoals de adaptieve cruisecontrol (de auto remt af als een voorganger langzamer rijdt), een remassistent die ingrijpt als een voetganger of fietser te snel wordt genaderd en een fileassistent die

stuurtaken overneemt bij lage snelheden. Een parkeerassistent toont het achteruitzicht in de binnenspiegel. Omdat veel van deze systemen werken op basis van in de Ducato ingebouwde camera's, zullen deze niet beschikbaar zijn in een integraalcamper. In de wel gewijzigde cabine is het karakteristieke Ducatostuur vervangen door een moderner, iets kleiner mainstreamstuur. De dashboardinstrumenten hebben een nieuwe look, er zijn twee uitvoeringen. De ventilatieroosters zitten op dezelfde plek en zijn iets anders vormgegeven. Voor het mediasysteem kan gekozen worden uit touchscreens van 5, 7 en 10 inch; de twee grootste beschikken ook over Apple CarPlay en Android Auto. Een smartphone kan draadloos worden opgeladen in een inductiebakje. De opnieuw beklede stoelen zouden iets meer comfort bieden. De zitpositie – lange bestuurders kijken tegen de bovenrand van de voorruit aan – is helaas niet aangepast. De vernieuwde motoren hebben een iets kleinere cilinderinhoud, 2184 cc in plaats van 2287 cc. De zogenoemde Multijet₃-motoren voldoen aan de laatste euronorm (vanaf 1-1-2021): 6d-final. Net als voorheen zijn verschillende vermogens leverbaar: 120, 140, 160 en 180 pk; de automaat is niet op de 120 pk versie beschikbaar. Gemiddeld verbruiken de aangepaste motoren zo'n 7 procent minder diesel. De Ducato met aardgasmotor is uit het programma geschrapt; van een hybrideaandrijving lijkt voorlopig geen sprake.

Links: als de 'slaapkamer' met het hefdak van de Bürstner Lyseo Gallery wordt dichtgeklapt, lijkt dit een gewone halfintegraal; boven: de Fiat Ducato kreeg een nieuw stuur en een moderner dashboard; onder: de Hymer Tramp S 585 is 7,09 m lang

Grote beurzen minder populair?

Marktleider Erwin Hymer Group (EHG) kondigde een half jaartje geleden aan dat voor al zijn merken – in Europa zijn er tien campermerken – het deelnemen aan beurzen sterk wordt verminderd. Goede ervaringen met onlinemarketing in het eerste coronajaar was een van de argumenten. Voor een beurs als de Caravan Salon in Düsseldorf, jaarlijks rond 1 september, scheelt dit drie of vier hallen! Een adering dus. Of het voor de consument nadelig is valt nog moeilijk vast te stellen.

CONSTRUCT
MECHANISCHE DIEFSTAL BEVEILIGING

Mechanische anti-diefstal sloten voor (bedrijfs)auto's en campers

Waarom Construct mechanische diefstal beveiliging?

- ✓ Bewezen effectief anti-diefstal systeem
- ✓ Eenvoudig in gebruik, ook bij dagelijks gebruik
- ✓ Stand-alone systeem: werkt volledig zelfstandig zónder elektronica
- ✓ Verkrijgbaar voor (bijna) iedere camper / auto / bedrijfsauto
- ✓ Leverbaar voor handgeschakelde en automatische transmissie
- ✓ Vrij van onderhoud en stringen
- ✓ Montage door getrainde professionals
- ✓ Geaccepteerd door iedere verzekeraar
- ✓ Gratis meeverzekerd door uw verzekeraar
- ✓ 5 jaar garantie

AANBIEDING
Construct "Premium"

€ 575,-
incl. inbouw*

* vraag naar de voorwaarden

AVECO
Verzekeringen

De specialist in camperverzekeringen!

Exclusief voor klanten van Aveco Verzekeringen:
Op vertoon van de MijnAveco pas, krijgt u € 50,- terug-
gestort bij aanschaf van een Construct "Premium".

*zie voorwaarden op www.avecoverzekeringen.nl/construct

€50
CASHBACK

Met de klok mee: in de Lyseo Gallery leidt een vaste trap naar de 'slaapkamer'; elektrisch schuifdak in Karmanns Dexter; nieuw merk kampeerbus: Panama; interieur van Mobilvetta's buscamper Admiral; voor het eerst komt ook Dethleffs met een buscamper; onder: de smalle halfintegraal S van Challenger

Uitgerekend op de persdag van de Caravan Salon 2021 verstuurde **Niesmann+Bischoff**, het chique merk van EHG (en dus niet op de beurs), aan journalisten (die waarschijnlijk op de beurs waren op dat moment) een bericht over hun nieuwe onlineconfigurator. De consument kan daarmee een camper samenstellen, met een meelopende prijsberekening – een handig instrument voor een merk om potentiële kopers online aan zich te binden, in plaats van op beurzen. Zo'n configurator is overigens leuk om mee te 'spelen'. Bij deze van Niesmann+Bischoff zie je iets dat zich ook bij sommige configurators van automerken voordoet: je kiest een basismodel (prijs vanaf € 111.288), je drukt op 'selecteer' en hij kost ineens € 113.138 ('rijklaar' zegt de site, maar wie wil er nu een camper kopen die niet rijklaar is). In de volgende stap heeft de configurator voor jou een designelement toegevoegd à € 895, ongevraagd; uitzetten kan niet. Zonder zelf iets te kiezen ben je al bijna drieduizend euro extra kwijt. Dat is dan weer wat minder chic.

Trend: nog meer minivans

De aloude VW California krijgt steeds meer concurrenten. De nieuwe VW-bus, T7, laat nog op zich wachten. Vooral in Duitsland is er een grote markt voor dit segment 'vijfmeterbussen'. In Düsseldorf werd weer een handvol nieuwe kampeerbusjes geïntroduceerd waaronder de Urban van **Vantourer** (gebaseerd op de Mercedes Vito), Duncan van **Karmann Mobil** (op basis van de Ford Transit Custom) en een evenknie van de Duncan onder de nieuwe merknaam **Panama** (zelfde fabriek als de Karmann). Eerder dit jaar introduceerde **Bürstner** de Copa, ook al op basis van de Transit Custom. Het Duitse **Westfalia**, behorend tot de Franse Groupe Rapido, doet nu hetzelfde: Kelsey heet de kleine kampeerbus. Een minivan van **Dethleffs** wordt in januari 2022 verwacht.

Nieuwe buscampers

Van de Fiat Ducato en de soortgelijke Peugeot Boxer en Citroën Jumper worden veel buscampers gemaakt. Ook wel van de MB Sprinter en de VW Crafter. Dit jaar komen **LMC** (Innovan) en **Dethleffs** (Globetrail) ook met buscampers, Laika voegt een serie toe (luxueuzere Ecovip, naast de bestaande Kosmo Van). Premiummerk **Frankia** maakte al de bijzondere Yucon buscampers (Sprinter); nu zijn er ook vier Yucons op basis van de Ducato, mooie materialen, hogere middensegment. Ook **Eura Mobil** komt met een 'premium van' (Ducato) in de hogere prijsklasse (zie elders in dit nummer). Het Italiaanse **Mobilvetta** brengt een glimmende buscamper (Ducato) met verwijzingen naar de jachtbouw, vanaf € 60.000 in Duitsland. **Hymer** lanceert de Free S 600 (Sprinter); de vanafprijs is aantrekkelijk (€ 65.000) maar reken maar op boven de € 80.000.

TIJDLOOS ONDERWEG DE LMC INNOVAN

- Het griploze design is stijlvol, praktisch en comfortabel in gebruik
- Uitstraling in Taupe, gecombineerd met licht eikendecor
- Geen vingerafdrukken op kastfronten, dankzij de anti finger print

**COMPLEET UITGERUST
ALS FIRST EDITION VANAF**

€ 62.760,-

Nu te zien bij uw dealer
met First Edition pakket*

*vraag uw dealer naar de uitrusting

DE NIEUWE GENERATIE CAMPER VANS - **ONTDEK DE LMC INNOVAN**

De Innovan is voor wie houdt van de flexibiliteit om op elk moment te kunnen vertrekken, op een korte trip of op een langverwachte vakantie. Het meest compacte voertuig in de LMC productgamma combineert dynamiek met sportief design voor maximaal vijf personen. Onze ontwerpers hebben zich bewust gericht op minimalistische moderniteit met een duidelijke en gestructureerde ontwerptaal. Ontdek de Innovan nu bij uw LMC dealer.

WWW.LMC-CARAVAN.DE/NL

LMC

KWALITEIT. VERTROUWEN. THUIS.

Met de klok mee: Innovan, de buscamper van LMC; stijlvol design op de nieuwe Kreos van Laika; ook Sun Living heeft nu een smalle halfintegraal, de C 65 SL (2,12 m); rechts: in deze Yucan buscamper (Ducato) moet je de keuken uitschuiven om de kraan te gebruiken; onder: Dembell, een nieuw merk in het super-plus-extra-XXL-megasegment

Nieuwe halfintegraalcampers

De nieuwe Kreos van **Laika** is een genot voor het oog. Zowel binnen als buiten is er sprake van een nieuwe vormtaal. Buitenwanden zijn 44 mm (!) dik, alles wat op hout lijkt is ook hout. Standaard met Aldeverwarming en de airco zit in de dubbele bodem in plaats van op het dak. Boven 3,5 ton.

Challenger brengt een serie S van Slim, slechts 2,10 m breed, op Ford Transit (ook bij **Chausson**).

Joa Camp is een nieuw budgetmerk van de Groupe Pilote: vijf modellen met lengten van 6 tot 7,40 m, alle op Citroën Jumper met 120 pk-motor. Pilote zegt te zoeken naar een distributeur in Nederland. Kansrijk en veelbelovend – dat lijkt de nieuwe Tramp S 585, een combi van **Hymer** en Mercedes voor een relatief mooie prijs (vanaf ca. € 85.000).

Bürstner presenteerde deze zomer in Kehl de pers

een opzienbarende primeur. De Lyseo Gallery oogt als een halfintegraal, maar hij heeft een opklapbare alkoof. Het hefdak wordt opgetild doordat een compressor de 'luchtbedwand' oppompt. Die flexibele wand bestaat uit honderden luchtkamertjes; we zagen dit systeem twee jaar geleden voor het eerst in Hymer's veelbelovende studiemodel Vision Van. Naast de pneumatische hefkracht biedt de lucht isolatie van de wanden. De 1,10 m hoge slaapkamer wordt in 90 seconden geopend. De 6,89 m lange camper heeft een sfeerrijk interieur met leuke innovaties. Bürstner zegt voor de productie te mikken op modeljaar 2023 (beschikbaar najaar 2022).

Nieuws over integraalcampers

Dat is niet superveel. **Frankia** maakt de Platin Final Six, een grote liner, als eerbetoon aan de verdwijnende 6 cilinder 3 l dieselmotor van de Mercedes Sprinter, vandaar 'Final Six'. **Itineo**, van de Groupe Rapido, komt met de Nomad, een serietje smalle, korte, voordelige integraalcampers (zie elders in dit blad). **Carthago** heeft zijn bestseller 'chic c-line' *komplett überarbeitet*. Hetzelfde overkwam de liner Charisma van het luxemerk **Concorde**. <

ROND BEAUNE EN IN DE BEAUJOLAIS

BOURGONDIË OP ZIJN BEST

Beaune is het centrum van de Bourgognewijnen. De streek rond Beaune heeft echter veel meer te bieden: oeroude romaanse kerken, verstilde dorpjes, vergezichten en imposante kastelen. Een verkenningstocht door een eeuwenoud cultuurlandschap.

*Tekst en foto's:
Daan Kloeg*

Bonjour, bonjour roep ik hard om het lawaai van de landbouwmachine te overstemmen die in mijn richting door de wijngaard rijdt. Maar de boer kijkt strak en geconcentreerd voor zich uit. Af en toe kijkt hij even achterom om te controleren of zijn activiteit het gewenste effect heeft.

In het departement Côte d'Or

Ik sta aan de rand van het dorpje Chassagne-Montrachet, zo'n twintig kilometer ten zuiden van Beaune. Het dorp ligt op de licht glooiende heuvels aan de westkant van het brede Saônedal.

Het is hoogzomer. Er hangt een geur van gemaaid gras en droge kalkgrond in de lucht. *Bonjour* roep ik nog eens en ik zwaai met mijn handen om ook op die manier zijn aandacht te trekken. Hij kijkt op en zijn serieuze blik verandert in een brede glimlach. Ik gebaar dat ik graag een foto wil nemen. Hij steekt zijn duim op. De wijnboer zet zijn bijna futuristisch uitziende, hoge machine stil en klimt naar beneden. *Bonjour monsieur* zeg ik weer. De wijnboer neemt meteen aan dat ik vloeiend Frans spreek, maar dat is niet het geval. Er volgt een gesprek over de wijngaard, waarbij ik niet alles goed versta. Wat ik wel meekrijg is dat de wijnstokken hier meer dan zestig jaar oud zijn.

De kelder in

Als ik terugloop naar het dorp, komt de wijnboer mij achterop met zijn luidruchtige machine. Hij haalt mij in, maakt een drinkbeweging met zijn hand en roept *Place d'Eglise'* en rijdt door. *D'accord, merci*, roep ik hem na, maar hij is de bocht al om. Place d'Eglise is niet moeilijk te vinden, omdat de kerk hier in elk dorp nog altijd het hoogste gebouw is. Domaine Vincent et François Jouard staat er op de poort' het domein gaat terug tot 1820. De gebroeders Vincent en François zijn de vijfde generatie. Vincent staat in de deuropening van de boerderij. Hij leidt mij rond, vertelt honderduit en laat mij de sfeervolle kelders met eiken wijnvaten zien. En natuurlijk moet ik proeven. Met twee flessen op zak stap ik vanuit de koele wijnkelders de warme middagzon weer in.

Boven: de wijngaarden van Château Thivin in de Beaujolais, gezien vanaf de Mont Brouilly; links: de kelder van Château Thivin; onder: het kasteel bij de Clos de Vougeot, een grand-cruwijngaard; linker bladzijde: Montrachet

Semur-en-Auxois

Stil binnendoor

Vanuit de omgeving van Beaune rijd ik een paar dagen later naar het noordoosten, naar Semur-en-Auxois. Ik vermijd de A6 en rijd binnendoor over de D18 en D970. Het is een rit van 75 km. De wijngaarden laat ik achter mij, graanvelden en akkers met zonnebloemen en maïs komen ervoor in de plaats. De verstilde boerendorpjes ogen hetzelfde. Met wingerd begroeide boerderijen omringen de kleine maar robuuste kerk. Het traditionele 14-18 monument staat naast het gemeentehuis, het *hôtel de ville*, waar een wat troosteloze Franse vlag aan de gevel nog ietsje kleur geeft aan het dorpsplein. Twee oudere mannen staan wild gebarend op de hoek van de straat. Hebben ze ruzie, of is dit hun normale manier van doen? Zal wel over politiek gaan. De *Tabac* heeft voorgoed de deuren gesloten. Gelukkig is er nog een *boulangerie*. Een Frans plattelandsdorpje kan niet zonder de geur van vers stokbrood. Maar ja, ook het Franse platteland loopt leeg.

Vreemden welkom

Semur-en-Auxois is een middeleeuwse provinciestedje en ligt op een steile, rotsachtige heuvel bijna helemaal omringt door het riviertje Armançon dat als een natuurlijke gracht de stadskern beschermt. Op het hoogste punt torent de Notre Dame boven de vakwerkhuisen uit.

Ook de vier majestueuze, ronde torens, overblijfsels van de 14e-eeuwse stadsmuur, zijn indrukwekkend: 44 m hoog en aan de basis zijn de muren vijf meter dik. Als imposante wachters beheersen ze het beeld van de vestingstad. Ik loop door de smalle straatjes onder de Sauvigny-stadspoort door, waarop een spreuk prijkt die aangeeft dat de inwoners van Semur graag kennismaken met vreemden. In de kerk werpt de zon door de hoge, kleurrijke, gotische ramen zijn stralen in een even rijk kleurenpalet op de zwarte, afgesleten stenen vloer. Ik daal af naar de Pont Pinar, een schilderachtig, stenen bruggetje, en wandel langs de rivier naar de hoge Pont Joly om mij te oriënteren voor vanavond.

Hopen en wachten

Het schemert. De rolluiken worden met een luid, metaalachtig geluid neergelaten. De luiken worden gesloten. Nog een enkeling laat zijn hond uit. De straatlantaarns gaan aan. Ik sta aan de Rue de Paris aan de oever van de Armançon en kijk uit over het stadje. Wat is de beste locatie om de foto te nemen? Een jongeman hangt uit een raam op de eerste etage van een oud huis, zich ongetwijfeld afvragend waarom ik onrustig heen en weer loop. Als mijn 'berekeningen' kloppen moet de volle maan om 23.24 uur tussen twee torens opkomen. Ik wacht, ik kijk, ik loop, ik hoop. Het is helder, maar vanuit het oosten dreigt een wolkenveld mijn

fotofeestje te bederven. Daar is de maan! Precies tussen de twee dikke torens. En net op tijd voordat de hemel dichttrekt met een dik pak wolken. De jongeman heeft de luiken nu ook gesloten. Het is tijd om naar de camping te rijden.

Centrum van de Bourgogne

De volgende dag rijd ik terug naar Beaune, de 'hoofdstad' van de Bourgondische wijnen. De twintigduizend inwoners tellende stad is ook bekend door de prachtige Hospices de Beaune, of Hôtel-Dieu, in 1443 opgericht als armenziekenhuis. Na de Honderdjarige Oorlog in Frankrijk heerste er grote armoede in de 15e eeuw. De situatie was rampzalig en de hongersnood kostte driekwart van de inwoners van Beaune het leven. De noodzaak voor een armenziekenhuis was dus groot. Nu is hier een museum. Het hospitaal wordt gezien als een van de pronkstukken van de Vlaams-Bourgondische bouwstijl. Het zijn vooral de daken van veelkleurige, geglazuurde dakpannen die tot de verbeelding spreken. Het museum is vanwege corona slechts gedeeltelijk open. Ik zwerf door de zalen, de keuken, de apotheek van het voormalige ziekenhuis en verbaas me over de enorme ziekenzaal, de salle des pauvres (armen).

Op Place Carnot pak ik een terrasje. Wat is er lekkerder dan op een Frans terras te zitten met een drankje en te kijken? Te kijken naar de spelende kinderen in het park, naar een parkerende auto die zo vol butsen zit dat de huidige poging weinig goeds voorspelt en naar een oude vrouw die hoopvol met de leesbril op het puntje van haar neus de lotnummers bekijkt.

Als vanouds

De komende dagen volg ik de Route des Grand Crus, een route van 60 km langs de mooiste dorpjes en wereldberoemde chateaus. De kleine, ommuurde wijngaarden worden met de grootste zorg beheerd. Overtollige wijnranken worden met de hand weggeknipt en op enkele wijngaarden wordt de grond zelfs traditioneel omgeploegd met behulp van paarden – kennelijk al eeuwen een beproefde werkwijze. Een fel groene muurhagedis schiet weg, zoekt een veilig heenkomen in de spleten van de ruwe muur. In de verte klinkt een haan, die zich stevig heeft verslapen, want het is al tien uur. Aloxe-Corton, een dorp van nog geen 180 inwoners, ligt er verstild bij. Ik rijd rustig verder, over smalle wegen. Moeilijk voor te stellen dat hier al honderden jaren wijn wordt verbouwd, misschien wel tweeduizend jaar. Laat in de middag kom ik in Santenay, helemaal in het zuiden van de Côte de Beaune. De camping daar is vanwege corona nagenoeg uitgestorven.

Boven: de Place de la République in Nuits-Saint-Georges; de grand-cruwijnstokken van Aloxe-Corton worden met zorg behandeld; links: Brançon; onder: Daans camper in de Bourgondische wijngaarden

Actieprijs

€ 79.990*

+ gratis
celebration pakket
t.w.v. € 12.837

Bürstner Ixeo Time 726 G Celebration

- Motorvariant 2,3 Multijet 120 -3,500 kg, Euro 6D
  - Airbag bestuurder en bijrijder
  - Buitenspiegels elektrisch verstel- en verwarmbaar
  - ESP, ASR, Hill Holder en Traction Plus
  - Airco cabine manueel inclusief partikelfilter
  - Pilotenstoelen in woonruimtestoffering
  - Cruise control
  - Aluvelgen 16 inch
  - Opbouwdeur Premium XL
  - Luxe dashboard met alu-applicaties
  - Dakluik
  - Cabineverduistering cassetteplissé
  - Garageklep extra links
  - Houder voor flatscreen
  - Modernste gasverwarming
  - Combi contact doos buiten (230V / 12V / TV)
  - Lederen stuurwiel en pookknop
  - Lak wit/opbouw productgrafiek
  - LED-dagrijlicht
  - Meubeldecor Ginger Teak Art/ hoogglans fronten
  - Multimediasysteem met navigatie en achteruitrijcamera
  - Stofferingscombinatie Celebration (Rio Ferra)
  - Alu kozijnramen
  - Skyroof uitzetbaar met hor en verduisteringsrollo
  - Hoeslaken voor vast bed en hefbed
  - Luifel inclusief LED-verlichting 4,0m-Wit
  - Deco kussen 2 stuks
  - 5e zitplaats
  - Technische toegestane gewicht 3650 kg
- * Meerprijs: Fiat 2,3 140 pk, eco startstopsysteem, 9 traps automaat € 5750,-

Exclusief
verkrijgbaar bij

*Mobile
drôme
& partners*

Mobiledrôme & Partners Roosendaal
Industrieterrein Borchwerf 2, aan de A17, afrit 20
Argon 33 · 4751 XC Oud Gastel/Rosendaal
T 0165 570625 · www.mobiledrome.nl

Dethleffs

EHYMER

KNAUS

WEINSBERG

Boven: de romaanse kerk van Gourdon; rechts: de windmolen van Santenay

Stoere romaanse kerken

Over een paar dagen heb ik een afspraak met een wijnboer in de Beaujolais. Ik neem de tijd om daar te komen, met een omweg rijd ik naar het zuiden. De streek ten westen van de A6 is bekend om zijn romaanse kerken. Via Chalon-sur-Saône ga ik naar Gourdon, een onbeduidend plaatsje, maar met een opmerkelijke romaanse kerk uit de elfde eeuw – robuust en stoer. De eenvoud, de naïeve fresco's en de soms bijna humoristische kapitelen zijn aansprekend. En er is niemand. Het is stil. Buiten is het tropisch warm, maar binnen is het heerlijk koel. Ik zit een tijdje in de kerk en bewonder de sculpturen met een glimlach. Later op de middag bezoek ik nog de kerk in Chapaize en de romaanse Saint-Pierre in het pittoreske dorp Brancion, waar een opvallend fresco te zien is over de opstanding der doden. Dan kom ik in de Beaujolais, de wijnstreek die bekend staat om de Beaujolais Primeur. Die jonge wijn heeft een twijfelachtige reputatie, maar deze streek heeft wel degelijk kwaliteitswijnen te bieden.

Klimaat en oogst

'Excuus, ik heb een dubbele afspraak gemaakt' zegt de landheer van Château Thivin in Côtes de Brouilly. De wijnstokken van dit *château* zijn geplant op de hellingen van de Mont Brouilly in het hart van de Beaujolais. Een ideale ligging. Côtes de Brouilly is een van de zeven kwaliteitsregio's (AOC) van de Beaujolais. De familie Geoffray zwaait de scepter over het wijndomein. De zesde generatie neemt het bedrijf binnenkort over. 'Ik heb een afspraak met een goeie vriend, ook wijnboer, ook zesde generatie! Loop maar mee, dat is geen probleem,' zegt Claude Vincent Geoffray. Samen bekijken we het kasteel, de wijnkelders en de verwerking van de druiven en wijnen. Gelukkig loopt er iemand mee, die het gesprek op grote lijnen vertaald. Want als twee wijnboeren hun passie in vlot Frans dialect bespreken, moet ik al snel afhaken. De mannen praten vooral over de klimaatverandering. Die baart hen grote zorgen. Vroeger waren het weer en het klimaat tamelijk voorspelbaar, maar nu is het te nat, of juist te droog en te warm of zijn er onverwacht heftige hagelbuien en stormen die de oogst deels of helemaal verwoesten. Na afloop van de rondleiding wordt er geproefd. Heel veel geproefd. <

Bourgognewijnen

De Bourgogne wordt onderverdeeld in vijf gebieden: Chablis, Côte d'Or, Côte Chalonnaise, Mâconnais en Beaujolais. In de Côte d'Or liggen de beroemdste wijndorpen. De term Côte heeft niets te maken met de kust, maar betekent 'helling'.

De goed aangeschreven wijnen van de Bourgogne worden voornamelijk gemaakt van de druiven pinot noir (rood) en chardonnay (wit). Al sinds de tweede eeuw wordt hier wijn verbouwd. De streek ademt wijn, alles draait om wijn. De wijngaarden liggen op de westelijke flank van het Saônedal, gericht naar het oosten, beschermd tegen de westelijke wind.

Vaak kom je de term *clclos* tegen in de Bourgogne. Dit is een wijngaard omringd door een stenen muur. Die muren, ooit gebouwd om de wijngaarden te beschermen tegen wilde dieren, geven de streek zo'n kenmerkend beeld. De beste tien procent van de wijnen dragen het predikaat 'Premier Cru'. Op het etiket zijn de plaats en de wijngaard vermeld. De allerbeste wijnen, slechts één procent, mogen het predikaat 'Grand Cru' voeren. Bekende Grand Cru wijndorpen zijn bijvoorbeeld Aloxe-Corton, Vougeot, Vosne-Romanée, en Gevrey-Chambertin. Hier komen topwijnen vandaan, natuurlijk met topprijzen ...

MEER DAN EEN DOORREISGEBIED

FRAAI NOORD-ITALIAANS STEDENLANDSCHAP IN DE POVLAKTE

De Powlakte: de meeste mensen rijden erdoorheen als ze over de *autostrada* onderweg zijn naar een zuidelijker en lieflijker Italië. Maar er is ook een heel andere Powlakte. Daarvoor moet je wel weg van de snelweg. Dan ontdek je naast de af en toe bijna Hollands aandoende rivierenlandschappen ook juwelen van steden. Want dit deel van Italië is al eeuwenlang toch eerst en vooral een stedenlandschap.

Tekst: Geert van Leeuwen
Foto's: shutterstock

Een herinnering. Een van mijn eerste vakanties naar Italië, begin jaren 80 van de vorige eeuw alweer. Met de auto op weg naar Riccione aan de Adriatische kust. Door Zwitserland, de Gotthardtunnel, bij Como de grens over en dan: voorbij Milaan begint het. Een schier eindeloze rit door een kokendhete vlakte. Links en rechts van de kaarsrechte *autostrada* niets, alleen af en toe een verlaten boerenhoeve of een fabriekshal. *My head grew heavy and my sight grew dim*, zingen The Eagles en inderdaad: de ogen worden zwaar en er moet regelmatig worden gestopt bij een Autogrill voor een caffè ristretto om wakker te blijven.

De vlakte van de Po

De Powlakte ofwel in het Italiaans de Pianura Padana, het vlakke land rond Italië's langste rivier de Po, is een van de drie grote landschappelijke zones (naast het Alpengebied en het Apennijns Schiereiland) waarin het Italiaanse vasteland globaal kan worden onderverdeeld. Het is een door rivierafzettingen ontstane, zeer vruchtbare vlakte, die zich uitstrekt over een lengte van circa 500 km en die het landschap van Noord-Italië in belangrijke mate bepaalt. De meeste steden in de Powlakte zijn oud, Romeins of op zijn laatst middeleeuws. Het waren de Romeinen die, om

snel troepen te kunnen verplaatsen richting de Alpenpassen, tussen Rimini – het eindpunt van de in Rome beginnende Via Flaminia – en Milaan de Via Emilia aanlegden, die al net zo kaarsrecht was als de *autostrada* van vandaag. In de middeleeuwen groeiden de steden vaak uit tot zelfstandige vorstendommen, die elkaar te vuur en te zwaard bestreden of juist coalities smeedden om zich te verzetten tegen de machtaanspraken van de (Duitse!) keizer of de paus. Omdat de steden zo oud zijn en ze in het verleden vaak enorm welvarend waren, bezitten ze een rijk cultureel erfgoed. We zullen een vijftal van die steden de revue laten passeren.

Linker bladzijde:
Cremona;
onder: vlak
rivierenlandschap
langs de Po in de regio
Emilia-Romagna

Op zoek naar *vrijheid* en avontuur?

Adria. Inspiration for *your* adventures.

Wij ontwerpen onze producten vanuit het hart, voor de ziel, met passie voor innovatie en kwaliteit. Geïnspireerd ontwerp, een warm thuisgevoel, moderne leefruimtes, slimme toepassingen en keuze uit populaire indelingen, dat is Adria.

CAMPERS

BUSCAMPERS

MEET
THE NEW
GENERATION

Links: galleria in Piacenza; rechts: dom en baptisterium van Parma

Lombardische gotiek: Piacenza

Ongeveer 70 km ten zuidoosten van Milaan ligt op de rechteroever van de Po de provinciehoofdstad Piacenza. De rivier vormt hier de grens tussen de regio's Lombardia en Emilia-Romagna, en hoewel Piacenza behoort tot de laatste doet het nog Lombardisch aan, vooral door de wat streng ogende baksteenarchitectuur. De stichting van de stad gaat terug tot de Romeinen; aanvankelijk als bolwerk tegen de aan de overkant van de Po wonende Galliërs, later om hier de oversteek van de Via Emilia over de rivier te kunnen bewaken. Het hart van Piacenza's oude stad is de Piazza dei Cavalli, genoemd naar de twee ruitersstandbeelden die er staan, waaraan Piacenza's mooiste gebouw oprijft, het om zijn gotische vormen Il Gotico genoemde stadhuis uit de 13e eeuw. Zoals vaak bij dit soort gebouwen is de benedenverdieping open

en bestaat ze uit een diepe, met marmer beklede loggia, waarboven zich een bakstenen verdieping verheft die wordt gekroond met stoere kantelen.

De stad van Stradivarius: Cremona

Zo'n 40 km naar het noordoosten zijn we in Lombardia, waar hier aan de noordoever van de Po Cremona ligt. En wie Cremona zegt, zegt Stradivarius, want deze stad is wereldberoemd om haar vioolbouwerstraditie. In het hart van Cremona ligt een van de mooiste pleinen van Noord-Italië, de Piazza del Comune, die wordt omringd door prachtige 13e-eeuwse gebouwen. Het opvallendste bouwwerk is de ontzettend hoge klokkentoren van de dom, die Il Torrazzo wordt genoemd en met zijn 111 m de hoogste van Italië is. Rechts ervan rijst de prachtige marmeren façade op van de dom, een van de mooiste romaanse kerken in Lombardia, met ernaast het achthoekige baptisterium. Aan de overzijde van het plein zie je het Palazzo Comunale, nog altijd het stadhuis, met links ervan de Loggia dei Militi.

Aristocratisch: Parma

Bij het horen van de naam Parma zul je misschien in de eerste plaats moeten denken aan lekker eten, en dat is niet gek. Want Parma heeft zijn naam gegeven aan de parmaham en de Parmezaanse kaas. Wat ook niet gek is, is dat Parma in 2020, en vanwege de coronacrisis ook in 2021, Europese culturele hoofdstad was en is, want de stad barst van de cultuur. 'Statig', dat is het woord dat je te binnen schiet als je in Parma's oude stad rondloopt. En ook dat is niet gek, want het was van de 16e tot de 19e eeuw hoofdstad van een hertogdom, dus dat verklaart Parma's aristocratische uitstraling. Uit een eerdere bloeiperiode, de middeleeuwen, stammen de bouwwerken aan de Piazza del

Cremona's vioolbouwers

Cremona is beroemd om zijn vioolbouwerstraditie. Hier komen de Stradivariussen, de Amati's en de Guarneri's vandaan die doorgaans door steenrijke derden worden gekocht en vervolgens ter beschikking worden gesteld aan topviolisten. De viool zoals wij die vandaag de dag kennen werd in de 16e eeuw in Cremona ontwikkeld door Andrea Amati. De kunst van het vioolbouwen werd van generatie op generatie overgedragen en Andrea's kleinzoon Nicolò Amati was de leraar van Antonio Stradivari (1644-1737), die vanaf 1665 onder zijn eigen naam violen begon te bouwen en vanaf 1702 de violen van het eigenlijke Stradivariustype. Dankzij het feit dat hij 93 jaar oud werd en in zijn leven ruim duizend violen bouwde, bestaan er vandaag de dag nog ongeveer vijfhonderd originele Stradivariussen. De derde grote vioolbouwer uit Cremona was Giuseppe Guarneri (1698-1744), die overigens pas in de 19e eeuw erkenning kreeg dankzij het feit dat de beroemde Paganini op een van zijn violen speelde. In het Museo del Violino in Cremona zijn instrumenten van alle beroemde bouwers te zien.

AVECO *Verzekeringen*

Voor optimaal vakantieplezier!

Het gemak van de Aveco app

Alle gegevens binnen handbereik: waar en wanneer ú dat wilt

De voordelen

- ✓ Snel contact met de Aveco Alarmcentrale in geval van nood
- ✓ Al uw gegevens altijd binnen handbereik
- ✓ Altijd op de hoogte van de actuele reisadviezen van het ministerie van Buitenlandse Zaken
- ✓ Een digitale versie van uw Aveco pas altijd op zak
- ✓ Eenvoudig schade melden
- ✓ Ook offline beschikbaar als u even geen bereik hebt

➔ Download de Aveco app

Dit kan in de Apple store en Play store

Duomo. Hier vormen de dom en het prachtige, uit roze marmer opgetrokken baptisterium een schitterend ensemble. O ja, en Parma is natuurlijk ook de stad van de jaarlijkse Salone del Camper, de grootste camperbeurs van Italië (en na Düsseldorf de tweede van Europa).

Stad van lekkerbekken: Modena

Aan de wereldberoemde, in Modena geboren en daar in 2007 overleden tenor Luciano Pavarotti kon je goed zien dat ze in Modena van lekker eten houden. Ham, kaas en wijn, dat is de heilige drievuldigheid uit Modena's gastronomische bijbel. De kaas is hier net als in Parma de Parmigiano Reggiano, die alleen zo mag heten als hij afkomstig is uit de provincies Modena, Parma of Reggio Emilia. En als het in Modena over wijn gaat, gaat het over lambrusco. Rond Modena worden halfzoete en droge lambrusco's geproduceerd die de kwaliteitsaanduiding DOC hebben verworven en die worden gebotteld in flessen met champagnekurken. De witte variant heet overigens *pignoletto*, en ook die is niet te versmaden. Beroemd is Modena ook om zijn op traditionele wijze bereide wijnazijn, de *aceto balsamico*. Wat je in Modena beslist niet mag missen is de Piazza Grande in het hart van de oude stad met de zeer fraaie romaanse dom uit de 12e eeuw met zijn scheefgezakte klokkentoren La Ghirlandina.

Stad van de renaissance: Ferrara

Deze provinciehoofdstad ligt zo'n 90 km ten noordoosten van Modena in het vlakke gebied ten zuiden van de Po. We komen hier al dicht in de buurt van de Podelta, de plek, ongeveer 80 km ten oosten van Ferrara, waar de Po als een veelarmig monster uitmondt in de Adriatische Zee. Statige *palazzi*, brede straten en een alles overschaduwend kasteel kenmerken het stadsbeeld van een van Europa's mooiste renaissancesteden. Onder de regie van de vorsten uit het Huis d'Este werd Ferrara vanaf 1492 op planmatige wijze uitgebreid: lag ten zuiden van het kasteel nog de middeleeuwse stad met haar labyrint van nauwe straatjes, ten noorden ervan verrees een nieuwe wijk in renaissancestijl met rechte, in een schaakbordpatroon aangelegde straten. Het midden in de stad oprijzende Castello Estense was ondanks zijn krijgshaftige middeleeuwse uitstraling met hoektorens, slotgracht en ophaalbruggen gedurende de renaissance het middelpunt van een druk hofleven. Tal van geleerden, kunstenaars en literatoren vertoefden enige tijd aan het hof in Ferrara. Misschien wel het mooiste en qua vormgeving zeker het origineelste renaissancepaleis in de stad is het Palazzo dei Diamanti, waarvan de voor- en zijgevel zijn bekleed met meer dan 12.000 'diamanten', piramidevormige stenen. <

Waar overnachten?

De camperplaatsen dicht bij de centra van de steden zijn vaak niet erg uitnodigend om de nacht door te brengen. Hooguit om overdag een aantal uren te parkeren terwijl je de stad bezichtigd. Als je er geen bezwaar tegen hebt om op maximaal een halfuurtje rijden van de stad af te zitten heb je meer keus uit aantrekkelijkere opties, niet zelden in de vorm van *agriturismi* die staanplaatsen en voorzieningen hebben voor campers die willen overnachten. Eén tip in een stad die wat ons betreft door de ballotage komt is Camping Parco al Po in Cremona. Meer een camperplaats dan een camping in een groot stadspark aan de Po en op loopafstand van het stadscentrum.

Links: hammen in Modena; onder: Piazza Grande in Modena

Morelo Palace Liner 99 GSB

Morelo valt onder de vleugels van de Knausgroep en is een jong bedrijf. Ruim tien jaar vinden premium campers uit het Duitse Schlüsselfeld hun weg in Europa. Het luxeprogramma van integrale 'liners' omvat de modellenreeksen Empire, Home, Loft en Palace. Deze topcampers staan garant voor een zeer exclusieve manier van reizen, kijk alleen maar even naar de garage voor een kleine auto. Verwonder je over dit luxepaard, dat staat te pronken bij de importeur in Oss.

Tekst: CamperCaKe
Foto's: fabrikant

Een camper van dit formaat krijgt uiteraard een stevige basis. Deze Morelo Palace staat op een Mercedes Atego-onderstel dat een maximaal draagvermogen van bijna 12 ton heeft. Met een ledig gewicht van 8580 kg blijft er maar liefst 3410 kg over, dus rijd die auto maar achterin. De bestuurder van deze reus moet wel over een C-rijbewijs beschikken!

Superieure techniek

Voor de 7.7 liter Mercedesmotor die 299 pk levert is geen zee te hoog. Luchtvering hoort natuurlijk ook bij deze premiumcamper evenals

een automaat. Grote busspiegels dragen bij aan de veiligheid. Op je bestemming verwijder je het stuur zodat de bestuurdersstoel gemakkelijk ronddraait. Het dashboard oogt sobertjes maar alle noodzakelijke instrumenten zitten erin. Via mooi geïntegreerde buitenkleppen met omnibustechnologie bereik je de 48 cm hoge dubbele bodem. De opbergruimte daar is enorm. In de opvallend gladde wanden van 50 mm dik liggen de krasvaste glazen zijruiten mooi verzonken. Daarnaast ontsteekt Morelo een waar vuurwerk aan techniek, van de 120 l gastank tot de lithium-ion accubank met 360 Ampère-uur

en de omvormer met 3000 W. Uiteraard zijn alle tanks vorstvrij gehuisvest, maar 450 liter vers water is indrukwekkend! Je kunt dus dagen in de vrije natuur doorbrengen. Alde warmwaterverwarming brengt het interieur op temperatuur, met aparte regelkringen voor slaapkamer, badkamer, garage en vloerverwarming.

Interieur

Binnenkomen in de Palace Liner is indrukwekkend. Alleen de instap is met vijf treden al groots. In de salon kun je gezellige tijden met je vrienden doorbrengen, plek genoeg. Het grote tv scherm (32 inch) hangt verborgen achter de kast boven de dwarsbank. Veel zicht op het buitenleven geven de panoramische voorruit en de zijramen. De glanzend witte kastenwand oogt mondain en contrasteert mooi met de donkere houttint. Bij de uitvoering zonder hefbed loopt deze kastenwand door boven de cabine. Wel knap als je de inhoud van deze kastenreeks blindelings terugvindt! Om het interieur stofvrij te maken is een stofzuigsysteem ingebouwd.

Keuken

Het keukenblok is een plaatje, buiten kijf. Zo zijn het werkblad en de dubbele spoelbak gemaakt van gegoten massief mineraal. Het driepitsgasstel heeft een glazen onderplaat, gemakkelijk te reinigen. Twee apothekerskasten en veel laden kunnen verrassend veel levensmiddelen bergen. Een koel-vriescombinatie en oven staan tegenover de keuken. En, het toppunt van luxe, de afwasmachine. Wel jammer dat je de gezellige contacten bij de gezamenlijke afwasplek mist!

Badkamer

Dat we hier van een echte badkamer spreken zal niemand verbazen. Twee schuifdeuren maken het tot een fijne privéruimte. Een aantal hang/legkasten, een chic wastafelmeubel, een Dometic wc met keramische pot en een fraaie douchecabine – kortom, hier ontbreekt het je werkelijk aan niets!

Slapen

In de slaapkamer, boven de garage, staat een royaal bemeten queensbed. Natuurlijk is het mogelijk om ook hier naar tv te kijken. In de hele camper is sfeervolle indirecte verlichting aangebracht en er is een flinke hoeveelheid spotjes.

Resumé

Dit luxehotel op wielen is eigenlijk een tweede huis waarin het je aan niets ontbreekt. Dat je voor zo'n formaat camper een ruime overnachtingsplek nodig hebt klopt, maar die zijn ook in ruime mate voorhanden. Het prijskaartje is snel opgeschreven € 503.136. Maar, om in de beeldspraak van deze camper te blijven: al is een huis genoeg voor de meesten, wie wil er niet in een paleis wonen? <

Technische gegevens (opgave fabrikant)

Chassis	Mercedes Atego 1230 L
Motor	7.7 l diesel 6 cilinder
Max. vermogen	220 kW/299 pk
Max. koppel	1100 Nm bij 1200 toeren
Wielbasis	536 cm
Lengte	1025 cm
Breedte	250 cm
Hoogte	372 cm
Stahoogte	206 cm
Maximummassa	11.990 kg
Rijklar gewicht	8580 kg
Laadvermogen	3410 kg
Bedden achter	200 x 163 cm

BOEIENDE REIZEN IN DE VS EN CANADA

**NIEUWSGIERIG EN GEÏNTERESSEERD MAKEN
MIA EN CLEMENS MET HUN EIGEN CAMPER
MAANDENLANGE REIZEN**

Al 35 jaar reizen Mia Euverman en Clemens Bernardt met een camper. Zij zijn geïnteresseerd in de achtergronden van het gebied waar ze reizen. In de afgelopen jaren trokken ze, met hun eigen camper, negen maanden door de Verenigde Staten en later een half jaar door Canada. Op verzoek van TopCamper geven ze een indruk van hun motieven en hun belevenissen.

Tekst en foto's: Mia Euverman, Clemens Bernardt

Ervaren reizigers

In de jaren tachtig begonnen Mia Euverman (1951) en Clemens Bernardt (1950) met camperen. Eerst was er een omgebouwde brandweerauto, dan een Beka Unit op een pick-up en vanaf 2004 een La Strada Nova L. Clemens heeft in 1994 met zoonlief Kasper (toen 12 jaar) in de afzet-unit een half jaar door de VS gereisd, Mia kwam twee keer over. In 2005 zwierven Mia en Clemens een half jaar met een huurcamper in Nieuw-Zeeland. In Auckland kregen ze de golfsport onder de knie, ze speelden op zeker vijftig banen en liepen bijna alle Great Walks, de LAW's van Nieuw Zeeland. In 2015-2016, onmiddellijk na hun pensionering, maakten zij de hier beschreven reis door de VS, en in 2019 de tocht door Canada, Alaska en The Great Lakes. Noord-Amerika trekt hun aan door de overweldigende natuur, het gevoel heel vrij te kunnen reizen, het wild kamperen, de vele culturele mogelijkheden en het gemakkelijke contact met de bevolking.

Mia en Clemens plannen hun reis in grote lijnen, noemen zich *slow travellers*. Ze doen liever één ding goed dan tien dingen snel. Mia houdt vrijwel dagelijks een blog bij en Clemens schreef tijdens de laatste reizen verhalen voor de kleinkinderen. In 2022 willen ze, met een nieuwe La Strada Nova, weer naar Noord-Amerika voor een tocht door de Appalachen.

Voorgaande bladzijden, grote foto: Canyon de Chelly (Arizona); inzet: Mia en Clemens in Antelope Canyon (Arizona); boven: het REDress Project herdenkt vermiste en vermoorde inheemse vrouwen in Canada en de VS (CMHR, Winnipeg); onder: de haard in Frank Lloyd Wright's winterhuis Taliesin West (Arizona)

'Laten we de lente volgen!' Dat was ons idee voor de route door de VS in 2015–2016. De camper verschepen en ophalen in Baltimore, snel naar het zuiden van Florida, de Everglades, en dan langzaam verder naar Bryce Canyon en alle andere Nationale Parken. Onderweg wilden we de architecturale erfenis van Frank Lloyd Wright bewonderen, écht kennismaken met de geschiedenis van de Afro-Amerikanen en met de strijd voor burgerrechten.

Reizen met verdieping

Bij het bezoek aan Canada en Alaska in 2019, kozen we een andere leidraad. Clemens wilde per se Alaska zien en daar over de Inside Passage, een prachtige zeeweg voor de kust van British Columbia en Alaska, naar toe varen, oftewel de ferry van Seattle naar Juneau. Mia verheugde zich al jaren op de kleurrijke Indian Summer aan de oostkust van Noord-Amerika. Het combineren van die routewensen is prima gelukt. Mia besteedt

in haar blogs aandacht aan het protest tegen de strategieën van de Canadese overheid om First Nation-, Inuit- en Métiskinderen los te weken van hun ouders en in kostscholen op te voeden tot keurige Canadezen, in 2021 weer gruwelijk actueel door de vondst van enkele massagraven.

Smullen van Frank Lloyd Wright

We zijn beiden grote fans van architect Frank Lloyd Wright (FLW, 1867-1959). Al vanaf het eerste bezoek aan een ontwerp van FLW, de faculteitsresidentie ofwel 'het huis van de professor' (1939) in het Florida Southern College in Lakeland, Florida, beleven we een intens plezier aan huizen en gebouwen die zó compleet passen in hun omgeving, waar binnen en buiten zó vloeiend in elkaar overgaan, en waar aan alle kanten een ongelooflijk zuiver oog voor details uit spreekt. Dit woonhuis, inmiddels het bezoekerscentrum, is een voorbeeld van *Usonian* architectuur. Frank Lloyd Wright gebruikt die term om een eigen 'United States Of North (i) America (n)' handtekening te zetten op simpele, betaalbare ontwerpen voor mensen met middenklasse-inkomens. Het zijn huizen van één verdieping; het gebruikte hout en andere materialen komen steevast uit de directe omgeving. Al zijn huizen hebben vloerverwarming want hij had een hekel aan radiatoren. Ook stopcontacten en snoeren vond hij storend. Daarom zijn alle stopcontacten in de vloer verwerkt en gebruikt hij overal indirecte verlichting om zonlicht te imiteren.

Ook kenmerkend: woonkamers zijn stevast groot, hebben minimaal één glazen wand en veel boekenplanken die onzichtbaar in de wanden zijn verankerd. Van losse kasten moest FLW ook niks hebben: alle opbergkasten zijn ingebouwd. In de woonkamer vind je altijd een hele ruime open haard. Dat stimuleert, aldus FLW, interessante overpeinzingen en boeiende gesprekken. En de overal aanwezige horizontale lijnen staan voor rust en vrede.

Fallingwater

Wie wel eens van Frank Lloyd Wright heeft gehoord, kent vast zijn meest iconische huis: Fallingwater, uit 1937. Fallingwater staat in de bossen van Laurel Highlands, ten zuidoosten van Pittsburgh, Pennsylvania. Opdrachtgevers Liliane en Edgar Kaufmann dachten dat FLW een nieuw zomerverblijf zou ontwerpen met uitzicht op hun favoriete waterval in de Bear Run. Maar dat deed hij niet: Fallingwater overkapt de waterval als het ware of, in de woorden van de gids: 'Het huis is zelf net een waterval zoals de verschillende verdiepingen naar beneden komen. Frank Lloyd Wright ontwierp op z'n 67e een hoogtepunt van organische architectuur.' Na de rondleiding door Fallingwater

zoekt iedereen de plek op waar ooit het oude buitenverblijf van de Kaufmann's stond. Vanaf dat punt zie je heel goed hoe de verschillende verdiepingen inderdaad als een soort waterval boven het water van de Bear Run hangen.

Eigenwijs

FLW was creatief, innovatief, maar ook ongelooflijk eigenwijs. Dat illustreren we graag aan de hand van windmolen 'Romeo & Juliet' uit 1896. Die zien we in Taliesin, het zomerverblijf met huis, studio en architectenschool in de heuvels van Wisconsin Valley. De familie had FLW gevraagd om na te denken over een nieuwe windmolen. Hij ontwerpt een 'diamantvormige Romeo die de harde westenwind opvangt en soepel langs de octagonale Julia leidt'. Door deze constructie zijn er binnenin geen kruisverbanden nodig. Zijn tantes vonden deze R&J fantastisch en steunden hem. De ooms wilden toch liever een klassieke ijzeren driepoot. De 29-jarige FLW zegt dan: 'Romeo and Juliet will stand 25 years, which is longer than the iron towers stand around here. I am afraid all of my uncles themselves may be gone before Romeo and Juliet.'

Met de wijzers van de klok mee: Fallingwater, Frank Lloyd Wright's beroemdste huis; Milwaukee Art Museum (Wisconsin) van de Spaanse architect Calatrava; Hoh Rainforest in de staat Washington; Mission San Xavier del Bac bij Tucson (Arizona)

Repulses the elements 3D+ Paint Treatment

Nu met gratis ProTech Glass Treatment voor alle ramen ter waarde van € 295,- bij iedere ProTech 3D+ behandeling op vertoon van dit magazine.

30

ProTech®
MONTE-CARLO
www.protech.mc

30 YEARS OF INNOVATION AND AUTOMOTIVE PASSION

DUURZAME LAKBESCHERMING / COATING | TRANSPARANTE BESCHERMFOLIE
INTERIEUR-BEHANDELING | LAK-CORRECTIE - POLIJSTEN | PREMIUM WASSEN

Landelijk netwerk en mobile service door heel de Benelux, voor meer info en locaties: www.protech.mc
PROTECH MONTE-CARLO BNL | COLUMBUSWEG 15 - 4462 HA GOESI +31 (0)113 32 32 19 | BENELUX@PROTECHMC

Akelige onderdompeling in de slavenhandel

Het allerindrukwekkendste museum over de geschiedenis van de handel in slaven, de slavernij, de vileine segregatieregels en het hedendaags racisme vind je volgens ons in Detroit, Michigan: het Charles H. Wright Museum of African American History. Wright, verloskundige en gynaecoloog, heeft ook als arts meegedaan aan de Selma Marches van 1965, protesten tegen de uitsluiting van zwarte Amerikanen van het kiesrecht. Wat het museum zo goed maakt zijn alle realistische opstellingen en bijbehorende geluiden. Stel je voor dat je, licht gebogen want de balken hangen laag, door de donkere ruimten van een slavenschip schuifelt. De honderden slaven liggen er als sardientjes opeengepakt en je hoort ze kreunen, schreeuwen en kotsen. Even later loop je over een slavenmarkt waar een veilingmeester de mannen, vrouwen en kinderen bij opbod verkoopt ... continu kippenvol.

Het gebouw herbergt ook de Harriet Tubman Museum Collection, maar we zitten na twee uur kijken en luisteren aan onze taks en moeten eerst bijkomen.

The Underground Railroad

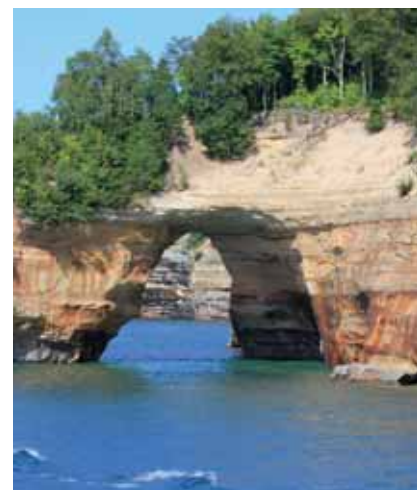
In het Women's Rights National Historical Park, Seneca Falls (New York) komen we Harriet Tubman opnieuw tegen. Wat een bijzonder mens! Tubman is zelf met behulp van de Underground Railroad in 1849 ontsnapt aan haar slavenbestaan. De 'Ondergrondse Spoorweg' was een netwerk van vrije slaven, abolitionisten waaronder veel Quakers, en sympathisanten die samen 'de stations' vormden, schuilplaatsen waarlangs vluchtende slaven 's nachts – veel veiliger dan overdag – naar Zuid-Ontario, Canada, kunnen lopen door de poolster te volgen. Tubman maakte ook deel uit van de Amerikaanse suffragettes, de vrouwen die zich inzetten voor vrouwenkiesrecht. Haar portret hangt daarom ook in 'Café 19' in Seneca Falls waar alle beroemde suffragettes

op Andy Warhol-achtige wijze zijn verbeeld. De naam van dit gezellige café verwijst naar het 19e Amendement op de Amerikaanse Grondwet: het recht van vrouwen om te stemmen.

Civil rights

Het Rosa Park Museum & Library in Montgomery (Alabama) is ook een must: wie binnenkomt krijgt namelijk meteen de opdracht om plaats te nemen in een bus, een *look alike* van die waarin burgerrechtenactiviste Rosa Parks in 1955 weigerde plaats te maken voor een blanke man. Die Cleveland Avenue-bus blijkt een tijdmachine. We hobbelen over wegen vol gaten tot aan de dag dat Rosa Parks bij de halte op Cleveland Avenue wordt gearresteerd. Hoe dát precies gaat, beleef je in een volgende ruimte. Nog twee musts in Montgomery: het boeiende Civil Rights Memorial Center, waar we door een detectiepoortje moeten omdat er recentelijk een bommelding is geweest, én de laatste mijl van de derde protestmars van Selma naar Montgomery, op 25 maart 1965; toen stopten 25.000 mensen voor het Capitool van Alabama en luisterden naar een beroemde speech van Martin Luther King. Vijftig jaar later zetten we, bijna eerbiedig, onze voeten op de witte voetafdrukken in het asfalt en staan we stil bij de *never ending story* van discriminatie en racisme.

Boven: slavenverblijven op de Laura Plantation bij Vacherie (Louisiana); midden: Pictured Rocks Lakeshore (Michigan); onder: voetstappen voor het Capitool van Alabama in Montgomery ter herdenking van de Selma Marches

 CaraCompact

MEER DAN
20.000
GELUKKIGE
EIGENAARS

5 JAAR
SUCCES
VERHAAL

NUMMER **1**

TOP
KLANTEN
TEVREDENHEID

HAAL EEN

[PEPPER]

IN JE LEVEN

EN DIT ALLES AL VANAF

€ 72.290 EUR

incl. BTW en BPM

De scherpste camper. CaraCompact EDITION [PEPPER].

Niet alleen hot, maar ook veelgevraagd: de CaraCompact EDITION [PEPPER] is de de duidelijke nummer 1 op de markt. En dat is al meer dan 5 jaar zo. In termen van uitrusting en ontwerp; gewoon niemand die het kan bijhouden. Dat is waarom de [PEPPER] niet alleen wordt gekocht, maar ook geliefd en gevierd wordt. De grootste community van de campingwereld weet gewoon wat goed is.

Meer informatie op: www.weinsberg.com/edition-pepper

WEINSBERG

Dein Urlaub!

Museum voor Mensenrechten, Winnipeg

Voor een indrukwekkende confrontatie met de wereldwijde geschiedenis van mensenrechten en haar belangrijke voorvechters moet je zeker naar het Canadian Museum of Human Rights (CMHR) in Winnipeg (Manitoba, Canada). Het museum staat op de Forks, dat is de plek waar de Red River en de Assiniboine elkaar ontmoeten. Die twee rivieren zijn door inheemse volken al duizenden jaren gebruikt om naar de Forks te varen voor overleg, handel en vredesakkoorden. Jurist en mediamagnaat Israel Asper bepleitte in 2000 de komst van het CMHR, op die plek; architect Antoine Predock, de ontwerper, heeft er een groen, duurzaam en magnifiek gebouw voor ontworpen. Het CMHR biedt ook heel veel informatie over de culturele genocide door de Canadese overheid en de christelijke kerken op duizenden en duizenden First Nations kinderen. We bekijken een film over de manier waarop die kinderen werden behandeld: het is bijna niet te bevatten dat velen tijdens hun verblijf op een residentiële kostschool zijn overleden en gewoon in anonieme graven zijn gedropt. En dat dit alles nog tot 1996 heeft kunnen bestaan! 'Ja, en weet u wat het ergste is?' vraagt een First Nation-bezoekster naast ons, 'Nu worden First Nations- en Inuit-kids nog steeds bij hun ouders weggehaald en dan bij blanke Canadese en Amerikaanse gezinnen geplaatst.'

Borrelen met Métis

Twee maanden na ons bezoek aan het CMHR zitten we op de veranda van twee campers in Rocky Mountain House, Alberta, beiden Métis (van gemengde ethnische afkomst). Terwijl we genieten van een mojito vertelt onze gastvrouw, van moeders kant Iers en Schots, van vaders kant First Nation en Frans, een anekdote uit haar Métisleven. 'Ik zat met een neefje te kijken naar foto's van mijn oma. Vraagt hij: "Waarom kijkt oma altijd zo bang?" Nou dat komt omdat ze altijd in angst leefde dat haar kinderen ook weggehaald zouden worden. Gelukkig is dat niet gebeurd. En ik ben ook heel blij dat wij, Métis, niet in reservaten leven. Dat we geen *Treaty* hebben met de overheid. Wij zijn veel vrijer dan de First Nations mensen.'

Boeiend gesprek met een Mi'kmaqvrouw

Aan het eind van onze 2019-reis gaan we naar het Millbrook Cultural & Heritage Centre op Nova Scotia. We ontmoeten een zeer deskundige, jonge Mi'kmaqvrouw (inheems). Zij neemt alle tijd voor ons en vertelt uitvoerig over de symbolische waarde van *drums*, trommels. We weten al dat trommels het 'internet' zijn van veel First Nations-volken. Zij voegt daaraan toe: 'Wij gebruiken trommels om Moeder Aarde te eren. Zij is het centrum van alle leven.' Ja, elke dag Moeder Aarde eren, dat zouden wij witte westerlingen ook moeten doen ... <

Boven: sluisen aan het begin van het Rideau Canal in Ottawa; midden: White Sands National Park (New Mexico); onder: met de camper door de beeldentuin Sculpture Ranch and Galleries, Johnson City (Texas)

Goed voorbereiden en geld besparen

Mede op basis van hun eigen ervaringen maakten Clemens en Mia een overzicht van praktische informatie over reizen in Noord-Amerika. Aan bod komen visa, verschepen en verzekeren van de camper, zorgverzekeringen, vliegtickets, brandstof, langer verblijf in de VS, navigatie, wifi, kamperen en vrij staan, boeken (romans en non-fictie), websites, kosten, links naar de blogs van Mia en nog meer. Voorbereiding en niet te veel geld uitgeven zijn belangrijke thema's. Het document *Camperen in Noord-Amerika – Voorbereiden en geldbesparend reizen met een eigen camper.*, een pdf van circa 60 bladzijden, is op zich gratis. Wel moet je om het te ontvangen twintig euro overmaken naar een goed doel, zo hebben de schrijvers bepaald. Alleen al met de overnachtingstips kun je deze donatie binnen een etmaal terugverdienen, zeggen ze. Interesse? Maak € 20 of meer over aan NSGK (het Gehandicapte Kind), NL76 RABO 0334 4334 44 o.v.v. Noord-Amerika. Stuur daarna een email naar clemensbernardt@gmail.com met als onderwerp 'Donatie NSGK gedaan'; het document wordt dan per omgaande gestuurd.

Itineo Nomad CS 660

Met het merk Itineo brengt de Franse Rapido Group campers tegen een concurrerende prijs op de markt. Nieuw voor 2022 is de serie Nomad C, compacte integralen met een breedte van 2,19 m en 6,61 m lang. Deze reeks weerlegt direct enkele vooroordelen: integraal betekent niet per se duur en ondanks de bescheiden lengte lijkt de binnenruimte groter dan menig langer model. Er zijn drie indelingen: CM660 met queensbed, CJ660 met enkele bedden en CS660 met een originele indeling: een kinderkamer achterin. Hiermee laten we jullie kennismaken.

Tekst: CamperCaKe
Foto's: fabriek

De Nomad serie wordt standaard gebouwd op een Peugeot Boxerchassis met een 140 pk motor. Je kunt ook kiezen voor een Fiat Ducatochassis, 140, 160 of 180 pk motor en ... Fiat heeft een automatische versnellingsbak beschikbaar (Peugeot niet). Wij maakten een proefrit met de Nomad CS660 op de voor 2022 vernieuwde Fiat Ducato (140 pk). Ik voelde me als een vis in het water achter het kleinere stuur dat prettig aanvoelt. Ook de nieuwe elektronische stuurbekrachtiging is super. De opbouw gaf geen bijgeluiden en de nieuwe Fiatmotor is aanmerkelijk stiller dan z'n voorganger. Bij de standaarduitrusting horen ook twee airbags, start en stop systeem, abs, esp, asr, cruisecontrol, roetfilter, 75 l

brandstoftank en 15 l AdBluetank, dagrijverlichting, centrale deurvergrendeling, TMPS automatische bandenspanning controle.

Exterieur

De buitenbeplating van Itineo campers is van honderd procent polyester, de inbouwramen zijn van Dometic. Opvallend zijn de speelse achterlichten in boemerangvorm. Perfect werkt de automatische verlichting boven de toegangsdeur als je die, of de bestuurdersdeur, opent; bij Itineo noemen ze dat *coming home*. De leaving home-modus schakelt de ambiance-interieurverlichting uit bij het afsluiten van de camper. Conclusie, de moderne Itineocamper heeft aan kwaliteit gewonnen.

Interieur

'Wat een heerlijk ruime zithoek' is onze conclusie bij binnenkomst. Dat je de tafel kunt halveren is top. De chique kunstleerbekleding past perfect bij de lichte houttint en de donkere accenten. De open vakken onder de bovenkasten lijken praktisch, tijdens het rijden moeten ze echter wel leeg zijn! Verduistering van de cabine gebeurt met een plisse gordijn in een rails. Eigenlijk werkt het prima, in het midden sluiten ze goed met klittenband en het oogt behaaglijk. De indirecte verlichting rondom de bovenkasten maakt het interieur echt sfeerful. Optioneel is een vijfde gordelzitplaats mogelijk.

Keuken

Links van de toegangsdeur vind je het compacte keukenblok met een driepitsgasstel. Mooi detail is de belijning van het keukenfront; ogenschijnlijk zijn er drie grote laden maar in werkelijkheid is de rechter helft een kastje. Keurig afgewerkt is de donkere zijwand met kruidenrek in de tint van het aanrecht. De hoge Thetfordkoelkast (136 l) staat naast de keuken en beschikt over automatische energiekeuze en twee deuren.

Douche en wc

Via een stevige houten deur, met aan de binnenzijde een grote spiegel, kom je in de badkamer. Er is een Thetforddraaitoilet en aan een omklapbare wand hangt een sierlijke ronde wasbak met spiegel. Bij draaien van de wand ontstaat de douchecabine met een fraaie donkere douchekolom. Een klein dakluik verzorgt frisse lucht.

Slapen

Allereerst de goed bedachte kinderkamer achterin – dat wordt dubbelen wie in het bovenbed mag! En wat een gezellig zitje hebben de kinderen hier, een tof hoekje. Nog even door je eigen raam naar buiten kijken is natuurlijk ook aantrekkelijk. Het bovenbed heeft een kinderbeveiliging en het onderbed is te verbreden tot een tweepersoonsbed. Het hefbed, voor ouders of grootouders bijvoorbeeld, hangt boven de cabine.

Resumé

De Itineo Nomad C is een voordelige integraalcamper (vanaf ca. € 59.000 in Frankrijk, zonder BPM) en toch maakt de wagen een goede indruk. Kleine details tonen het lage prijssegment zoals minder stevige sloten op de kastkleppen. De geringe breedte van de Nomad C maakt het manoeuvreren net iets eenvoudiger dan bij 2,30 of 2,35 m. Voor jonge gezinnen of grootouders die de kleinkinderen eens mee willen nemen is dit een ideale camper. <

Technische gegevens (opgave fabrikant)

Chassis	Fiat Ducato light
Motor	2.2 l diesel Multijet3 Euro 6d-FINAL
Max. vermogen	103 kW/140 pk
Max. koppel	350 Nm bij 1400 toeren
Wielbasis	380 cm
Lengte	661 cm
Breedte	219 cm
Hoogte	280 cm
Stahoogte	196 cm
Maximummassa	3500 kg
Rijklar gewicht	2995 kg
Laadvermogen	505 kg
Hefbed	140 x 188 cm
Bedden achter	2 keer 70 x 202 cm

REISVERHAAL

LAND TUSSEN NOORDZEE EN IJSELMEER

NOORD-HOLLAND TUSSEN ALKMAAR, ENKHUIZEN
EN DEN HELDER

Tekst: Bartho Hendriksen

Foto's: Mary Kuiper, Bas Arends e.a.

Weidsheid, rust en ruimte, die kenmerken het noordelijke deel van de provincie Noord-Holland. Daarnaast zijn er schone stranden, blonde duinen, vogelrijke natuurgebieden, maar ook oude polderlandschappen. Langs de kust liggen bekende badplaatsen en in het waterrijke achterland de monumentenstad Alkmaar. Door hun ligging aan de Zuiderzee konden Hoorn, Enkhuizen en Medemblik uitgroeien tot bloeiende handelssteden met historische monumenten, grachten en havens.

Alkmaar is het startpunt voor onze verkennings-tocht door de Kop van Noord-Holland en West-Friesland. De oude binnenstad is prachtig bewaard gebleven. Grachten, monumenten, hofjes, ophaalbruggen en smalle straatjes geven Alkmaar een aangename sfeer. De stad heeft nog veel prestigieuze monumenten uit de 17e eeuw, zoals de Grote Sint Laurenskerk en het stadhuis.

Alkmaar is meer dan Kaasstad

Vanouds is Alkmaar bekend van de handel in kaas. Sinds 1365 wordt de kaas van de boerderijen uit de wijde omgeving hier gewogen en verhandeld. Dat gebeurde eerst op de kaden langs de Mient en later op het plein voor het Waaggebouw. Nog altijd wordt van april tot begin september op vrijdag van tien tot half een de kaasmarkt gehouden. Kaasdragers met kleurige hoeden dragen de kazen op hun berries naar de waag om gewogen te worden en zorgen voor het verdere transport. Een amusant schouwspel dat door duizenden toeschouwers wordt gadegeslagen. Ook op andere dagen is Alkmaar de moeite van een bezoek waard. De gotische Grote of

Sint-Laurenskerk werd rond 1500 gebouwd. Dit 'sieraad van de stad', domineert de oosthoek van de binnenstad. Het multifunctionele gebouw wordt gebruikt voor beurzen en tentoonstellingen. De kerk grenst aan het Canadaplein dat dankzij de aanwezigheid van de bibliotheek, Theater De Vest en het Stedelijk Museum de naam Cultuurplein kreeg. Achter de uitnodigende glazen gevel presenteert het Stedelijk Museum twee fraai vormgegeven tentoonstellingen.

Naar de Schoorlse Duinen

Onder een dreigende Hollandse lucht rijden we vanuit Alkmaar naar het 'kunstenarsdorp' Bergen. Rond 1900 kwamen de eerste schilders naar het dorp. Eerst alleen in de zomermaanden. Later vestigden zij zich hier definitief. Zo ontstond de kunststroming de Bergense School. In Museum Kranenburgh zijn werken van deze kunstenaars te zien. In de tuin staan beelden: een klein Kröller-Müller in de duinen. Het dorp zelf ontleent zijn charme aan de Ruïnekerk en Park Meerwijk, een villawijk met aansprekende huizen in de stijl van de Amsterdamse School. Vanuit Bergen

*Voorgaande
bladzijden: in het
Zuiderzeemuseum,
Enkhuizen; boven:
Schoorlse Duinen;
midden links:
camperplaats
bij Jachthaven
Middenmeer
(Wieringermeer)
rechts: tuindorp
Snouck van
Loosenpark, Enkhuizen*

zijn we snel over de Zeeweg die dwars door de duinen voert in Bergen aan Zee. Het dorp kent geen geschiedenis als vissersplaats, maar werd in 1906 door het burgemeestersechtpaar van Bergen gesticht. In 1942 werd het dorp grotendeels ontruimd om ruimte te maken voor de Atlantikwall, de Duitse verdedigingslinie langs de Noordzee. Het nieuwe Bergen aan Zee mist zijn vooroorlogse grandeur.

Mooie binnenduinrand

We rijden over de smalle, bochtige Duinweg en volgen de binnenrand van de duinen langs een lang lint van dorpen: Aagtdorp, Schoorl, Bregtdorp, Catrijpp, Groet en Hargen naar Camperduin. Vanaf de terrasjes in het centrum in Schoorl is de steile Klimduin te zien. Aan de rand van het dorp ligt Buitencentrum Het Zandspoor, een goede plek om de Schoorlse Duinen te verkennen. Vanaf het buitencentrum kun je door de duinen naar De Kerf wandelen. In 1997 werd bij de Parnassiavallei tussen Schoorl en Bergen een doorbraak ('kerf') in

de buitenste duinenrij gemaakt. De achterliggende Schoorlse Duinen, die hier zo'n 5 km breed zijn, bieden immers voldoende bescherming. Bij hoogwater stroomt de zee in de zo ontstane vallei. Dat heeft een bijzonder natuurgebied opgeleverd, waar zeldzame beschermde plantensoorten (zeeaster, schorrenkruid, zeewolfsmelk, dodemansvingers, strandbiet), dieren, insecten en paddenstoelen zich thuis voelen. Staatsbosbeheer heeft een mooi uitzichtpunt aangelegd, waar je uitkijkt over De Kerf. Vanaf het platform kun je over een pad naar het natuurgebied afdalen.

Van zeewering naar duinen

Een ander staaltje modern kustbeheer vind je bij Camperduin. De rotonde biedt drie keuzemogelijkheden: Hargen aan Zee, Camperduin-Strand en Petten. Hargen aan Zee is geen badplaats, maar een parkeerplaats in de duinen met een strandopgang, een modern strandpaviljoen en een breed, rustig strand. Het nieuwe strand van Camperduin bezit een echte

lagune, een cadeautje van de aannemer die het strand en de duinen voor de Hondsbossche Zeewering heeft opgespoten. Tussen Camperduin en Petten ligt de Hondsbossche Zeewering, een herinnering aan een eeuwenlang gevecht tegen de zee. Al in de 16e eeuw werd een eerste versie van deze zeewering aangelegd. Aan het eind van de 18e eeuw bereikte de zeewering zijn huidige plaats, maar is sindsdien meerdere malen verzwaaard. De oude dijk is nu verdwenen onder het zand. Door het opspuiten van dertig miljoen kubieke meter zand vóór de dijk, liggen er nu strand en duinen en is het gebied omgedoopt tot Hondsbossche Duinen.

In Petten lopen we het Informatiecentrum Kust - Zand tegen Zee binnen om meer te weten te komen over deze waterwerken. Vanaf het centrum is het vijf minuten lopen naar de 26 m hoge Uitkijkgduin waar je kunt genieten van een prachtig uitzicht over de kustlijn.

De laatste stop voor Den Helder is het Zwanenwater onder Callantsoog. Een 'oase in de duinen' die bestaat uit een uniek natuurgebied met duinmeren, duinvalleien, zeldzame planten en dieren, vogelkijkhutten en wandelroutes. Tegen het natuurgebied aan ligt de 'historische' Uitlandse Polder.

Maritiem Den Helder

Het oude walvisvaarderdorp Huisduinen grenst aan de westkant van Den Helder. Net ten noorden van het dorp staat aan de Zeeweg de Lange Jaap, de roodbruine, gietijzeren vuurtoren van 64 m hoog. De weg eindigt aan de voet

Westfriese Omringdijk

De Westfriese Omringdijk omringt, zoals de naam al zegt, West-Friesland, van Alkmaar langs Kolhorn, Medemblik, Enkhuizen, Hoorn en dan weer terug naar Alkmaar. Van oudsher lag West-Friesland in het water. Vanaf het jaar 1000 bouwden de bewoners dijkes om het water tegen te houden. Door deze dijkes te koppelen ontstond rond 1250 de Westfriese Omringdijk, met een lengte van 126 km. In de eeuwen daarna moest de dijk vele keren na dijkdoorbraken worden hersteld, verplaatst of verhoogd.

van Fort Kijkduin. Dit fort uit 1811, onderdeel van de Stelling Den Helder, is gerestaureerd en heeft een Noordzeeaquarium en een museum over de militaire geschiedenis van het fort en de omgeving. Dezelfde Zeeweg brengt ons naar Den Helder op de noordelijkste punt van Noord-Holland (vasteland) omgeven door de Noordzee, het Marsdiep en de Waddenzee. De stad koestert het verleden van verdedigingswerken, havens en marinewerven. Dat alles komt bij elkaar in Willemsoord, de voormalige scheeps- en onderhoudswerf voor de Koninklijke Marine. Het complex biedt onderdak aan kunst en cultuur, eten en drinken, het Nationaal Reddingsmuseum Dorus Rijkers, het Marinemuseum met de 78 m lange onderzeeër Tonijn en de museumhaven waarin het bekende roodgeverfde lichtschip Texel voor anker ligt. Op het terrein zijn ook camperplaatsen.

Van Zuiderzee-eiland naar polder

In de vroege ochtend rijden we langs de Waddenzeedijk (N99) richting Wieringen. Vanuit de omringende platte polders is het glooiende landschap van het voormalige 'Eiland in de

Onder: de Buitenhaven in Enkhuizen

RAEMA

Caravans & Campers

FRANKIA

YUION

BY FRANKIA

GLOBE-TRAVELLER

HYMER

WWW.RAEMACAMPERS.NL
HULSENWEG 8 NEDERWEERT 0495-725900

Zuiderzee' nog altijd goed zichtbaar. Door de aanleg van de Amsteldiepdiijk in 1925 werd het eiland vastgemaakt aan Noord-Holland. De kronkelende dijken, met tuinwallen afgeschermd kleine kavels en 17e-eeuwse eendekooien versterken het historische karakter. Een visje eten in de haven van Den Oever is een must. In het Viking Informatiecentrum in Den Oever wordt de geschiedenis van het eiland uit de doeken gedaan. Veel aandacht is er voor de Vikingen en de Vikingschatten uit de 9e eeuw die op het eiland gevonden zijn.

De Wieringermeer viel in 1930 droog nog voordat de Zuiderzee door de Afsluitdijk was afgesloten. Boven de horizon hangen dreigende wolken, die plots plaats maken voor een mager zonnetje. Vanaf de IJsselmeerdijk kijkt een groep lama's naar ons. Via Wieringerwerf en Middenmeer rijden we naar Kolhorn, een voormalig vissers- en havendorpje aan de Zuiderzee. Vanaf de Westfriese Omringdijk (zie kadertekst) lopen trappen naar het dorp met zijn prachtige straatjes, groen geschilderde houten huizen en overtuinen, tuinen die door een straat zijn gescheiden van de woning. Op de dijk staan twee houten boeten (turfschuren) waarvan er één een museum is. Ook Barsingerhorn, Nieuwe Niedorp en Winkel verdienen een bezoek.

Betoverende binnenstad

De drie Zuiderzeesteden Medemblik, Enkhuizen en Hoorn kenden hun grootste bloei in de 17e eeuw. Drie steden die elkaar in geschiedenis, monumenten en sfeer niet veel ontlopen. We kiezen voor een bezoek aan Enkhuizen en parkeren de camper bij het station. De stad telde in 1622 22.000 inwoners, veel meer dan de huidige 16.000. Van drukke vissersplaats en handelsstad is Enkhuizen verworpen tot een dromerig stadje. Nu zijn het de plezierboten in de haven die voor reuring zorgen. De karakteristieke Drommedaris, de 16e-eeuwse stadspoort, staat met twee ronde 'bulten' wat verloren in het parkje. Eenmaal in de stad word je verrast door de smalle grachten, houten bruggetjes en deftige straten met fraaie gevels. Het stadhuis, de Waag en de Westerkerk roepen de sfeer van Amsterdam op. Maar de meeste bezoekers komen, net als wij, voor het Zuiderzeemuseum. Het museum geeft een beeld van het leven rond de Zuiderzee van voor de aanleg van de Afsluitdijk in 1932. In het

Boven: het Huis met de Pilaren in Bergen; links: Kolhorn; onder: camping De Vest in Enkhuizen

buitenmuseum wandel je door de Kerkbuurt, langs de Stadsgracht, het Vissersdorp en de kalkovens. Ook al werden alle gebouwen keurig ontmanteld in de dorpen in het Zuiderzeegebied en hier opnieuw opgebouwd, het 'dorp' maakt een authentieke indruk. Tot slot lopen we via de Westerstraat naar het sfeervolle terras Onder de Wester. Op de terugweg naar het station wacht nog een verrassing: het Snouck van Loosenpark, in 1895 gesticht als tuindorp voor arbeidersgezinnen. Een onverwacht einde aan een reis door het veelzijdige 'Holland boven Amsterdam' op een steenworp afstand van de hoofdstad. <

Praktische informatie

Holland Boven Amsterdam,
www.hollandbovenamsterdam.com

Camperplaatsen en campings

Aan de rand van het dorpje 't Zand vind je een camperplaats bij korenmolen de Hoop, een graanmolen uit 1631 (www.molentzand.nl). In Den Helder kun je overnachten op de camperplaats van Willemsoord (www.jachtwerfwillemsoord.nl). In Slootdorp kun je terecht op de Camperplaats Tulpentuin (www.tulpenexcursie.nl/camperplaats) en Jachthaven Middenmeer biedt ook camperplaatsen. Aan de rand van de binnenstad van Enkhuizen ligt camping De Vest (www.campingdevest.nl).

Eura Mobil Van 635 EB

In de groeiende campermarkt staat de buscamper op kop, er is meer vraag naar dan ooit. Bijna elke fabrikant biedt tegenwoordig buscampers aan, maar hoe onderscheid je je als merk? Eura Mobil voorzagt zijn nieuwe buscampers van een exclusief interieurdesign en een voortreffelijke uitrusting. De zogenoemde Van verschijnt in drie indelingen: de klassieke 595 HB met dwarsbed, de langere 635 EB met eenpersoonsbedden en de 635 HB met een tweepersoons (hef)bed achterin. Deze Vans rollen van de band in de Triganofabriek in Paglieta (Italië).

*Tekst: CamperCaKe
Foto's: fabriek*

De Van 635 EB is gemaakt van de langste Fiat Ducatobus (6,36 m) en heeft standaard een 140 pk motor. De vanafprijs is met € 79.500 ruim hoger dan de gemiddelde buscamperprijs. Daarvoor biedt Eura Mobil z'n Vans compleet uitgerust aan. Zo is de camper voorzien van ESP, airbags voor bestuurder en passagier, airconditioning, cruise control, roetfilter, dagrijverlichting en 16 inch lichtmetalen velgen. Een dieselkachel en een verwarmde vuilwatertank horen ook bij de standaarduitrusting. Alle beschikbare veiligheidsassistenten van Fiat zijn als optie verkrijgbaar. Met de lithium boordaccu van 100 Ah in combinatie met een laadbooster ben je onafhankelijk van de stroompaal. Fraaie

exterieurkleuren maken de keuze best moeilijk; voor ons sprong de blauwe uitvoering eruit. Inbouwramen zorgen voor strakke wanden. De gaskast biedt plaats aan twee grote flessen, maar vanwege de dieserverwarming volstaat één gasfles. Zo rest er wat extra bergruimte. De Van is geschikt voor winterse omstandigheden.

Interieur

We noemden al het exclusieve interieurontwerp. Zo zijn de binnenwanden en het plafond met een microvezelstof overtrokken. Fraai zijn de verborgen plissé jaloezieën bij de zithoek en rondom de bedden. Het meubilair oogt chic met z'n lichte oppervlakken en is versterkt

met aluminium profielen. Mooi detail is de doorlopende bovenkastlijn, tot in de cabine. Talrijke verlichtingselementen geven veel sfeer en de wandkasten en aflegruimten eronder worden ook van binnen verlicht. Praktisch is de tafel in de zithoek, je kunt deze halveren en ook als buitentafel gebruiken. Handig zijn de open aflegruimten onder alle bovenkasten, zo ruim je snel en overzichtelijk kleine spulletjes op.

Keuken

Bij de keuze van materialen is er niet bezuinigd. Zo is het aanrechtblad met ingegoten spoelbak van een soort kunststeen, bekend uit de luxe kampeerauto's. Een handig uitklapbaar werkoppervlak dekt de spoelbak inclusief uittrekbare kraan af. Boven het tweepits gasstel hangt een praktisch kruidenrekje. Voldoende ruimte bieden de vier laden voor het keukengerei terwijl aan de zijkant nog een flessenrek verborgen zit. De Thetford koelkast (84 l) met matzwarte deur staat op ooghoogte, eronder is de hangkast.

Douche- en toiletruimte

De zitruimte op het toilet is tamelijk comfortabel, al gaat dit wel ten koste van de loopruimte bij de keuken. Prettig is het raampje voor voldoende frisse lucht, in het plafond zit nog een luchtrooster. Ook hier is de wastafel van mineraalgesteente. Als de draaibare wand richting wc wordt geklapt, is de douchecabine beschikbaar. Daarnaast is er een buitendouche aan de achterzijde, handig na een stranddagje.

Slapen

Achterin bieden de bedden veel ligcomfort dankzij een schotelveersysteem. Als je de twee bedden niet ombouwt tot een groot tweepersoonsbed, blijft er een smalle gang over. Zo stap je gemakkelijker in en uit de bedden, zonder je reisgenoot te storen. Het rechter bed is 1,91 m lang, het linker slechts 1,78 m. Handig zijn de beide leeslampjes met usb-aansluiting. De opbergruimte onder de bedden kun je naar wens indelen. Met een uitklapbare plank kan een soort dubbele bodem worden gemaakt voor platte objecten zoals campingmeubels. De vloerkasten onder het rechter bed kun je weghalen zodat er ruimte voor volumineuze spullen ontstaat.

Resumé

Buscampers die de laatste jaren nieuw op de markt kwamen wijken meestal slechts in details af van de concurrentie. De indelingsmogelijkheden binnen een Ducatobus zijn natuurlijk beperkt maar Eura Mobil heeft door mooie, kwalitatief hoogstaande materialen en een exclusief ontwerp toch iets aan de markt toegevoegd. Deze Van is niet goedkoop maar wel rijk uitgerust. <

Technische gegevens (opgave fabrikant)

Chassis	Fiat Ducato light
Motor	2,2 l Multijet3 Euro 6d-FINAL
Max. vermogen	103 kw/140 pk
Max. koppel	350 Nm bij 1400 toeren
Wielbasis	404 cm
Lengte	636 cm
Breedte	205 cm
Hoogte	261 cm
Stahoogte	189 cm
Maximummassa	3500 kg
Rijklar gewicht	2995 kg
Laadvermogen	505 kg
Bedden achter	178 x 80 en 191 x 80 cm

Maak een camperreis naar Tsjechië;

verrassend, afwisselend en vol beleving!

Boheemse Woud, Pavel Ourednik

Tsjechië is een geweldig kampeerland en de beste manier om dit land te ontdekken is door een rondreis te maken. **Er zijn indrukwekkende natuurgebieden, fotogenieke stadjes en een kasteel of burcht is nooit ver weg.** Trek erop uit met de camper en laat je verrassen!

Tsjechië ligt op 800 kilometer rijden van de Nederlandse grens. Het land is bekend om de prachtige hoofdstad Praag, de pils en de aantrekkelijke prijzen, maar er is meer. Tsjechië kan gerust het land van **kastelen** worden genoemd, er zijn er bijna drieduizend! Daarnaast heeft het 600 brouwerijen, **15 werelderfgoed locaties**, vier nationale parken en zijn er campings over het hele land verspreid. Het aantal camperplekken in Tsjechië is nog beperkt en wild kamperen is niet toegestaan, maar er zijn genoeg campings waar ook campers welkom zijn.

REIZEN LANGS NATUUR EN WERELDERFGOED

Aan bezienswaardigheden geen gebrek in Tsjechië. Elke regio is weer net even anders en heeft prachtige plekjes om te bezoeken. Een mooi gebied om de reis te beginnen is het **Boheemse Woud**. Het is het grootste nationale park van Tsjechië en wandelaars en fietsers

kunnen zich hier volop uitleven. Er gaan schitterende routes naar voormalige gletsjermereen, naar de bron de rivier de Moldau en door dichte bossen. Dit gebied was ontoegankelijk tijdens het communistische regime en hierdoor is de natuur nauwelijks aangetast. Cultuur kan opgesnoven worden in de UNESCO steden **Česky Krumlov, Telč** en **Třebíč**. Pittoreske steden met kleurrijke huizen, prachtige pleinen, kastelen en een interessante geschiedenis.

TOEREN DOOR MORAVIË

Het zuidoosten van Tsjechië is de plek voor wijn-, fiets- en cultuurliefhebbers. Bij diverse wijnboerderijen zijn er kampeerplekken, maar ook grotere campings zijn er te vinden. Een van de mooiste attracties in **Zuid-Moravië** is het **cultuurlandschap Lednice-Valtice**, maar ook de gezellige stad **Brno** is een bezoek waard. In het

Valtice

Zuid-Moravië

Kutná Hora

Český Krumlov

Vyšehrad Praag

noorden van Moravië bevinden zich het **Jeseník** en het **Beskiden gebergte**. Bosrijke gebieden met pittoreske kuuroorden en tal van wandelroutes. De natuurgebieden zijn daarnaast ideaal te combineren met een cultureel uitstapje naar het **openluchtmuseum in Rožnov pod Radhoštěm**, de stad Ostrava en het imposante kasteel **Hradec nad Moravicí**. Vergeet ook niet het lokale frgály gebak te proeven.

PRAAGSE PRACHT

Praag mag niet ontbreken tijdens een reis naar Tsjechië. Het historische centrum zit vol schatten, waarvan de Karelsbrug en de **Praagse Burcht** het bekendst zijn. Ook leuk is om op pad te gaan met een bierexpert of ontdek de stad per fiets of boot. Veel campings zijn uitstekend verbonden met het openbaar vervoer en liggen in een rustige omgeving buiten het centrum. Interessante uitstapjes in de buurt van Praag zijn naar het stadje **Kutná Hora** en de imposante kastelen **Karlštejn** en **Křivoklát**.

MEER INFORMATIE:

www.visitczechrepublic.com/nl-NL

www.camp.cz

Een gratis informatiepakketje kan aangevraagd worden via amsterdam@czechtourism.com

EEN ROUTE LANGS WAALSE BROUWERIJEN

BEKEND EN ONBEKEND BIER IN DE BELGISCHE
PROVINCIES LUIK, NAMEN EN LUXEMBURG

Bier maakt deel uit van het dagelijks leven in België, wordt bij de maaltijd gedronken en is de belangrijkste 'sociale' drank. Niet voor niets staat de Belgische biercultuur op de UNESCO-lijst van 'immaterieel cultureel erfgoed'. In de horeca wordt in principe elk bier geserveerd in het specifieke glas van dat merk. Het aantal brouwerijen is relatief niet eens zo groot maar de verscheidenheid van soorten is enorm. Tijdens een prettige roadtrip door het mooie Wallonië bezoeken we een paar bekende namen en worden we verrast door de charme van enkele kleine brouwerijen.

Tekst en foto's: Harry Schuring

Hoe mooi de Ardennen zijn is in Nederland welbekend. En in de omgeving van Dinant, aan de Maas en bij de Lesse, vind je ook wel Nederlanders. Minder bekend is de Gaume, de landelijke streek ten zuiden van de Ardennen; het trappistenklooster van Orval ligt hier. Trappistenbier komen we dus tegen, ander kloosterbier en lokale brouwers van wat wij in Nederland speciaal bier noemen. Het aandeel van deze bieren stijgt in België, maar pils is met bijna 70 procent nog altijd de koning van de biermarkt, met Jupiler als grootste merk.

Klooster Val-Dieu in het Land van Herve

Voor de eerste stop – in de Voerstreek, net over de grens Nederland-België – komen we terecht op de mooi aangelegde Camping Natuurlijk Limburg, uitzichtrijk gelegen en sfeervol aangelegd. In de taverne, met terras, zijn enkele streekbieren verkrijgbaar en maaltijden. De verleiding is groot om hier een paar dagen te blijven en prachtige wandelingen te maken in de grensstreek. Maar ons programma meldt: Abbaye du Val-Dieu. De volgende ochtend rijden we via het nostalgieverwekkende marktstadje Aubel naar het acht eeuwen oude klooster. Het grote complex van klooster, landhuis, park en brouwerij is omgeven door rustgevend groen. Op de binnenplaats van het klooster is een groot terras. De winkel verkoopt de biertjes en ook kazen, streekproducten. Alles is hier goed verzorgd en mooi gerenoveerd. Er zijn vijf fietsroutes uitgezet op basis van knooppunten, 15-32 km. Het mooie 19e-eeuwse park telt opmerkelijke bomen. Met een gids kun je het klooster en de brouwerij bekijken; na afloop krijg je twee biertjes te proeven.

*Links: de brouwerij van Achouffe is door een park omgeven;
onder: terras in het klooster Val-Dieu*

Malmedy en Brasserie de Bellevaux

Langs het industriestadje Verviers gaan we richting Malmedy. Een iets langere route loopt over de Hoge Venen, een wat desolaat landschap op hoogte. De kern van het eenvoudige toeristenstadje ligt wel mooi; achter de grote basiliek rijden de beboste hellingen op. In een groen gehuchtje aan de zuidkant ligt de rustieke Brasserie de Bellevaux; daar wordt met Ardens bronwater blond, bruin, triple en witbier (*blanche*) gebrouwen. Tegenover de brouwschuur ligt het proeflokaal met terras. Dit najaar worden, na anderhalf coronajaar, korte rondleidingen weer opgepakt. De brouwer heeft zelf wandelroutes uitgezet van 1,5 tot 7 km lengte.

Lupulus groeide uit tot een streekbier

We gaan zuidwaarts naar Gouvy. De mede-oprichter van La Chouffe begon in 2004 brouwerij *Les 3 Fourquets*, bedoeld om het naastgelegen restaurant van bier te voorzien. Nadat het bier Lupulus was ontworpen kreeg de brouwerij een eigen leven. Lupulusbier is in de wijde omgeving verkrijgbaar. De sfeervolle locatie is een oude boerenhoeve midden in Gouvy, niet ver van de grens met Luxemburg. Het restaurant is er nog en is in het weekend open. Erachter ligt de nieuwe brouwerij, met de Lupulus Bar als proeflokaal. De naam verwijst zowel naar de wolf, die vroeger veel voorkwam in de Ardense bossen, als naar de Latijnse naam voor hop: *humulus lupulus*. Iets ten zuiden van Gouvy strijken we neer op Camping Lac de Chérapont, een uitgestrekte verzameling uitgedijde stacaravans van

Boven: het mooi gelegen terras van Bellevaux bij Malmedy; midden: de camping bij Florenville heeft veel lekkere biertjes op de kaart; onder: bij streekbrouwerij Lupulus mocht de nieuwe camper op de binnenplaats staan

Beter dan water?

Dat in de middeleeuwen bier werd gedronken omdat het drinken water infectieziekten kon veroorzaken, is een mooi verhaal, maar toch een fabel. Uit later onderzoek bleek dat zuiver drinkwater toch wel voorhanden was, zeker buiten de steden. Een belangrijke reden om bier te drinken was status; armen konden bier niet betalen, zij dronken alleen water.

respectabele leeftijd (oude meuk). Maar ... er is een aardig veld voor passanten, mooi gelegen bij het meer. Het niet eens nostalgisch aandoende sanitair hebben we gelaten voor wat het is. In het hoogseizoen is het restaurant open.

Jazz en blues en bier

Iets ten westen van Gouvy ligt het gehucht Sterpigny. Links van de weg tref je een gewezen boerderij die zich 'de tempel van de jazz en de blues' noemt. Feit is dat er met regelmaat interessante concerten op het programma staan. En dan is er ongefilterd bier uit de eigen brouwerij verkrijgbaar, op dit moment een amber en een rood bier. Na ruim een jaar stilte is hier het tweede weekend van augustus het 41e Gouvy Jazz & Blues Festival gehouden. Met de gratis camping (helaas niet door ons beproefd – zie de site) ervaar je de 'symbiose van rust en kwaliteitsmuziek'.

Een prettige maar straffe kabouter

De kern van het gehucht Achouffe, niet ver van het toeristendorp Houffalize, lijkt te worden gevormd door de brouwerij van La Chouffe, een ook in Nederland populair blond bier met 8 procent alcohol (er is een variant met 6 procent). In de omgeving wijzen kabouterborden de weg. Ook bij de brouwerij is alles goed georganiseerd met een winkel, restaurants en een parkje met vijver – een welhaast idyllisch geheel. La Chouffe werd voor het eerst gebrouwen in 1982; sinds 2006 maakt Brasserie d'Achouffe deel uit van het Antwerpse familiebedrijf Duvel Moortgat, dat ook Vedett, Duvel, De Koninck en Liefmans maakt.

Kleine en grote namen in Pays de Gaume

Aan de oostkant van het niet onaardige streekcentrum Florenville, tegenover de Intermarché, ligt de schuur met kantoor en winkeltje van Brasserie Sainte-Hélène. Het is hier verre van idyllisch; puur functioneel, tikje aftands wel, en aan een drukke uitvalsweg. Op de woensdag dat wij langsreden was de boel gesloten. Niettemin worden hier mooie, hippe biertjes gebrouwen; de flesjes zijn herkenbaar aan de vrouwenafbeeldingen op het etiket (Belgische striptekenaars zijn vaker betrokken bij de Belgische speciaalbieren). De bieren van Sainte-Hélène

Op een steenworp afstand van de Nederlandse grens waan je je al ver in het buitenland

worden met regelmaat geanalyseerd in het lab van de nabije kloosterbrouwerij Orval. Over trappistenbieren schreven we eerder (okt. 2018). Een bezoek aan het mooi gelegen klooster van Orval raden we zeker aan. Een paar honderd meter vóór het klooster ligt Café à l'Ange Gardien (dag. 10-21 uur), daar kun je de welhaast goddelijke trappist (amber, 6,2%) proeven. We eten 's avonds op het terras van Camping Les Cabrettes, een paar km buiten Florenville, aan de Semois (kanovaren!). Diverse bieren uit de streek worden hier met liefde geserveerd.

Boven: dicht bij de brouwerij van La Chouffe ligt het typisch Ardense vakantiedorpje Houffalize, aan de Oostelijke Ourthe

SUNLIVING

MADE BY ADRIA MOBIL

SIMPLY GREAT TIMES

MADE BY ADRIA MOBIL. Sun Living modellen staan bekend om het slimme en functionele ontwerp. Veel ruimte, praktische kenmerken en comfort. Kies je favoriete indeling met hefbed (afhankelijk van het model).

CAMPERS

BUSCAMPERS

www.sunliving.nl

Naar het land van de Maas

Onze volgende brouwerij ligt in het zuidwesten van de provincie Namen. Laat je de navigatie de route bepalen dan is het een rit van circa anderhalf uur, langs de Franse stad Charleville-Mézières. Aantrekkelijker qua landschap is de route langs de Semois, in Frankrijk wordt dat Semoy, en de Maas; dan ga je over kleine, slingerende wegen en dat vraagt ruim meer tijd. In het veengebied (*fagne*) rond Mariembourg gaan we naar de grote uitspanning Brasserie des Fagnes. Het is er gemoedelijk en eenvoudig plus degelijk, *gutbürgerlich* zou een Duitser zeggen. Binnen is zowel de moderne brouwerij als ook oude brouwapparatuur te zien. Een half uurtje hiervandaan ligt overigens het klooster van Chimay waar een fameus trappistenbier wordt gebrouwen. Je kunt het proeven en kopen in de Espace Chimay. In een dorpje ten zuiden van Dinant staat een brouwerij waarover we veel goeds hadden gehoord. De navigatie leidt ons over prachtige weggetjes en wegen die langs de Franse grens scheren naar Falmignoul. Brasserie Caracole is daar niet te missen. Over een trapje kom je binnen en sta je bij de moutpan; de ambachtelijkheid spat ervan af. Als je naar achteren loopt, bereik je het bijzonder sfeervolle proeflokaal dat met zijn gewelfde plafond wel iets weg heeft van een kapel. Caracole is Spaans voor 'slak', de bijnaam van de Namurois. Het witbier Troubllette en de blonde Fameuse smaken ons goed. De triple Saxo, een ode aan saxofoonuitvinder Alphonse Sax uit Dinant, moeten we voor een volgende keer bewaren. Alle biertjes zijn hier ook te koop natuurlijk. Dinant met zijn steile Maasoeveren en gezellige boulevard is zeker een bezoek waard.

Boven en onder: bij de sfeervolle 'brasserie artisanale' Caracole, in de buurt van Dinant, is alles zoals je het wenst; midden: in het gebouw van Brasserie Les Fagnes zijn er, naast de nieuwe ketels en apparatuur, nog wat museumstukken te zien

MEA beveiliging, een veilig gevoel.

Een **vakantie** in je eigen vertrouwde omgeving waar je ook naartoe gaat. Een **tweede huis**, maar dan op wielen die daarheen gaat waar de wens ligt om nieuwe **herinneringen** te maken, of juist om te genieten van de rust en elkaar. Voor steeds meer mensen een droom die waar wordt gemaakt.

MEA beveiliging is ontstaan door overleg met verschillende partijen om het beveiligen van campers, en daarbij de personen en persoonlijke bezittingen, te optimaliseren. De bestaande beveiligingssystemen zijn ofwel gericht op het voorkomen van diefstal van het voertuig via een mechanische beveiliging, ofwel het voorkomen van diefstal via alarmsystemen die vooral gebruikt worden in de autowereld, waarbij het voertuig beveiligd is op het moment dat je de deuren van het voertuig sluit. Echter, in een camper wordt ook geleefd en geslapen. Met het MEA systeem is juist over dat aspect ook goed nagedacht. In combinatie met het terugvindingsysteem is je voertuig altijd makkelijk te lokaliseren en terug te vinden, mocht deze onverhoopt gestolen worden. Daarnaast is de eenvoudige bediening een absolute meerwaarde voor dit pakket.

Terwijl jullie genieten van de geweldige omgeving of een heerlijk drankje, blijft een **MEA systeem** actief waken over je bezittingen. Mocht het **alarm** iets verdachts signaleren, dan zal het systeem je direct op de hoogte stellen via een **e-mailbericht**. Een **MEA systeem** beveiligt alle ramen, deuren en luiken die direct toegang verschaffen tot het interieur van de **camper**, door middel van speciaal voor deze voertuigen ontwikkelde magneetcontacten die je waarschuwen als iemand zich op deze manier toegang probeert te verschaffen tot je voertuig. Zo zijn alle waardevolle spullen goed **beveiligd**. Maar niet alleen inboedel is zo beveiligd, ook verzekert dit **systeem** je van een veilige nachtrust.

MEA beveiliging waakt over personen en bezittingen, altijd en overal. Gewoon een **veilig gevoel** noemen wij dat!

Ook waakt een **MEA systeem** ervoor dat voor het vertrek alle ramen en luiken gesloten zijn voordat de volgende reis begint. Dit levert aantoonbaar minder schade op aan vooral de dakluiken die tijdens het kamperen open staan om ook in de camper te kunnen genieten van de heerlijke frisse lucht. **MEA** zal je, als het contact wordt aangezet, duidelijk maken dat er nog ergens een raam of luik geopend is. Zo sta je ook onderweg niet voor **verrassingen**.

Samen met het Aveco dealernetwerk en gecertificeerde montagepartners ben je altijd verzekerd van professionele montage en landelijke support van het MEA systeem.

Voor alle Aveco klanten is de draadloze kabellus beschikbaar als extra optie met 50% korting. De kabellus maakt het mogelijk om bijvoorbeeld (elektrische) fietsen of meubilair te beveiligen. Bij sabotage zal er een alarmmelding plaatsvinden. Zo kost deze accessoire slechts € 50,- inclusief montage.

Kijk op www.mea-beveiliging.nl/campers voor meer informatie en alle dealeradressen. En bezoek ook eens <https://www.avecoverzekeringen.nl/klantvoordeel/kortingsacties/> voor meer informatie over de klantenactie en voorwaarden.

Du Bocq en Maredsous

De nacht brengen we door bij het ruisende riviertje de Bocq. Op Camping Domaine du Bocq, na overname in 2020 weer springlevend, is er een groot aantal plaatsen direct aan het water, erg mooi. Hier wordt veel aan buitensport gedaan zoals rotsklimmen, abseilen, via ferrata, handboogschieten en survival; er is een prachtig touwparcours. Als je van het riviertje weer omhoog gaat, naar het plateau, kom je in Purnode. Centraal ligt het sfeervolle, oude gebouw van Brasserie du Bocq. Bekend biertje van dit ambachtelijke huis is de Blanche de Namur. Verder worden hier blond, bruin, amber en triple gebrouwen, getypeerd door het rijkelijke gebruik van kruiden als koriander, gember, vanille, anijs en munt. Het brouwen begon hier in 1858. In 2015 werd de brouwerij eigendom van de Kempische familie die Corsendonck bezit; dat bier wordt ook hier gebrouwen.

Twintig minuten naar het westen, aan de andere kant van het diep uitgesleten Maasdal, ligt het klooster Maredsous. Op weg daarheen zien we het voormalige station van Falaën, nu een concentratie van horeca. Op een deel van de oude spoorlijn kun je 'railbiken'. In de buurt ligt het mooie dorpje Sosoye. Maredsous bier geniet bekendheid in heel België. Het kloostercomplex is erg groot; bezoekerscentrum Saint-Joseph heeft een zelfbedieningsrestaurant en -café en enorme terrassen in een parkachtige omgeving. De bieren blond, bruin en tripel worden in 'de echte benedictijnstraditie' gebrouwen, zij het niet hier maar bij Duvel Moortgat in Antwerpen. Met de Maredsoukskaas worden lekkere kroketten gemaakt. Er is ook een boekhandel annex souvenirwinkel.

In de buurt van Rochefort

Bij het horen van de naam Rochefort loopt de liefhebber van trappistenbier het water in de mond. Het bier is ook van uitstekende kwaliteit, alleen ... er is hier niets te zien. Het klooster met brouwerij, een paar km buiten het dorp, is hermetisch gesloten voor bezoekers, op het portaal van de kerk na dan. En ook in het wat verlopen

Reisgenoot: Hymer Tramp S 585

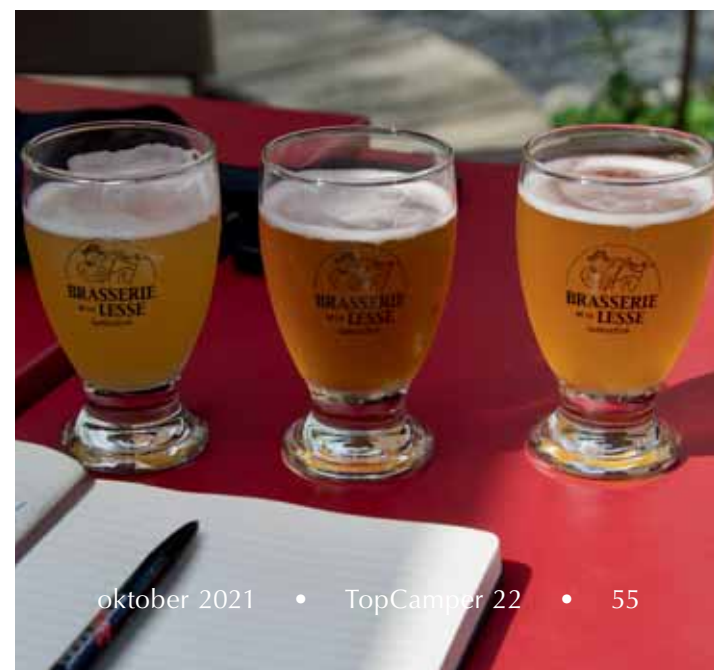
Vorig jaar bracht Hymer de halfintegraal Tramp uit op basis van de Mercedes Sprinter, drie indelingen van 7,39 m lang. Dit jaar komt er een kortere versie bij met twee bedden in de lengterichting, uitbreidbaar tot één groot bed (optie). De lengte van 7,09 m zorgt voor een kortere oversteek achter de achteras. De Mercedes biedt een betere zitpositie ten opzichte van de voorruit dan de Ducato. Met talloze opties en rij-assistenten is er een fantastische reiswagen van te maken. Onze testcamper beschikte bijvoorbeeld over de 170 pk motor, 9-trapsautomaat, het 10,25" MBUX mediasysteem en adaptieve cruise control (Distronic Plus, remt zachtjes af als je een voorligger nadert). De bedden liggen prima, de ruimte in de keuken is zeker toereikend, de zithoek met vijf plaatsen lekker ruim en de garage is supergroot. Ons gemiddeld verbruik over 1036 km was 10,7 l per 100 km (1 op 9,3). De basisprijs rond € 84.000 (nog niet exact bekend toen wij dit schreven) mag redelijk heten voor een combinatie Hymer-Mercedes. Met de opties komt onze uitvoering iets boven een ton.

doch mooi gelegen toeristendorp lijkt het grote bier een kleine rol te spelen.

Kleinschalig en persoonlijk is het wel in Eprave, 6 km ten westen van Rochefort. Idyllisch aan de Lesse ligt de brouwerij met een winkel en een terras. De coöperatie, een vriendenclub, zet sinds 2010 een eerdere brouwerij voort, zonder winsttoegmerk en met biologisch gekweekte ingrediënten uit de regio. Op het sympathieke terrasje kun je drie van hun bieren proeven voor € 4. De blonde Chinette, de amber Cambrée en de triple Esprit smaakten ons uitstekend.

De gemeentelijke camping van Rochefort is netjes, beetje kraak nog smaak, adequaat. Ruime plaatsen, goed sanitair en dicht bij het centrum.

Onder links: het klooster Maredsous is een groot complex in een prachtige omgeving, een geliefd uitstapje; onder rechts: 'degustation' op het terrasje van Brasserie de la Lesse

Pioniersgeest, *dat is* *wat ons* fascineert.

In 1931 ontwierp Arist Dethleffs een uniek huwelijkscadeau voor zijn vrouw Fridel: 'een woonauto'. Hiermee is niet alleen een caravan geboren maar een geheel nieuwe vorm van reizen: het caravannen. Maak kennis met het verhaal van Dethleffs en vier samen met ons 90 jaar **Pioneers of Caravanning**.

Geweldige winkansen, acties en jubileumaanbiedingen:
www.90jaar.dethleffs.nl

"Niet zonder mijn familie",
zei Arist Dethleffs in 1931 en
ontwierp zijn "woonauto".

Dethleffs
Pioneers of Caravanning

Brouwerijen en campings – praktisch

1 Voeren, Camping Natuurlijk Limburg

Abbaye du Val-Dieu, Val-Dieu 227, Aubel. Winkel dag. open 10-18 uur. Rondleiding 2 uur, € 12, online reserveren. Park dagelijks open van 8 uur tot zonsondergang, gratis.

Brasserie de Bellevaux, Rue de la Foncenale 1, Malmedy. Open: za en zo 11-18 uur. Rondleidingen 30 minuten, incl. 1 biertje, € 7; afspreken via info@brasseriebellevaux.be.

Lupulus, Courtil 50, Gouvy. Open: in elk geval za en zo, mogelijk ook wo-vr. Een rondleiding (in het Nederlands is mogelijk) duurt ruim een half uur en kost € 10, reserveren op www.lupulus.be.

2 Gouvy, Camping Lac de Chérapont

Ferme de la Madelonne, Sterpigny 4, Gouvy. Open als er wordt gemusiceerd. In de jazztempel was er voor deze zomer rood en amber gebrouwen. Bij andere gelegenheden weer andere soorten, zoals bij het festival 'Bière blanche et musique noire'.

Brasserie d'Achouffe, Achouffe 32, Wibrin. Winkel en taverne dag. open 9-17 uur. Een rondleiding kun je boeken op de website, 1,5 uur, € 12. Vragen in de shop of je nog met een groep meekan is ook mogelijk. In augustus is er een weekend 'La Grande Choufferie': bier, eten en kabouterlol (kratklommen bijvoorbeeld).

Brasserie Sainte-Hélène, Rue d'Arlon 17A, Florenville (tegenover supermarkt Intermarché).

Brasserie d'Orval, Orval 2, Florenville.

3 Florenville, Camping les Cabrettes

Brasserie des Fagnes, Route de Nismes 26, Mariembourg (Couvion). Open: in juli en aug dag. 11-21, za, zo 10-23 uur, andere maanden ma gesloten. Linker parkeerplaats kan gratis als camperplaats worden gebruikt. Speeltuin.

Espace Chimay, Rue du Poteaupré 5, Bourlers (1,4 km van de abdij Notre-Dame de Scourmont, kerk en tuin toegankelijk, brouwerij niet).

Caracole, Côte Marie-Thérèse 86, Falmignoul (Dinant)

4 Purnode, Camping Domaine du Bocq

Brasserie du Bocq, Rue de la Brasserie 4, Purnode. Open: alle activiteiten zijn wegens corona tot nader order geannuleerd.

Abdij van Maredsous, rue de Maredsous 11, Denée. Café open: in 'covidtijd' dag. 11-18, za, zo 10-19 uur. Rondleidingen in het klooster en het Kleine Museum van Kaas tijdelijk opgeschort, zie de website.

Rochefort, klooster met brouwerij niet toegankelijk.

Brasserie de la Lesse, rue du Treux 4, Rochefort. Open: (in de zomer) bar-terras ma-vr 14-22, za, zo 11-22 uur, winkel idem maar ma-vr vanaf 9 uur.

5 Rochefort, Camping Les Roches

Brasserie d'Oster, rue de la Clisore 1, Oster (Manhay). Open: do-za 14-18 uur.

Brasserie Elfique, Raborive 2, Aywaille. Open: do 16-23, vr-zo 12-23 uur. Rondleiding op aanvraag.

6 Domaine Château de Dieupart

De route in België die wij reden, van Val-Dieu tot Aywaille, was ruim 600 km.

Manhay en Aywaille

In het rustige boerendorpje Oster midden in de Ardennen staat, op een kruising, de Brasserie d'Oster. De voormalige boerderij

werd in 2014 omgebouwd tot microbrouwerij. Liefhebbers maken hier hergistende bieren, zoals ze zelf zeggen 'met respect voor de ingrediënten'. In het 2e weekend van juli, als ook een hardloophwedstrijd plaatsvindt, schuiven dorpsbewoners en passanten aan lange tafels aan. Brasserie Elfique in Aywaille heeft het goed voor elkaar. Vorig jaar verhuisde de brouwerij naar een gerestaureerd industrieel gebouw op een aardige plek aan de Amblève, met een eigen 'elfeneiland'. Proeven kun je de pils, amber, triple, blond en IPA in de 'berghut' op het terrein. Voor € 8 krijg je zeven glaasjes van 10 cl – bij ons kwamen de pils en de blonde triple er als lekkerste uit. De laatste nacht zetten we de Hymer Tramp S direct aan de Amblève op Camping Dieupart, een soort kasteelcamping, met een norske receptie. Een paar dagen later zou de camping overstromen.<

Links: eenvoudig en gezellig – het jaarlijkse zomerfeest bij de brouwerij van Oster, in de omgeving van Manhay

DELVEN VAN HET 'WITTE GOUD'

ASPERGE, DE MYTHISCHE KONINGIN VAN DE GROENTEN

Het is wellicht een van de meest mythische groenten die er bestaan, de asperge. Sinds de oude Egyptenaren reist de ranke stengel, nu eens in wit dan weer in groen of paars, door de culinaire wereldgeschiedenis. Bij tijd en wijle geroemd, in andere tijdperken verguisd en verketterd. Maar zij heeft alle stormen overleefd en wordt nu overal ter wereld gezien als een tongstrelende delicatessen. En dat heeft haar de bijnaam 'koningin der groenten' bezorgd.

Tekst: Hans van Bergen

Foto's: Limburg Marketing/Petra Linssen e.a.

Voor menig aanbidder van de asperge begint het ware genieten doorgaans in eigen land. En wel in het zuiden. Zeker, ook in andere delen van Nederland wordt asperge geteeld, maar het is een feit dat er smakelijke asperges uit Limburg komen. Want al hebben de arme zandgronden in delen van Midden- en Noord-Limburg de boeren daar niet altijd tot voordeel gestrekt, voor de teelt van asperges zijn ze goud waard. Niet alleen is de zanderige aarde goed doorlatend, waardoor water snel de grond intrekt, ook bevat de arme zandgrond relatief weinig organische stoffen. En juist daardoor blijft de natuurlijke, verfijnde smaak van de erop geteelde asperges optimaal en uniek. En dus rusten er in het voorjaar en de vroege zomer massaal opgehoogde aspergebedden in de zon op Limburgse bodem.

Volkscultuur

Ten opzichte van al de andere groenten en gewassen die er worden gekweekt en geteeld, neemt de asperge in Limburg, zoals dat een 'koningin' betaamd, een vooraanstaande plaats in. De asperge is er meer dan enkel een groente. Zij is er niet alleen een niet weg te denken onderdeel geworden van de culinaire cultuur maar zeker ook van de volkscultuur. Dat begint al met een bepaalde zindering die vroeg in het voorjaar voelbaar wordt bij de telers, maar ook bij de vele restauranthouders en de culinaire genietters. Als de aarde in het voorjaar langzaam begint

op te warmen, doemt het onderwerp 'asperges' steeds meer op in dagelijkse gesprekken. Telers beginnen rusteloos op hun land de aspergebedden te inspecteren en te 'fatsoeneren' en er wordt veelvuldig naar de lucht gekeken en geluisterd naar de weerberichten, hopen op goed weer. Veel telers proberen de natuur een loer te draaien en het aspergesizoen handig te verlengen, door de bedden al vroeg in het jaar te bedekken met zwart landbouwplastic. Daardoor warmt de vroege, dunne voorjaarszon de aarde van de bedden sneller en intenser op. Het witte goud kan zich daardoor in zijn warme bed sneller ontwikkelen en is dus eerder klaar om gestoken en geserveerd te worden.

Vroege vogels

Ondertussen wordt alles in stelling gebracht om, zodra de kopjes van de eerste asperges boven de bedden van zandgrond uit beginnen te komen, te beginnen met het steken van de asperges. Belangrijk bij die voorbedingen is ook en vooral het tijdig werven van voldoende personeel om het witte goud te oogsten. Al jaren worden de aspergestekers voor het grootste deel in het buitenland, zoals Polen en Roemenië, ingehuurd. Maar het is ook elk seizoen weer een gewilde vakantiebaan voor scholieren. Je moet als aspergesteker wél een vroege én late vogel zijn. Asperges worden hoofdzakelijk vroeg in de ochtend en aan het einde van de dag gestoken.

De groente is namelijk erg gevoelig voor zonlicht, ze verkleurt er snel door. En het is nu juist die roomwitte kleur die de Limburgse asperge uniek maakt. Vandaar dat de asperge ook meteen gestoken moet worden als zij haar kop boven het bed uitsteekt. Te lang wachten met steken levert groene of een paarsachtige asperge op. In veel andere landen zijn het juist die kleuren en teelwijzen die van de asperge een gewilde en culinaire lekkernij maken.

Zwaar werk

Verwacht overigens niet, mocht je ambities hebben om aspergesteker te worden, dat het gemakkelijk geld verdienen is. Het werk is zwaar. Urenlang gebogen staan over de aspergebedden is, zeker de eerste dagen, een beproeving voor de hamstrings, de benen en de rug. Daarbij duurt het doorgaans wel een week voor je de handigheid van het steken te pakken hebt en dus je eigen verdiensten kunt gaan opvoeren. De aspergestekers worden doorgaans namelijk betaald per gestoken kilo. Een ervaren aspergesteker legt gemiddeld per uur zo'n 25 kilo wit goud in zijn mand, een nieuweling

mag blij zijn als hij de eerste dagen tien kilo per uur uit de grond haalt.

Klassieke combinaties

Zodra het aspergeseizoen van start gaat is er geen houden meer aan. Overall langs de wegen verkoopt men de witte groente vers van het veld aan de consument en is er geen restaurant meer waar geen aspergerechten op het menu staan. Topper is nog altijd de klassieke combinatie van in licht gezouten water gekookte asperges met ei, grofgesneden gekookte ham en geklaarde roomboter, bestrooid met wat fijngesneden peterselie. Maar ook de gastronomische wereld heeft de asperge liefdevol omarmd als een veelzijdige delicatessie. Op de menukaarten van eenvoudige tot sterrenrestaurants zijn het hele aspergeseizoen door de meest uiteenlopende gerechten te vinden. Van de klassiekers tot asperges met zalm of lamsrack of uiterst verfijnde gerechten op sterrenniveau, tot zelfs asperge-ijs en aspergelikeur toe. In veel dorpen in Midden- en Noord-Limburg en West-Brabant worden gedurende het hele seizoen uitbundige aspergefeesten gehouden en zijn er

speciale aspergeroutes waarbij het volop culinair genieten is. In het Limburgse Arcen is er zelfs elk jaar een asperge-vierdaagse.

Meerjarige plant heeft rust nodig

En dan ineens is het 24 juni en is het aspergeseizoen abrupt afgelopen. Na die dag worden de steekijzers opgeborgen, keren de aspergestekers huiswaarts en schieten de asperges in de bedden door en groeien uit tot groene planten van zo'n meter hoog, waaraan typische rode besjes verschijnen. Dat alle telers elk jaar weer stipt op 24 juni, op Sint Jan, en geen dag later, unaniem het steken staken is in de loop der jaren zo gegroeid. Alleen is de reden achter die precieze einddatum in de vergetelheid geraakt. Wel is het duidelijk waarom het seizoen in die periode stopt. Het is niet zo dat de asperge na 24 juni anders smaakt of zelfs niet meer lekker zou zijn. Op tijd stoppen met oogsten verzekert de telers van opnieuw een succesvolle oogst het navolgende jaar. De meerjarige planten hebben namelijk tijd nodig om op rust te komen, zodat ze stevig en gezond de winter ingaan en die ongeschonden kunnen overleven. Het startmoment van het nieuwe aspergeseizoen staat minder strikt vast. Dat is namelijk afhankelijk van de temperaturen in het voorjaar. Hoe hoger die zijn, hoe eerder er genoten kan worden van verse asperges. Maar eerder dan in april zal dat zelden zijn.

Toch is de aspergeplant geen teer botanisch zorgenkindje, integendeel. Juist omdat zij eigenlijk in alle klimaten goed gedijt, heeft de asperge letterlijk de culinaire wereld veroverd en heeft zij in eigenlijk elk land of werelddeel voet aan de grond gekregen. Alleen verschillen per land of streek de teeltmethoden, waardoor er naast de in Nederland bekende en geliefde witte asperges ook groene en lichtpaarse versies voorkomen. In Europa staan Nederland en Duitsland voornamelijk bekend om de witte, delicate versie. De groene versie van de asperges wordt voornamelijk geteeld in landen rond de Middellandse Zee.

Groene robuustheid

De groene variant wordt geteeld zonder de opgehoogde bedden. Zo komt zij, zodra ze haar kop boven de grond steekt en verder groeit, volop in aanraking met zonlicht, die haar de groene kleur geeft. Ten opzichte van de meer verfijnde, delicate witte vorm, in de volledige duisternis van het aspergebed geteeld, gebruikt men de meer aardse en licht pittig smakende groene versie vaak in wat robuustere schotels, zoals grillgerechten en aspergetaarten. Het is overigens niet zo dat de Nederlandse datum van 24 juni voor het steken van asperges overal geldt. Kiezen Nederlandse telers voornamelijk voor een verfijnde kwaliteit, in veel landen is de kwantiteit vaak bepalend. Vooral als de producten bedoeld zijn voor de schier onverzadigbare mond van de conservenindustrie.

MALIBU CAMPERS – DE TOPKLASSE

06.10. – 10.10.2021

Welkom bij Kampeer & Caravan Jaarbeurs:

Wees de eerste om de vele Malibu innovaties 2022 te ervaren!
Trouw aan de het motto “Malibu motorhomes - de extra klasse”
onze motorhomes genieten van nog meer perfectie in detail.
Bezoek ons en onze handelspartners op onze stand in hal 11!

www.malibu-motorhomes.com

BUSBIKER

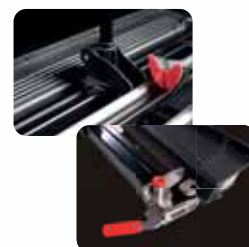
MEER WETEN?

De fietsendrager

Voor uw buscamper

DRAAIBAAR & OPKLAPBAAR

Zeer ingenieus draaisysteem voor eenvoudige toegang tot de laadruimte van de buscamper. Opklapbaar in slechts enkele seconden.

DEMONTABEL & ZEER COMPACT

Verwijderen van het fietsenrekgedeelte met een zeer eenvoudig schroefstelsel. Laat je verrassen door de stabiliteit van de Busbiker. Een van de compactste fietsendragers in zijn soort.

TOT 3 FIETSEN - 80 KG

De Busbiker kan met gemak het gewicht van 2 of optioneel 3 fietsen of e-bikes tot 80kg dragen.

X290-LIGHT

De **lichtste** fietsendrager voor uw Buscamper met slechts 49,8KG

XM290

De meest uitgebreide fietsendrager voor uw Buscamper **incl. trekhaak**

WWW.BUSBIKER.COM

INFO@BUSBIKER.COM - TEL. +31 850205170

Maar ook verse asperges, vooral de groene, zijn eigenlijk wel het hele jaar door te krijgen. De teelt in kassen en de import uit landen over de hele wereld, tot aan China – de grootste aspergeleverancier van de wereld – toe, staan daar garant voor.

Opwekkend

Historisch gezien is de asperge een letterlijke langbloeiër. Bij de oude Egyptenaren al stond deze groente op het menu. En ook de Romeinen waren lyrisch over de asperge. Ze hadden er zelfs een koosnaam voor, *blandimentum guale*, wat zoveel betekent als gehemeltevlijer. Ook waren de oude Romeinen overtuigd van de kwaliteiten die de asperge zou hebben als afrodisiacum, als aanjager van de ‘minnelusten’ zoals de Romeinse keukenmeester Apicius gretig aangaf in zijn aspergerecepten; optimaal werkend volgens hem, in combinatie met peper. Ook de Romeinse schrijver Plinius roemde in zijn teksten de asperge als ‘Venusgroente’, die mocht volgens hem op geen enkele orgie ontbreken. Over dat laatste dachten de middeleeuwse monniken heel anders. Ze bestempelden de asperge met haar zinnenprikkende fallusvorm tot een zondige groente en deden haar in de ban. Althans voor het gelovige volk. Zelf gebruikten ze binnen de kloostermuren de asperge, inclusief de groene bladeren en rode besjes die aan de doorgeschoten plant komen, als wonderkruid tegen onder meer reumatiek, hartklachten en huidaandoeningen.

Gezonde groente

Ook met alle wetenschappelijke kennis van nu wordt de asperge als een uiterst gezonde groente beschouwd. Om te beginnen door het lage aantal calorieën, omdat asperges voor bijna 95 procent uit water bestaan. Daarnaast is de groentekoningin een bom van vitamines en mineralen. Tjokvol gevuld met vitamines als A, B, C en K en rijk aan calcium, koper, mangaan, kalium, fosfor, zink, magnesium en foliumzuur. Ook hebben asperges

door het hoge gehalte aan asparaginezuur en kaliumzouten een urine-afdrijvende werking, ze reinigen het bloed en bevorderen de spijsvertering.

Onmiskerbare geur

Een ander uniek kenmerk dat voor veel mensen kleef aan de asperge is de speciale zwavelgeur die het eten ervan geeft aan urine. Dit is absoluut geen fabeltje, maar ook geen in steen gebeitelde waarheid. In die zin dat het niet voor elke eter van het witte goud geldt. Oorzaak is het zuur asparagine in de groente, bij de verwerking ervan in het lichaam komen zwavelverbindingen vrij. De relatief grote hoeveelheid zwavel in de urine kan de typische geur veroorzaken. Maar niet iedereen ruikt dat en bovendien scheidt niet iedereen die aspergelucht uit.

Aspergewijn

Een ander punt dat de aspergeliefhebbers veelvuldig bezighoudt, is de vraag welke wijn het best past bij het witte goud. Waar jaren geleden een rode wijn bij asperges haast ondenkbaar was, past nu een zachte rode wijn met weinig tannines juist uitstekend bij een aspergerecht in combinatie met vlees. Maar bij meer klassieke witte-aspergerechten zijn in elk geval de wat stevigere witte Elzassische wijnen of een boterige chardonnay altijd een goede keus. <

Wijzigingen en druk/typefouten onder voorbehoud.

Always growing.

But never grown up. Onze zeer populaire CLIFF serie groeit. Vanaf nu ook verkrijgbaar als RT versie! Met zijn slaapdak biedt de Camper Van nog meer vrijheid en nog meer ruimte voor avonturiers. Het grootste bed in het Camper Van segment, bied voldoende ruimte aan twee personen. En dat allemaal tegen een onverslaanbare prijs/prestatie verhouding. Leverbaar vanaf € 59.390,- Natuurlijk met prijswinnende topkwaliteit „Made in Germany“. Your adventure starts now!

Sunlight

www.sunlight.de/nl

TOPCAMPER VARIA

Particulier camper verkopen

Wie zelf zijn camper, of een ander kampeermiddel, wil verkopen denkt misschien eerst aan Marktplaats. Diverse platforms van Internet Service Nederland (ISN) – caravans.nl, campersite.nl, kampeerzaken.nl – zijn sinds een paar maanden ook hiervoor beschikbaar. Op de site caravans.nl bevindt zich het invul scherm, je kunt maximaal 24 foto's toevoegen. Voor € 20 is je advertentie 28 dagen op de genoemde sites zichtbaar en wordt die ook doorgeplaatst naar Marktplaats. Dat is voordeliger dan rechtstreeks adverteren op alleen Marktplaats. Een ander voordeel van deze wijze van aanbieden is dat het 'invulformulier' op caravans.nl er voor zorgt dat je alle belangrijke gegevens vermeldt; dat ontbreekt er nog wel eens aan bij een (particuliere) advertentie. ISN is optimistisch over deze verkoopmogelijkheid: 'We zijn nog maar net begonnen maar hebben nu (red.: begin september) al zo'n 60 advertenties van particulieren op onze sites.'

Jouw reis in TopCamper?

Regelmatig besteden we aandacht aan een bijzondere reis van een lezer van TopCamper. Heb je een opmerkelijke tocht gemaakt en wil je meedoen, stuur ons dan een mail (redactie@topcamper.nl) waarin je in enkele zinnen de reis toelicht. Graag met een paar foto's voor de indruk. Belangrijk is dat je over voldoende goede foto's beschikt (minimaal 500 kb per foto, liefst meer). De redactie zal in overleg met jou het verhaal schrijven of redigeren. Wij hebben het liefst een wat ongebruikelijk verhaal met originele foto's, mag ook in Europa natuurlijk.

Meest gebruikte zoekterm

Het woord 'gratis' is al jaren het meest ingevulde zoekwoord op Marktplaats. De nummer twee wisselt. In de eerste helft van 2021 werd dat 'camper' en ook 'caravan' scoorde hoog, aldus een persbericht van Marktplaats. Dat in hetzelfde bericht wordt gemeld dat Volkswagen, Ford en Fendt (!) de populairste campermerken zijn, is op z'n minst verrassend.

Nederlandstalige camperplaatsbeheerders in het buitenland

Websites en boekjes als 'Slapen bij Nederlanders' met B&B's in Frankrijk bijvoorbeeld, kenden we al. Dat zoiets voor campers zou komen hadden we niet meteen bedacht. Maar voor wie het avontuurlijke wat wil reduceren is er nu de website camperlogieseuropa.com, een initiatief van een Vlaams digitaal servicebureau. De website meldt dat meer dan 250 verblijven bij hun bekend zijn; maar we telden er (begin september) 69 op de site. 9 in Portugal, 5 in Spanje, 24 in Frankrijk en de rest ligt zeer verspreid over Europa (slechts 4 in heel Duitsland, 0 in Zwitserland en Oostenrijk, 4 in Italië, 3 in Tsjechië, 1 in Polen enz.). Als je klikt op een pin op de kaart krijg je de naam van de camperplaats of camping; alle informatie over die plek ontbreekt echter. Die informatie is er wel maar de site werkt niet goed. Hoe dan ook, je kunt hier een aantal camperplaatsen zien waar je in het Nederlands wordt verwelkomd.

Stress in de stad

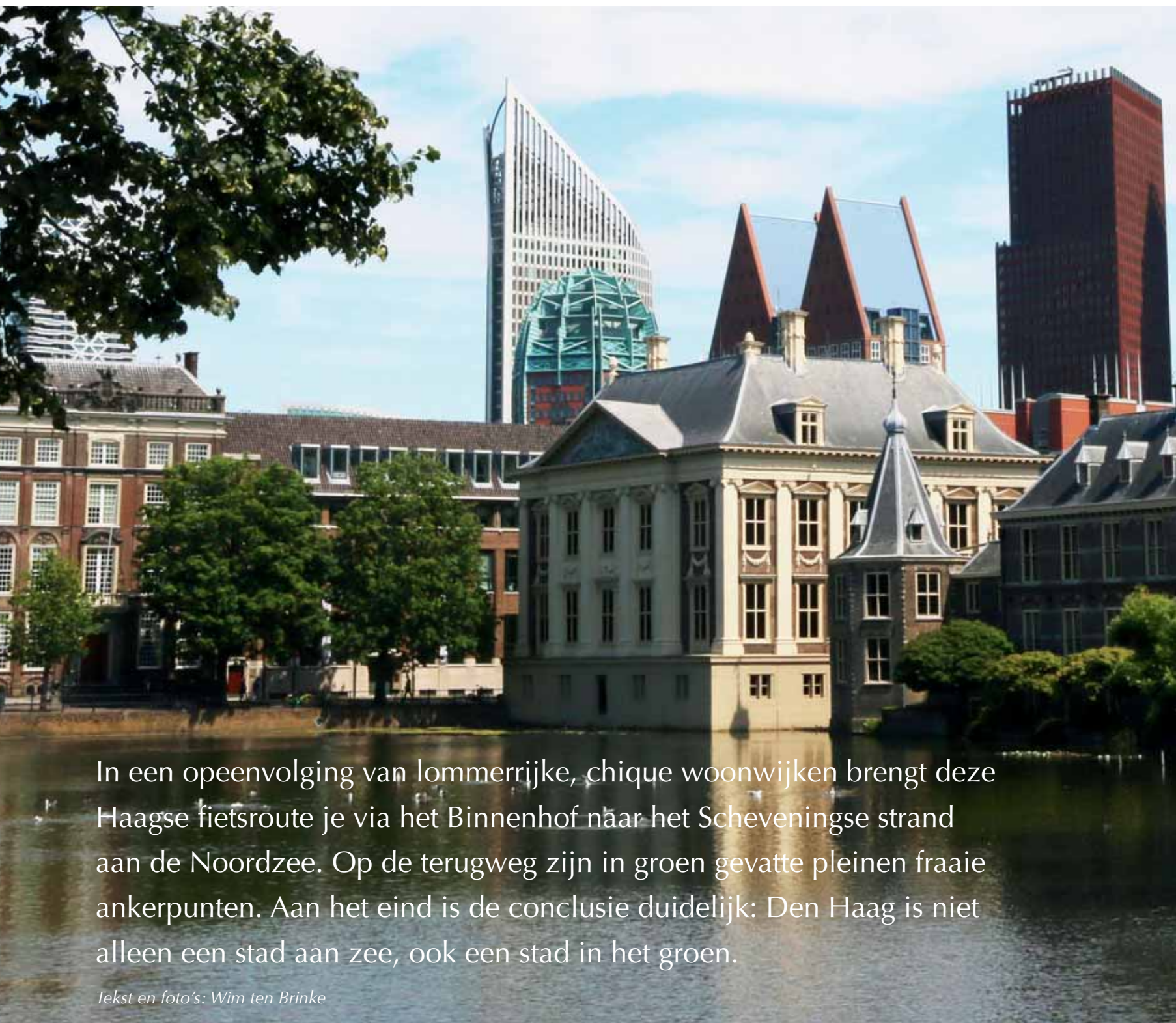
Waar je al toerend met de camper geen last van wilt hebben, kom je volop tegen in de stad: stress. Het Duitse bedrijf Vaay, gespecialiseerd in producten waar je rustig van zou kunnen worden, liet uitzoeken welke steden de meeste en welke de minste stress veroorzaken. Gekeken werd naar data over bestuur, milieu, koopkracht en gezondheid. Mumbai (India) staat bovenaan qua stress, gevolgd door Lagos (Nigeria) en Manilla (Filipijnen); Manilla is de dichtstbevolkte stad in dit onderzoek. De minste stress ervaren de inwoners van Reykjavik, gevolgd door die van Bern en Helsinki.

REISVERHAAL

DEN HAAG – VILLAWIJKEN EN ZEEZICHT

OP DE FIETS DOOR DE VOORNAME RESIDENTIE

In een opeenvolging van lommerijke, chique woonwijken brengt deze Haagse fietsroute je via het Binnenhof naar het Scheveningse strand aan de Noordzee. Op de terugweg zijn in groen gevatte pleinen fraaie ankerpunten. Aan het eind is de conclusie duidelijk: Den Haag is niet alleen een stad aan zee, ook een stad in het groen.

Tekst en foto's: Wim ten Brinke

Met de camper

In Den Haag bevinden zich drie overnachtingsmogelijkheden.

- Camperpark Den Haag, in een oksel van het Prins Clausplein
- Vakantiepark Kijkduin, veel huisjes maar ook mooie campingvelden, dicht bij het strand
- Camping Duinhorst, klassieke camping bij renbaan Duindigt

Nauwelijks begonnen of je fietst al middenin de groene stad. Ganzen en eenden scharrelen aan de waterkant, daar voorbij strekt zich de Koekamp uit, een park dat hoort bij het Haagse Bos. Tegelijk ben je midden in de stad, want je kijkt uit op de skyline van het moderne Den Haag met de Hoftoren en andere hoogbouw; ze hebben welluidende bijnamen als de Citruspers en de Haagse Tieten – twee met niets dan lucht gevulde puntdaken, met de klassieke, verheven naam Castalia (zij was een Griekse nimf gewijd aan de Muzen, en dat past bij de naam van dit stadsdeel: het Muzenkwartier).

Binnenhof

Die symbiose van stad en groen gaat terug naar de oorsprong van de stad, want wat nu het democratische hart van Nederland is – het Binnenhof – begon als buitenplaats voor de jacht in de duinen. Graaf Floris V kocht hier rond 1230 grond en een boerderij. Een van zijn opvolgers liet niet veel later de Ridderzaal bouwen. In de loop van eeuwen groeide het hof uit tot machtsbasis van de graven van Holland, en later tot het regeringscentrum met de Eerste en Tweede Kamer. Onderdeel van het oorspronkelijke hof is de Hofvijver. Neem de moeite om een stukje langs de lange oever te gaan totdat je omkijkend zicht hebt op het Torentje (het kantoor van de minister-president) met daarnaast het Mauritshuis en op de achtergrond weer die moderne skyline. Ze zijn onverbreekbaar met elkaar verbonden, want regering en parlement bewonen het Binnenhof, in de kantoor-torens op de achtergrond werken duizenden rijksambtenaren bij zo'n zeven ministeries.

Het paleizenkwartier

Nauw verbonden met het machtscentrum waren adellijke families die hun stadspaleizen nabij het Binnenhof hadden. Ook al is de adel vertrokken, het Lange Voorhout ademt nog een sfeer van voornaamheid, met als topper Hotel Des Indes, in

Links: zicht over de Hofvijver op Binnenhof en Mauritshuis met daarachter de moderne skyline; boven links: de Ridderzaal op het Binnenhof; rechts: het standbeeld van Willem van Oranje voor Paleis Noordeinde

Boven: de toren van de Grote of Sint-Jacobskerk; onder links: Vredespaleis; rechts: de vernieuwde boulevard van Scheveningen

1881 geopend om verlofgangers uit Nederlands-Indië te ontvangen. Ook hier is het groen, groen, groen dankzij de dubbele lindelane. Het kost weinig moeite je de elite van toen flanerend voor te stellen. Voorbij het Lange Voorhout blijft het voornaam, want aan het Noordeinde ligt het werkpaleis van de koning, hij kijkt uit op het standbeeld van zijn stamvader: Willem van Oranje.

De buitengracht

Een stadsmuur heeft Den Haag nooit gehad, wel is de oude binnenstad met een grachtenlint omsingeld. Daar waar je het water oversteekt begon vroeger de wildernis, het jachtterrein van koning en hofhouding – vrijwel onbewoond waren de duinen tot in Scheveningen. Nu fiets je er van de ene naar de andere villawijk. De oudste ligt het dichtst bij de stad, het Willemspark met witgepleisterde villa's aan de Sophialaan. Op Plein 1813 staat de Nederlandse maagd, herinnering aan de overwinning op Napoleon en de teruggewonnen onafhankelijkheid.

Vredespaleis

Den Haag noemt zich stad van Vrede en Recht, je vindt er vele organisaties die zich bezighouden met internationale rechtspraak. Het begon allemaal met het Vredespaleis, dat in 1913 opende en dat voortkwam uit internationale initiatieven om voor altijd een einde aan oorlog te maken. In het paleis, opmerkelijk dankzij zijn markante toren en bedding in een ruim park (dit keer: paleis in het groen) is onder andere het Internationaal Gerechtshof van de Verenigde Naties gevestigd; al heeft het hof oorlog niet uit kunnen bannen, toch zijn er veel internationale geschillen beslecht en is meerdere keren escalatie naar geweld voorkomen.

Atlantikwall

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd Den Haag onderdeel van de Duitse kustverdediging: de Atlantikwall. Naast betonnen bunkers lieten de Duitsers een brede tankgracht graven, dwars door woonwijken heen. Door heel Den Haag is het spoor van de wal te volgen, van Kijkduin tot Meijendel. Uit ruim 28.000 huizen moesten de bewoners vertrekken, duizenden woningen werden gesloopt – dat lot trof bijvoorbeeld Scheveningen, Duinoord en het Statenkwartier. Na de oorlog was een grote herinrichting nodig, hoe dat gebeurde zie je in deze route in Scheveningen (nogal fantasieloze woningbouw) en in de Internationale Zone van Zorgvliet langs de Johan de Wittlaan.

Archipel en bosjes

Even is er een intermezzo, als je afslaat naar het Burgemeester De Monchyplein; daar is de bebouwing modern, ze kwam in de plaats van het voormalige stadhuis – langs het water staan beelden die eerder dat stadhuis sierden. Dan volgt de Archipelbuurt – een wijk opgezet voor bemiddelde Indiëgangers, de naam verwijst naar het eilandenrijk dat Nederlands-Indië was, en de straatnamen (Java-, Bali-, Soendastraat) klonken zo vertrouwd dat dat een reden was om er – soms al vanuit de tropen – een mooi herenhuis te kopen. Hier gaat de weg ineens omhoog, herinnering aan de duinen en even later zit je er middenin. De Scheveningse Bosjes zijn een echo van de ruige natuur van weleer.

Scheveningen

Ruime villa's liggen in het Van Stolkpark: Villa Emma, Nieuw Rijswijk, Sonnehoeck – stuk voor stuk voegen ze zich naar de krommende laan. Zo rijgen de rijke wijken zich aaneen, meer dan een eeuw verfijnde architectuur tussen binnenstad en kust. Bruusk is dan de overgang naar badplaats Scheveningen. Alleen het Kurhaus vormt met zijn symmetrie van vleugels, vensters en torens een verbinding met de grandeur van de villawijken.

De boulevard

Bij de Scheveningse Slag is een uitzichtpunt van jewelste. Rechts kijk je uit over de oude boulevard met de Pier; op de voorgrond krioelen grappige beeldjes die verwijzen naar sprookjes en zeelegenden rond de reusachtige Haringeter – allemaal bedoeld als entree tot Museum Beelden aan Zee. Daar voorbij ligt de vernieuwde, elegante boulevard, onderdeel van de versterkte zeewering – je ziet het niet, maar eronder ligt een dijk die de zwaarste stormen kan weerstaan. Van zeerampspoed weten ze alles in Scheveningen, dat wordt gesymboliseerd door het beeld van de turende Vissersvrouw die hoopt dat haar geliefden de storm hebben overleefd. Ook het dorp zelf had het hard te verduren, bij de Allerheiligenvloed van 1570 verdween de helft van de huizen in de golven.

Mooie pleinen

Voorbij de haven (dé plek voor een lekker visje in een van de havenrestaurants) verlaat je het zeekwartier en fiets je opnieuw door mooie woonwijken. Eerst is er het Statenkwartier, waar het allemaal draait om de naar chic

Mariska Veres

Op het Prins Hendrikplein staat een transformatorhuisje met daarop de beeltenis van Mariska Veres (1947-2006), zangeres van Shocking Blue, die met het nummer Venus als eerste Nederlandse band de nummer een positie in de Amerikaanse top 100 bereikte. Zij was een van de grootste sterren van de Haagse beatscene; geen stad heeft zoveel topbands voortgebracht: The Shoes, Q65, The Motions, Groep 1850, en natuurlijk Golden Earring.

neigende winkelstraat de 'Fred', de aangename Frederik Hendriklaan, die uitkomt op het groene, gelijknamige plein. Dan volgen na de topmusea van de stad – het Kunstmuseum en het Fotomuseum – de villa's van Zorgvliet; de naam komt van raadspensionaris Jacob Cats die in zijn Catshuis zijn zorgen kon laten 'vlieden'. Dat Catshuis, ambtswoning van de minister-president (die er overigens niet woont) is net niet te zien, ter compensatie fiets je langs ambassades in vrijstaande landhuizen.

In Duinoord ligt een van de mooiste Haagse pleinen, het amandelvormige Sweelinckplein. Kijk rond en zie de zwierigheid van al die gevels met hun balkonnetjes, erkers, serres en ornamenten, ze buitelen over elkaar. Harmonieus oogt het langgerekte Koningsplein, dat rond 1885 het startpunt was van woonwijk het Regentessekwartier. Aan dit plein wordt gewoond en gespeeld, dat is anders op het ronde Prins Hendrikplein in de Zeeheldenbuurt, waar je ook op een terrasje kunt neerstrijken.

Die Haghe

Voorbij de Veenkade ben je terug in de historische binnenstad en nader je de Grote Kerk, die het middelpunt is van Die Haghe, de oude nederzetting van handelaren en ambachtslieden die aan de andere kant van het Binnenhof ontstond. Marktnamen verwijzen naar de handel van vroeger: Riviervismarkt, Visbanken (voor de zeevis) en de Dagelijkse Groenmarkt. Een paar honderd meter verder kom je uit op het Buitenhof (en er tegenover het Binnenhof).

Nog een keer is er het moderne Den Haag, met eerst het IJspaleis, het spierwitte stadhuis, en vervolgens de moderne kantorencity rond de Wijnhaven, waarna de route eindigt waar die begon, op de rand van natuur (de Koekamp) en stad (de hoogbouw), ja: 'stad in het groen'.

Boven: Scheveningen, het Kurhaus en de Vissersvrouw op de boulevard

De nieuwe SKY TI PLATINUM SELECTION

State of the art technologie ontmoet perfecte uitrusting

Innovatieve **FoldXpand** achterwandconstructie.

LFI-gevormd deel met doorlopend remlicht. Goed doordachte

meubelgeometrie. Nieuw ontwikkeld **Pro.Tec Frame**.

NIEUW

vanaf

€80.615,-

Uw voordeel tot
€20.301,-

GEMAAKT VOOR UW ALL-INCLUSIVE VAKANTIE

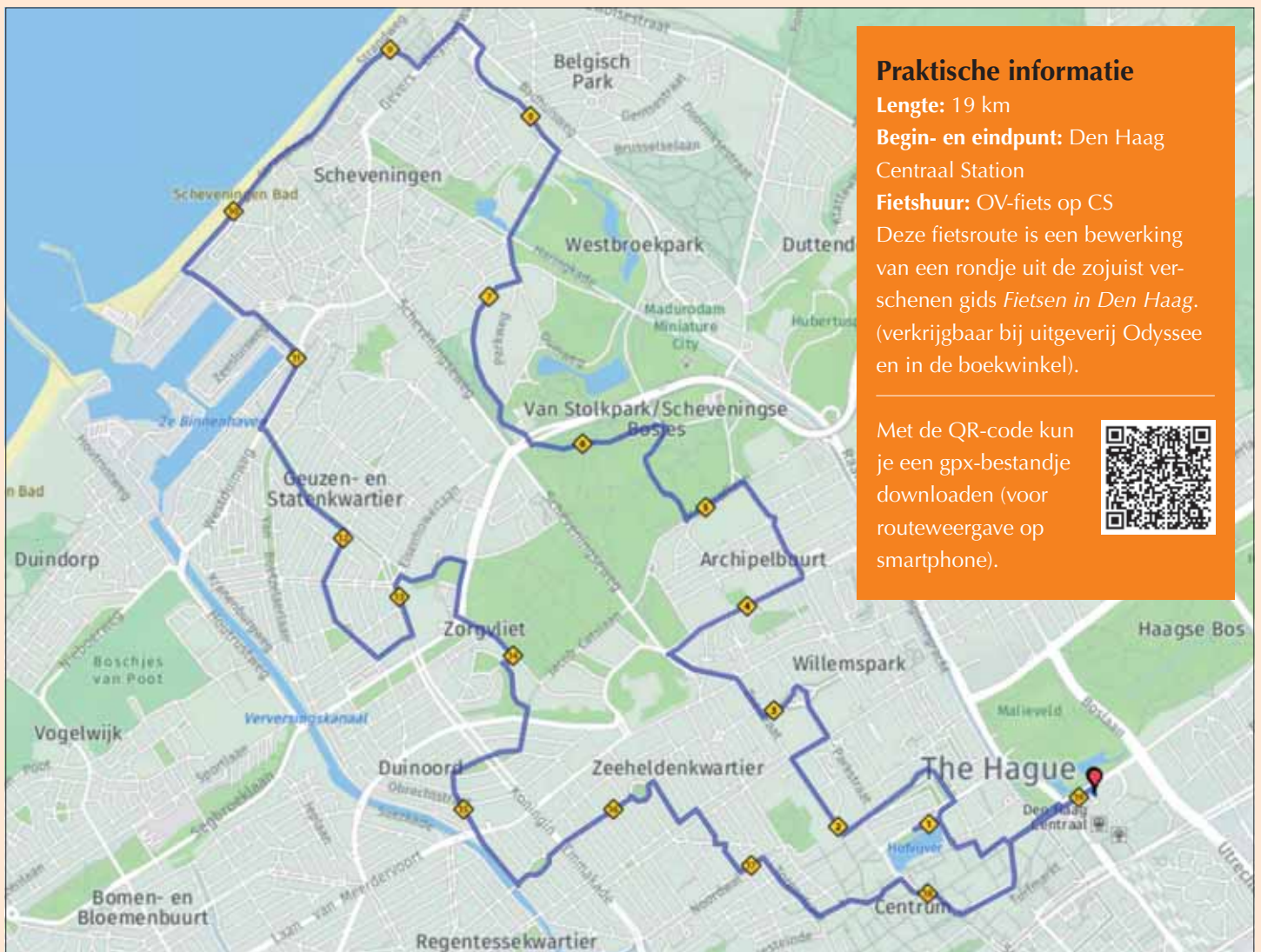
- Grill Fiat glanzend zwart
- Lichtmetalen velgen
- KNAUS PREMIUM deur
- Radio DAB+, aal in one navigatiesysteem
- Headup display
- Hoogwaardige pasvorm zitovertrekken voor bestuurders- en bijrijdersstoel in KNAUS woonstijl design
- Uitzetraam in cabinekap
- Luifel 405 x 250 cm, wit
- Waterfiltersysteem „bluuwater“
- Antennesysteem Oyster 80 Premium, Twin incl. 27" SMART TV
- Speciale bekleding COLUMBO
- silwyREADY
- en nog veel meer

DE NIEUWE SKY TI – HET UNIVERSELE GENIE NU NOG BETER

De innovatieve FoldXpand achterwandconstructie & intelligente meubelgeometrie creëren nog meer leefruimte. Dankzij de optionele extra's van de PLATINUM SELECTION, krijgt u zelfs een onverslaanbaar prijsvoordeel. Meer informatie op: knaus.com/de-nieuwe-skyti-platinum-selection

KNAUS
FREIHEIT, DIE BEWEGT.

Praktische informatie

Lengte: 19 km

Begin- en eindpunt: Den Haag Centraal Station

Fietsuur: OV-fiets op CS

Deze fietsroute is een bewerking van een rondje uit de zojuist verschenen gids *Fietsen in Den Haag*. (verkrijgbaar bij uitgeverij Odyssee en in de boekwinkel).

Met de QR-code kun je een gpx-bestandje downloaden (voor routeweergave op smartphone).

Routebeschrijving

LA = linksaf, RA = rechtsaf, RD = rechtdoor

Steek op het stationsplein de Bezuidenhoutseweg over en ga LA richting Centrum. Einde Herengracht RA (Bleijenburg) en direct LA (Herenstraat) naar Plein. RA en LA (om het plein heen).

Je kunt bij het Mauritshuis RD voor een bezoekje aan het Binnenhof.

De route gaat bij het Mauritshuis RA en langs de Hofvijver. Ga aan het eind LA langs de oever tot halverwege voor mooi zicht op Binnenhof en de skyline van hoogbouw. Draai om en ga op Tournooiveld LA (eenrichtingsweg, Lange Voorhout).

Einde weg LA (Lange Voorhout), Kneuterdijk oversteken en RD Heulstraat. RA Noordeinde. Einde Noordeinde RA (Scheveningse Veer) en LA Alexanderstraat (let op: drukke weg, steek over via het verkeerslicht). Op Plein 1813 LA (Sophialaan). RA Zeestraat. Bij kruising Laan van Meerdervoort/Javastraat RD via Scheveningseweg tot Vredespaleis.

Vorbij Vredespaleis RA Burgemeester Patijnlaan. Ga 50 m voorbij kruising met Alexanderveld RA naar Burgemeester De Monchyplein (voetgangersgebied). Ga weer terug en volg Patijnlaan.

Bij verkeerslichten LA Bankastraat. Boven op de heuvel LA Kerkhoflaan (richting Fietsknooppunt K37). Bij Koffientent John&June's RA, Het Hooge Paadje in (richting K37, Scheveningse Bosjes). Waar Het Hooge Paadje uitkomt op een rustige verkeersweg LA, over fietspad, steeds richting K37; bij verkeerslichten S200 (Professor B.M. Teldersweg) oversteken en op Knooppunt LA Van Stolkweg in.

Einde Van Stolkweg LA Duinweg; wordt Nieuwe Duinweg. Dan LA Nieuwe Parklaan over fietspad. Einde weg LA (Kurhausweg). Voor Kurhaus LA. Bij verkeerslichten RA Scheveningse Slag en LA over boulevard.

Op rotonde LA, Vissershavenweg, richting Kijkduin. Je passeert de haven van Scheveningen. RA Schokkerweg (langs tweede deel haven).

Op rotonde tweede afslag RA (Westduinweg). LA Statenlaan (bij BP-tankstation). Na ongeveer 600 m bij verkeerslichten RA Frederik Hendriklaan. Voorbij Frederik Hendrikplein bij einde steenbestrating LA Cornelis De Wittlaan. LA Stadhouderslaan (met tram) en langs Kunst- en Fotomuseum.

Vorbij de musea RA Eisenhowerlaan. RA Catsheuvel. RA Johan de Wittlaan.

Ga voorbij het Marriott Hotel, ter hoogte van het standbeeld van Mandela LA en vervolg de Johan de Wittlaan. Eerste weg RA (Alexander Gogelweg).

LA Andries Bickerweg. Brede verkeersweg oversteken en RD Banstraat. RA Sweelinckplein. Waldeck Pyrmont- en Emmakade oversteken. Einde Sweelinckplein LA Reinkenstraat. Laan van Meerdervoort (drukke weg, tram) oversteken naar Conradkade (water aan rechterhand). Eerste weg LA Weimarstraat, leidt naar het Koningsplein.

Weimarstraat vervolgen. Bij verkeerslichten Emmakade oversteken en via Prins Hendrikstraat naar Prins Hendrikplein.

Vorbij plein eerste weg RA Van Galenstraat. LA Piet Heinstraat. RA 2e De Riemerstraat. LA Vondelstraat (met tram). RA 1e De Riemerstraat. LA Veenkade.

RA Torenstraat (met tram). Voorbij Grote Kerk LA (let op: drukke oversteek). Via Riviervismarkt, Dagelijkse Groenmarkt en Gravenstraat naar Buitenhof.

RA Hofweg (richting Centraal Station). Op Spui (voor het Witte stadhuis) LA Kalvermarkt. LA Fluwelen Burgwal. RA Herengracht naar Den Haag CS.

ALLEEN OP REIS IN EEN BUSJE

DRIE MAANDEN WAS HET PLAN – KAYLEE IS NU AL
RUIM EEN JAAR OP PAD

Na een paar dagen in een huurcamper met vriendinnen in Zweden was het me wel duidelijk: 'ooit koop ik een camperbusje en ga ik erin wonen.' Ik deelde mijn droom met iedereen die het maar wilde horen. Het is een mooi plan, zo hoorde ik om me heen. Maar vragen waren er ook. Een jonge vrouw alleen in een busje, is dat wel verstandig? Ik trok me er weinig van aan en maakte van mijn droom werkelijkheid.

Tekst en foto's: Kaylee van Dam

Misschien zit de liefde voor het vrije camperleven wel in mijn genen. Mijn opa en oma besloten namelijk vijftien jaar geleden al hun stenen huis voor een groot deel van het jaar te verruilen voor een huisje op wielen. Ze reizen graag de zon tegemoet en delen natuurlijk de foto's met hun kleinkinderen. Spanje en Portugal blijven favoriet maar ook avontuurlijker landen, zoals Turkije en Marokko, bezochten ze. Na mijn korte camperavontuur in Zweden begon mijn interesse voor de reizen en de camper van mijn opa en oma te groeien. Toen ik na twee jaar sparen mijn eigen camper kocht deelden ze vol enthousiasme alle tips die ze konden bedenken.

Een gemankeerde start

Ondanks dat ik al een tijd van mijn eigen busje droomde was 't er toch ineens heel snel. Een week nadat ik had besloten dat ik voldoende had gespaard, stond mijn eerste auto voor de deur: een Volkswagen T4 Carthago camperbusje uit 1991. Na het installeren van een zonnepaneel en een nieuwe, zuinige koelkast was ik in het voorjaar van 2020 klaar om te vertrekken voor een reis van drie maanden. Het leek me wel zo verstandig om eerst eens van het solo-camperleven te proeven voordat ik echt in m'n busje zou gaan wonen en in de zomer had ik al met vriendinnen afgesproken om naar festivals te gaan.

Maar toen liep alles anders. Door corona kon ik in april niet weg. Ik zou het vertrek een paar weken uitstellen en mijn reis zou gewoon wat korter worden, dacht ik. Uiteindelijk gingen de grenzen pas in juli open, toen greep ik mijn kans. Ik besepte dat door corona mijn reis waarschijnlijk anders zou worden dan ik verwachtte, maar de onzekerheid bracht ook een groot voordeel: mijn agenda was leeg. De festivals gingen niet door, het freelancewerk dat ik had werd gecancelled en zomervakantie met familie zat er waarschijnlijk niet in. Ik kon zo lang wegblijven als ik wilde en dat heb ik dan ook gedaan.

Tank-O₃

EEN UNIEK SYSTEEM VOOR SCHOON EN VEILIG WATER, (BIJNA) ONDERHOUDSVRIJ!

Veiligheid: Tank-O₃ is een klein inbouwsysteem voor in de schoonwatertank. Op basis van elektrolyse wordt zuurstof (O₂) omgezet in ozon (O₃). Ozon is een uiterst sterke, geur- en smaakloze oxidant, vele malen effectiever dan chloor of chloorachtige "middeltjes". Tank-O₃ zorgt ervoor dat het water in de watertank, maar juist ook de schoonwatertank zelf, volledig kiemvrij blijft. Tank-O₃ doodt alle bacteriën, virussen, schimmels, algen, sporen etc. Het zorgt ervoor dat de watertank altijd geheel biofilmvrij is en blijft en Tank-O₃ werkt preventief om ziekte door Legionella te voorkomen.

Gemak: Na inbouw of aan het begin van het seizoen spoelt u de schoonwatertank grondig, u schakelt het Tank-O₃ systeem in en u bent klaar voor de rest van het seizoen. U vult alleen nog water bij en af en toe controleert u het systeem op kalkaanslag, dat is alles. U hoeft dus niet meer te denken aan het regelmatig toevoegen van milieubelastende middeltjes. De schoonwatertank en het water blijven dus altijd helemaal schoon. Extra gemakkelijk: op het einde van het seizoen of wanneer u de camper, boot, caravan, tiny house enz. een poosje niet gebruikt, dan laat u het water af, dat is alles, de tank is al schoon. Vanaf nu laat u uw voertuig achter met een altijd schone lege watertank. Het nieuwe seizoen of na een lange tijd begint u dus altijd met een schone watertank. Tank-O₃ is dus beter voor u en het milieu!

Montage: U kunt het Tank-O₃ systeem bij voorkeur laten inbouwen door uw dealer, zie www.tank-o3.nl voor "Dealers" tenzij uzelf een bijzonder handige "doe het zelve" bent die hier niet voor terugschrikt. In elke Tank-O₃ verpakking is een inbouwhandleiding bijgevoegd, de inbouw wijst zichzelf.

Adviesprijs
€ 399,-
Exclusief voor klanten
van Aveco Verzekeringen
Cashback € 50,- *

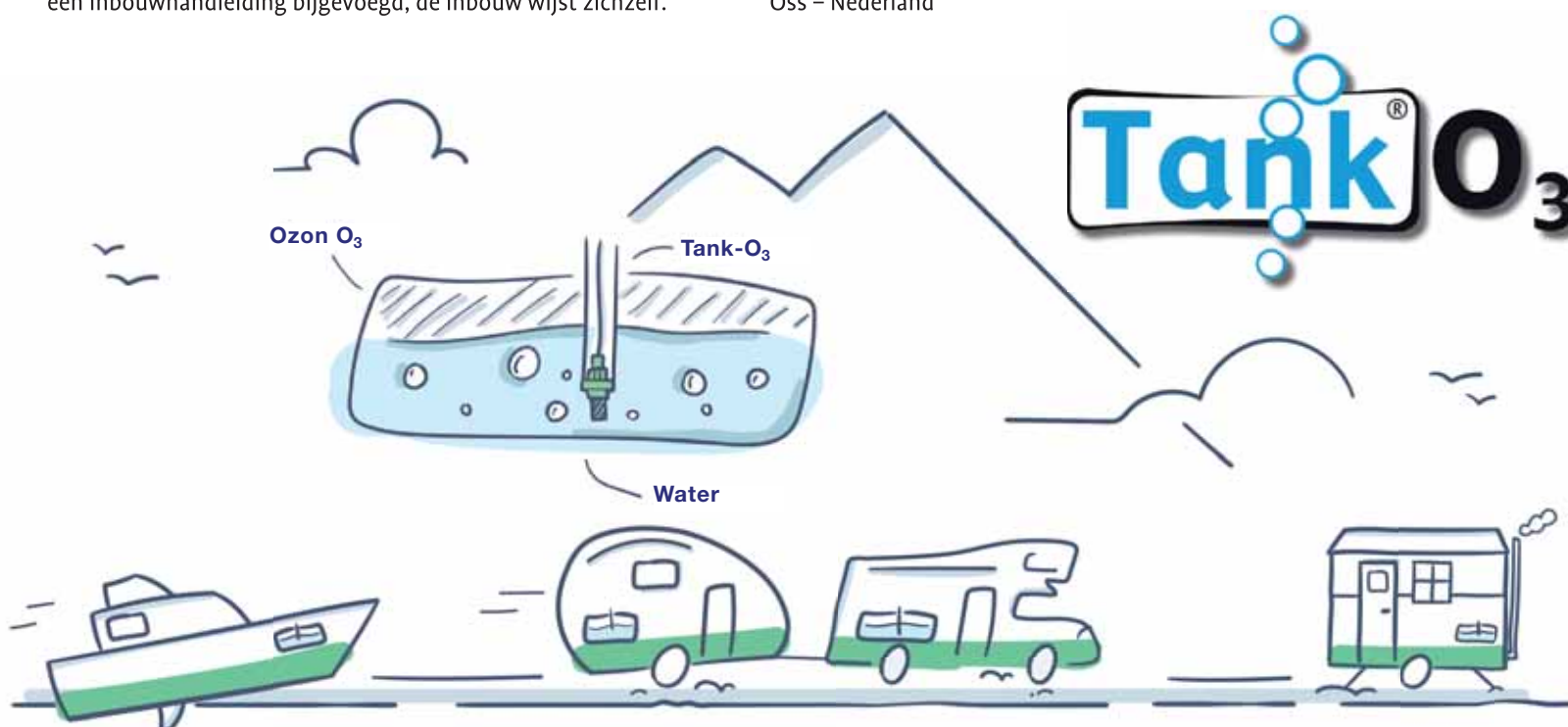
*zie voorwaarden op
www.avecoverzekeringen.nl/kortingsacties

Het systeem is zeer onderhoudsvriendelijk. Dit omdat het ozongas naast waterzuivering de gehele binnenzijde van de schoonwatertank, dus ook de bovenkant, volledig schoonhoudt. Uw watertank wordt en blijft als nieuw zonder dat u hier iets voor hoeft te doen!

Met de aanschaf van het Tank-O₃ systeem doet u een investering voor minimaal 10 jaar. Uw gemiddelde jaarlijkse kosten zullen niet hoger zijn dan bij het gebruik van milieubelastende middeltjes, u betaalt dus niets extra voor uw veiligheid en gemak. En deze kosten zijn lager dan een bezoekje aan een arts...<

www.tank-o3.nl

Oss – Nederland

Mooie plekken en bijzondere ontmoetingen

De eerste stop van mijn reis was een heel bijzondere want die plek stond bovenaan mijn lijst. Ik bezocht mijn opa en oma die met hun camper in het noorden van Frankrijk waren. Zonder te knuffelen en op afstand vierden we samen de start van mijn reis en natuurlijk kreeg ik nog wat tips om veilig alleen op de reis te kunnen. Inmiddels ben ik een jaar onderweg en heb ik al veel gezien. De eerste maand bracht ik door in het noorden van Spanje, met als hoogtepunt het prachtige gebergte Picos de Europa. 's Avonds laat, hoog in de bergen, liep er zelfs een wolf naast mijn camper. Drie maanden lang reed ik in Portugal rond. Ik was gelukkig net op tijd, want nu mag je er niet meer wildkamperen. Tijdens mijn verblijf in de Algarve leerde ik veel jonge mensen in busjes kennen, ik verkende het natuurgebied Serra da Estrela (echt een aanrader) en ik bezocht Lissabon, Porto en Coimbra – prachtige steden.

Strengere maatregelen

In het najaar werden overal in Europa de coronamaatregelen aangescherpt. Dat was niet meteen een probleem maar een fijn idee was het niet. Toen het vasteland code oranje kreeg, werd mij gesuggereerd om de ferry te pakken naar de Canarische Eilanden. Daar gold code geel en de eilanden zijn perfect om te overwinteren. De overtocht is lang en duur maar dat vond ik het waard. Een paar maanden naar de Canarische Eilanden gaat immers nooit goedkoper worden dan de tocht maken in je eigen huisje. Met een vliegreis en een hotel ben je voor een week net zo duur uit.

De Canarische Eilanden

Tijdens de overtocht van 37 uur naar Tenerife bracht ik de tijd door in een stoel of slapend op de grond; een eigen hut op de boot lag namelijk wel boven mijn budget. Op Tenerife moest ik enorm wennen. Het is zó anders, het voelde niet meer als Europa. De campervoorzieningen zijn er minimaal dus ik ruilde al snel mijn porta potti in voor de bosjes en een ruime beker voor de nacht. Ik ging nog zuiniger doen met water en vulde mijn kleine tankjes bij tankstations. Het wennen aan het eiland ging langzaam maar gelukkig kwamen er al snel drie Nederlandse koppels met busjes achter mij aan. Twee van hen had ik in Portugal leren kennen en het derde had ik gespot op Instagram. Dat is hoe we elkaar op de hoogte houden en hoe ik onderweg soms mensen leer kennen. Met de gezelligheid om me heen wende Tenerife ineens snel. We verkenden een maand lang samen het eiland en sloten af door samen kerst te vieren.

Het eiland dat mijn hart stal

Ik had gelezen dat El Hierro het meest *tranquilo* is van de zeven Canarische Eilanden. De boottocht van tweeënhalve uur naar dit eiland was een

goede beslissing. Het eiland voelde soms als het einde van de wereld. De ervaring van een afgelegen eilandje oversteeg mijn verwachting. Met een bijna lege tank kwam ik er eens achter dat een stuk van de weg die ik wilde nemen opgebroken was. Ik moest het hele eiland rond en kon alleen maar hopen dat ik op tijd bij een van de drie tankstations was. De siësta wordt vrij serieus genomen dus toen ik vroeg in de middag aankwam bij het tankstation moest ik wachten tot de pomp om 5 uur weer openging. Ik leerde veel lieve, lokale mensen kennen en ik wist dat ik hen kon bellen als er iets was. De meesten namen me op in hun relaxte eilandleven. *Mañana, mañana* en *poco a poco* hoorde ik veel. Er was geen haast. De meest bijzondere dag op El Hierro was mijn verjaardag. Die vierde ik met zo'n 25 mensen. Het was een zeer gemengde groep van locals en reizigers van 24 tot 65 jaar oud. Ik kreeg veel cadeautjes: bloemen, zelfgemaakte sieraden, gevonden sjaaltjes ... Ze waren met liefde uitgezocht, gemaakt of gevonden maar kostten geen geld. Dat vond ik fantastisch. We trokken het verlaten lavaveld in met eten en muziek. Ik werd getraakteerd op vuur- en lichtshows en we dansten vanaf zonsondergang totdat de volle maan hoog genoeg stond om te kunnen zien hoe we terug moesten lopen.

EINDELOOS

ontdekken

Kampeer
& Caravan
Jaarbeurs

WAT GA JIJ DOEN VOLGEND KAMPEERSEIZOEN?

Je volgende kampeertrip plan je tot in de puntjes.

6 T/M 10 OKTOBER 2021

kampeerencaravanjaarbeurs.nl

JAARBEURS

— attract - engage - accelerate —

Een bijzondere band

Na zes maanden op de Canarische Eilanden wilde ik een tijdje in Spanje (vasteland) zijn; daar ben ik nu nog. Inmiddels ben ik bijna een jaar onderweg. Ik heb veel mooie plekken ontdekt maar als ik terugkijk dan is eigenlijk de eerste stop nog steeds de meest bijzondere. Ik had niet verwacht dat het leven in een camper voor zo'n mooie band met mijn opa en oma zou zorgen. Zij zijn de enige mensen dicht bij mij die écht begrijpen hoe het is om dit te doen en daarom hebben we ook veel contact. Ik hoop dat ze nog lang gezond blijven zodat ik ze nog vaak op kan zoeken.

Toekomstplannen

Het camperleven is vrij en ik maak zelden plannen, maar dat ik voorlopig in een rijdend huisje blijf wonen staat vast. Ik wil graag meer van Spanje en de eilanden ontdekken. Daarom leer ik Spaans, online. In de nabije toekomst staat wel een verhuizing naar een groter huisje op wielen op de planning omdat ik meer ruimte wil om mijn campertje als kantoor in te zetten. Ik werk namelijk onderweg als online marketeer en fotograaf en het zou best fijn zijn als ik een kopje koffie kan zetten tijdens het werken zonder dat ik alles moet verschuiven. In de verre toekomst kom je me misschien wel weer in Nederland tegen. Ik heb gemerkt dat ik het manoeuvreren van m'n campertje door smalle straatjes en over steile bergwegen heel leuk vind en inparkeren brengt me veel plezier. Daarom wil ik ooit een groot rijbewijs halen, ook al is het maar voor de lol. En wie weet ga ik ooit aan de slag als buschauffeur of rijinstructeur. Dat lijkt me wel wat!

Tenslotte wil ik ook ooit een grote camperreis maken op een ander continent. Misschien in Zuid-Amerika, omdat ze daar Spaans spreken. Maar door Afrika of Azië rijden lijkt me ook heel mooi. Zou ik dat alleen doen, vraag ik me wel eens af. Het lijkt me leuk om ooit iemand tegen te komen waarmee ik samen grote avonturen aan wil gaan, maar het alleen-zijn houdt me niet tegen om groots te denken. Alleen kan ik ook alles doen wat ik wil. <

OVERLAND NAAR KAAPSTAD – DEEL 2

MET EEN EXPEDITIECAMPER DOOR OOSTELIJK EN ZUIDELIJK AFRIKA

Jan en Loes uit Broek op Langedijk zijn begin zestig als ze deze reis aanvangen. Voorheen trokken ze met hun twee kinderen door Europa; eerst met een Citroën HY en daarna met een omgebouwde Bedford. Zes jaar eerder reisden ze, met een huurcamper, ook al door zuidelijk Afrika. Voor deze reis door Afrika heeft Jan een Mercedes 814 DA uit 1992 heringericht en technisch geprepareerd, een lichte vrachtwagen met permanente vierwielaandrijving. Loes heeft voor deze camper, op haar 59e, het C-rijbewijs bemachtigd, in één keer. De reis werd gemaakt in 2010-2011.

*tekst: Jan Uittenboogaard, Harry Schuring
foto's: Jan Uittenboogaard*

In het vorige nummer van *TopCamper* volgden we de globetrotters tot de grens tussen Soedan en Ethiopië. We pikken de draad op in Noord-Ethiopië waar Jan en Loes op weg zijn naar het Tanameer.

Door Ethiopië via Addis Abeba naar Nairobi, Kenia

In Ethiopië zijn veel mensen en veel vee op de weg; voorzichtig zigzaggend vorderen ze langzaam. Vanaf Gondar is het dan nog 45 km naar Tim & Kim's Village aan het Tanameer. Een gedreven stel uit Noord-Holland ontwikkelde dit resort als een ontwikkelingsproject voor de lokale bevolking. Jan en Loes brengen hier vier dagen door, genieten van de vogels, vlinders en nijlpaarden en van een koud biertje (dat was er in Soedan niet bij). Dan volgt de reis naar Addis Abeba, de hoofdstad. Door de voetgangers op de weg komt de gemiddelde snelheid niet boven 40 km per uur. Midden in Addis Abeba ligt Wim's Holland House, een verzamelplaats van reizigers en (Nederlandse) expats. Hostel, camping, café, restaurant, werkplaats – deze plek biedt 'alles' wat een reiziger begeert. Hier knapt Jan de camper op, gereedschap en smeerkuil zijn ter beschikking. Addis is een drukke stad, af en toe is er water, soms valt de stroom uit en met je telefoonnetwerk moet je geluk hebben. Niettemin vermaken Jan en Loes zich hier goed. Na veel gezocht kan ook de eerder stuk gereden band worden vervangen. Na tussenstops in iemands tuin en binnen de muren van een hotel komen ze bij het marktstadje Moyale aan de grens met Kenia. De passage gaat,

als de lunchpauze eenmaal voorbij is, gesmeerd. Onder meer moet US \$ 40 worden betaald voor wegenbelasting – Jan beschrijft de eerste 500 km in Kenia als 'een grote puinbak'. Over 200 km doen ze 7 uur. Na stops in Marsabit en bij een missiepost, flesjes drinkwater uitdelen aan Samburu (nomadisch volk) en pennen en ballonnen aan schoolkinderen, zag Loes onderweg een bordje 'camping'. Daar blijkt het mooi en stil, redenen om een paar dagen te blijven. De plek ligt op 2234 m (frisse nachten!), bij Mount Kenia en 1 km voor de evenaar. Loes maakt de camper van binnen weer eens stofvrij en Jan zorgt voor het doorsmeren van de auto en het gangbaar maken van alle sloten. De volgende nachten worden doorgebracht op camping Jungle Junction in Nairobi; er wordt tijd gemaakt voor boodschappen, onderhoud, regedingetjes en de kapper.

*Linker bladzijde:
Tsavo East National
Park in Kenia;
boven: onderhoud in
Tanzania;
onder: op weg van
Ethiopië naar Kenia*

Masai Mara en Tsavo National Park

Over minder goede wegen rijden ze 250 km naar de Masai Mara, een schitterend natuurreservaat. Door de vele dieren die ze zien, vinden ze het de hoge entreekosten (60 US \$ p.p. plus 10 voor de auto) dubbel en dwars waard. Op Crocodile Camp delen ze de belevenissen met overlanders die ze ook noordelijker al troffen.

Via Nairobi gaan Loes en Jan richting Mombassa, aan de kust. Bij het verlaten van de miljoenenstad verheugt Jan zich weer eens over de kwaliteit van de Garminnavigatie in Afrika. Ze doen eerst nationaal park Tsavo East aan; na de overweldigende hoeveelheid wild in de Masai Mara valt dit park wat tegen. Maar na een tip van een gids vinden ze toch drinkplaatsen. Ze belanden midden in een kudde olifanten. De matriarch van de familie lijkt wat wantrouwig. De rest poedelt lekker door en na een uur trekt de kudde het bos in en start Jan de auto weer. De matriarch kwam alsnog aanrennen maar de Mercedes won het met gemak. Ook door Mombassa deed de navigatie zijn werk prima en net op tijd voor nog wat boodschappen bereiken ze Tiwi, aan de Indische Oceaan. Vanaf de camping kijken ze op een mooi strand en een lekkere branding. De gasten die op het strand waren gaan staan werden constant belaagd door verkopers van vis en souvenirs. Na enkele stranddagen vertrekken Jan en Loes naar Tanzania; de grensovergang verloopt soepel, visa kopen, carnet afstempelen en wegenbelasting betalen. Ze rijden door naar Malawi omdat de parken in Tanzania erg duur zijn. Ook deze grensovergang verloopt weer soepel.

Door Malawi richting Zambia

Bij Livingstonia aan het Malawimeer overnachten Jan en Loes op het land van een arts die voor de VN werkt. Hier zwemmen ze lekker en ze wandelen langs het strand. Bij Rumphu bezoeken ze een wildpark dat qua dieren wat tegenvalt; het kost ook maar 15 US \$ voor twee personen en een auto. Op weg naar een ander park in de buurt geven ze op twee scholen, elk met zo'n vijfhonderd leerlingen, een voetbal af; de kinderen zijn door het dolle heen en joelen massaal rond de bus. Het park ligt op een hoogvlakte; de Mercedes gaat moeiteloos naar 2300 m, soms 'in de twee laag'. 's Avonds is het onder een heldere sterrenhemel maar acht graden. Twee Nederlanders (Jan: 'Je komt ze toch overal tegen') op motorfietsen komen in hun camper een bakkie halen en opwarmen. Landschappelijk is het park prachtig maar de olifanten, luipaarden en zebra's zijn lastig te vinden in de diepe dalen. Terug naar Rumphu om te tanken, helaas is er geen diesel. 60 km verderop gelukkig wel. Voor 16.000 kwacha krijgen ze 60 liter. Jan is blij met de 300 l-tank; tankstations liggen ver uit elkaar en hebben niet altijd diesel. Na een overnachting aan het meer, waar ze drie uur bezig zijn geweest om de bus uit het zand te krijgen, en een stop voorbij de hoofdstad Lilongwe bereiken ze de grens met Zambia. In Chipata zien ze weer eens een 'echte' supermarkt. Jan en Loes willen bij het South Luangwa National Park overnachten; het wordt Croc Valley Camp aan de brede rivier Luangwa met nijlpaarden en veel apen.

Van South Luangwa door Zimbabwe naar Namibië

's Ochtends vroeg treffen ze bij de ingang van het park twee slaperige poortwachters; betalen moesten ze maar na afloop want de kassier is er nog niet. In een prachtig en ongerept landschap lukt het ze, ondanks de weinige wegen in het al oude park, om dieren te spotten: een kudde buffels, met grove koppen en enorme hoorns, trekt naar de rivier. Later kruisen springbokjes, waterbokken, enkele olifanten en een paar giraffen hun pad. Vogels zijn er te veel om op te noemen en in de rivier zien ze nijlpaarden en krokodillen. Hiervoor reden ze van 6 uur 's morgens tot 4 uur 's middags over zand- en gravelweggetjes. Een rustdag was hierna op zijn plaats. Dan weer terug naar Chipata voor boodschappen en geld wisselen (hun merk creditcard wordt in de automaat niet geaccepteerd). Op de Mamarula Campsite bekijkt een Zambiaan de Mercedescamper; hij nodigt Jan en Loes uit op zijn camping bij de Victoriawatervallen. Dat is bijna 1100 km naar het zuidwesten dus Jan en Loes plannen enkele tussenstops. Op een daarvan, Eureka Camping Park in de hoofdstad Lusaka, is het altijd gezellig – ze waren er eerder – door de *overlandtrucks*. Hier treffen ze weer de twee Nederlanders die ze in de bergen van Malawi koffie gaven. De mannen zijn met twee motorfietsen en één tentje vanuit Nederland op weg naar familie in Johannesburg – Jan voelt zich erg verwend met zijn bus ... Over doorgaans goede wegen rijden Jan en Loes naar Livingstone, aan de grens met Zimbabwe. De camping waar ze gaan staan, blijkt te worden gerund door een Fries. Twee dagen later zoeken ze de camping op van Phil, de man die ze eerder

*Linker bladzijde
boven: Tiwi Beach
in Kenia; midden:
bij het Masai Mara
park in Kenia; onder:
kinderen in Malawi;
deze bladzijde:
onderweg naar Puros
in Namibië; bakken en
roosteren in Namibië;
nijlpaarden in South
Luangwa, Zambia*

caravana

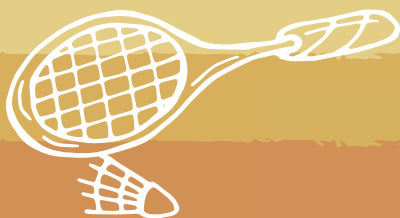
Alles voor je kampeervakantie!

26 T/M 30 JANUARI 2022
WTC EXPO LEEUWARDEN

Op Caravana begint de voorpret en kom je helemaal in vakantie stemming. Tijdens een heerlijk dagje uit doe je inspiratie op en vind je alles wat je nodig hebt om van jouw kampeervakantie een topvakantie te maken. Caravana pakt uit met caravan- en camperprimeurs, vouwwagens, (voor)tenten, kampeeraccessoires, vele campings uit heel Europa en de nieuwste technieken en trends op kampeergebied. Tot op de gezelligste kampeerbeurs van Noord-Nederland!

OPENINGSTIJDEN

Wo 26 januari 10:00 - 17:00 uur
Do 27 januari 10:00 - 17:00 uur
Vr 28 januari 10:00 - 17:00 uur
Za 29 januari 10:00 - 17:00 uur
Zo 30 januari 10:00 - 17:00 uur

26-30 jan 2022
WTC EXPO Leeuwarden

 facebook.com/caravanabeurs

 instagram.com/caravana_beurs

CAMPING

www.caravana.eu

ontmoetten, maar die vinden ze ongeschikt. Kasane in Botswana is het volgende doel. Daarvoor steken ze met een pontje de Zambezi over. De vele geldwisselaars trotserend komen ze Botswana binnen, rijden door een bad met ontsmettingsmiddel tegen mond- en klauwzeer en vegen hun schoenen af aan een natte lap. Het wildpark dat ze in Botswana bezoeken, is niet duur maar valt wat tegen. Je moet goed zoeken naar wat wild. Rijden gaat moeizaam omdat door de droogte de wegen erg zacht zijn. Op de camping besluiten Jan en Loes hier misschien later terug te komen (als het groener is) maar nu eerst naar Namibië te gaan. De volgende dag zijn ze in het Namibische Katima Mulilo, daar kunnen ze eindelijk weer pinnen bij een ATM en zodoende de wegenbelasting in Namibische dollars betalen. Overnachten doen ze aan de rivier de Zambezi; overdag is het 39 graden, 's nachts koelt het af tot 6-8 graden.

Etosha National Park

Door de Caprivistreek, een overblijfsel uit de Duitse koloniale tijd, rijden Jan en Loes westwaarts. Bij Grootfontein staan ze op een camping met drie wilde zwijnen als huisdier en een tamme mannetjesleeuw, wel achter een hek. Die laatste wordt gevoerd met zo'n 20 kilo vlees, de botten erin kraakt hij met gemak. We treffen een Namibisch gezin en een Engels stel dat via Afrika's westkust was afgezakt; ze waren al een jaar op reis en tien kilo afgevallen omdat er niet veel te krijgen was onderweg. Verder troffen ze veel corruptie en vonden ze de wegen erg slecht. Na dit late avondje gaan Jan en Loes, via de Hobameteoriet (66 ton, voornamelijk ijzer, tachtigduizend jaar geleden hier gevallen), richting het beroemde Etosha. Om het park te bezoeken

zijn ze 's morgens vroeg bij de poort. Na een dag wild spotten gaan ze naar een van de drie campings in het grote park. Ook de volgende dag besteden ze aan de 'leuke bezigheid' (zegt Jan) en vervolgens zoeken ze een camping buiten het park, bij Outjo. Daar verwennen ze zichzelf bij de bakker: lekker vers brood en een paar gebakjes. Hier wordt ook het reisblog bijgewerkt; Jan: 'De auto presteert boven verwachting, geen storing en geen olieverbruik'.

Olifanten in droge rivierbedding

Na enkele dagen 'rust' in het Noord-Namibische stadje Outjo volgen een paar dagen rijden over gravelwegen. Dat gaat niet snel, op slechte stukken kom je niet verder dan 10-15 km in een uur. Door het droge rivierdal bereiken ze de camping bij Puros; deze biedt enorme plaatsen, met eigen wc, douche, aanrecht en vuurplaats. De volgende dag willen ze kijken hoever ze langs de rivier noordwaarts kunnen. Als ze net door het rivierbed rijden, zien ze een groep olifanten. De motor gaat uit en de olifanten lopen op ze af. Met wat

Boven: camping bij Puros, Namibië; midden: stokstaartje in Botswana; onder: Bongo Camping in het zuiden van Tanzania

KABE MADE IN SWEDEN

Alleen het beste.

Wanneer u voor een camper van KABE kiest, kunt u zich verheugen op een comfortabel kampeerleven. KABE campers zijn gebouwd voor alle seizoenen, ook voor het kamperen in de meest extreme weersomstandigheden.

Welkom thuis.

Altijd een stap verder...

KABE

www.kabe.nl

WELKOM BIJ DE KABE DEALER IN UW REGIO!

GRAVE - DE GREEFF RECREATIE, WWW.DEGREEFF.NL

Beaumont Campersafe

Al uw spullen veilig opbergen in uw camper? Kies dan voor de **Campersafe van Beaumont**. Speciaal voor het Fiat Ducato chassis ontwikkeld, vervaardigd uit hoogwaardig slagvast recyclebaar polycarbonaat. De sluitklep van gehard aluminium is voorzien van twee sloten met veiligheidssleutels. Deze combinatie van materialen maakt de **Campersafe** robuust en veilig en tegelijk ook licht, met een gewicht van maar 2,6 kg! De **Campersafe** past in het rechter portier van alle Fiat Ducato's vanaf 2007 tot en met 2021.

Eenvoudige montage

De kluis wordt eenvoudig gemonteerd op het rechter voorportier. Verwijder de standaard portiertas, vervolgens wordt de **Campersafe** in de bestaande schroefgaten vastgezet. Zo is de **Campersafe** stevig verankerd. Het is (nagenoeg) niet mogelijk om, als het portier gesloten is, deze open te breken.

Mooie afwerking

De buitenzijde van de **Campersafe** is zodanig afgewerkt dat het harmonieert met uw interieur. De binnenzijde is bekleed met neopreen om beschadiging en krassen van uw kostbaarheden te voorkomen.

De **Campersafe** is te verkrijgen bij geselecteerde Camperbedrijven.

Voor meer informatie: www.campersafe.com

beaumont

Vlijtstraat 40
7005 BN Doetinchem

*Boven: op het strand van het enorme Malawimeer;
onder: vier Amerikanen komen een praatje
maken aan Namibië's Skeleton Coast*

slurfgesnuffel door het open raam trekken ze langzaam langs de auto. Weer terug op de camping verzamelen Jan en Loes hout voor het vuur. Als ze zitten te eten, hoort Jan een dof gebrom. Even later trekken bedaard vier olifanten vlak langs hun heen, etend van de boomtakken. De grote beesten, zo dichtbij, maken weer grote indruk. Omdat ze in deze streek ook al de giraffen hadden gezien, besluiten Jan en Loes weer de gravelwegen te trotseren om, in een aantal etappes, naar Terrace Bay te gaan, aan de Skeleton Coast.

Skeleton Coast, Namibië

Vanaf Palmwag Lodge and Campsite bezoeken de Noord-Hollanders een park met droge rivierbeddingen en tegenvallend wild: wat hertjes, zebra's en spiesbokken. Langs de weg terug naar Palmwag staat een groep van twintig giraffen, buiten het park dus. De volgende dag nemen ze de gravelweg naar de Skeleton Coast en zien verschillende dieren waaronder een kudde olifanten. Bij de poort van het Skeleton Coast Park kunnen ze niet naar het noorden – dat is alleen in december en januari mogelijk. Ze passen hun plan aan en vinden een overnachtingsplek bij een van de meer dan duizend scheepswrakken langs deze kust. Rustig in de zon zittend horen ze een harde klap: een walvis klap met zijn vinnen op het water en springt af en toe op uit het water. De naam van de 700 km lange kust slaat op de vele walvis- en zeehondskeletten die hier gevonden worden, maar lijkt ook geïnspireerd op de scheepsgeraamten. Voor zowel (zeil)schepen als walvissen was en is de kust erg gevaarlijk door stromingen en een heftige branding. Het schouwspel en het bizarre kustlandschap maken veel indruk. Ze rijden 50 km zuidwaarts en kunnen er bij het verlaten van het park – de *permit* geldt maar voor één dag, overnachten is verboden – met een voetbal en nog wat spulletjes voor zorgen dat de illegale overnachting door de vingers wordt gezien. Bij het wrak van de Winston, een hoopje oud ijzer, vinden ze een heerlijk rustige plek; het enige geluid komt van de stevige branding. Tijdens hun meerdaagse verblijf hier landt er opeens een vliegtuigje: vier Amerikanen komen het wrak bekijken. Ze maken een praatje, doen een bakkie en stijgen na een uurtje met een mooie bocht ('voor Loes') weer op, op weg naar hun volgende lodge.<

In de volgende TopCamper beschrijven we het laatste deel van de enorme reis van Loes en Jan: het zuidelijke deel van Namibië, Zuid-Afrika en Mozambique.

CAMPERSTIJL

ZO REIZEN FRANK EN MARGRIET

Frank van Disseldorp (56) en Margriet Luinge (56) wonen in het Brabantse Raamsdonk en begonnen vorig jaar met camperen. Margriet heeft twee passies: schilderen en honden. Zij verzorgt zowel schilderlessen als instructies voor hondeneigenaren. Lezen geeft haar rust en ontspanning. Frank verkocht twee jaar geleden zijn accountantskantoor, werkt nog af en toe in zijn vakgebied, ook vanuit de camper. Hij maakt graag motortochten op zijn BMW 1200 GSA, in binnen- en buitenland.

Welke camper hebben jullie en waarom die?

Een Niesmann + Bischoff Arto 85E, de meest complete en fantastische camper die we hebben ontdekt in de klasse waarin we zochten. De eerlijke en goede adviezen van de dealer in Oss speelden ook een rol. Op de camperbeurs heb ik (Frank) met mijn vader campers van diverse merken goed kunnen vergelijken, de verschillen kunnen voelen en ervaren. Hoe is de afwerking? Hoe sluiten de deuren? Hoe voelt het om er gewoon in te zitten? Enzovoort ... In november 2019 zijn we naar de fabriek van Niesmann + Bischoff geweest in Polch, niet ver van Koblenz.

Wanneer kocht je voor het eerst een camper?

De Arto is onze eerste camper. Direct na het fabrieksbezoek hebben we die besteld bij de dealer. De ouders van Frank, met ruim 30 jaar

camperervaring, hebben ook hun ervaringen ingebracht. Frank moest wel eerst het C1-rijbewijs behalen, aangezien de camper ruim meer dan 3500 kg weegt.

Hoeveel kilometer rijden jullie per jaar met de camper?

In 2020 hebben we 10.000 km gereden.

Hoeveel weken zijn jullie gemiddeld in een jaar op pad?

Een gemiddelde is voor ons nieuwelingen nog niet te bepalen. In 2020 zijn we vier maanden weggeweest, dat was onze eerste tocht. Via de Moezel en de Bodensee naar de Dolomieten en het Gardameer; vervolgens met de klok mee om de Italiaanse laars gereden, inclusief een rondje op Sicilië.

Staat de camper thuis, in een stalling of ...?

Nu staat de camper nog in een stalling, maar straks staat hij in onze garage. We hebben grond gekocht en gaan een huis bouwen met een garage waar de camper in kan. Ons lijkt het superfijn als we op elk gewenst moment met de camper kunnen vertrekken.

Gaat er op reis een huisdier mee?

Gaudi, onze teckel, gaat mee, zelfs op de scooter!

Reizen jullie alleen of (soms) ook met anderen?

Het is ons supergoed bevallen om alleen te reizen. Alleen ben je echter nooit, aangezien je altijd contact hebt met mensen onderweg.

Luisteren jullie naar muziek of de radio onderweg?

Altijd de radio aan onderweg, vinden wij gezellig.

Kijken jullie naar tv of naar films?

Via de satellietshotel kijken we tv, maar we zijn

ook enorm blij met onze mifi-router in de camper. Hierdoor hebben we waar we ook zijn (in Europa) ons eigen wifi-netwerk voor iPad en laptop.

Welke boodschappen gaan mee op reis?

Het hoognodige, geen speciale dingen. Alles wat je nodig hebt is onderweg te koop. Je creditcard en geld zijn het belangrijkste ...

En welke 'buitenlandse' boodschappen nemen jullie graag mee terug?

De Italiaanse pepertjes (en olijfolie, en wijn, en pesto, en specerijen, en ...)

Geef je de voorkeur aan: vrij staan of camperplaats of camping?

Vrij staan en camperplaats hebben absoluut onze voorkeur met ook af en toe weekje camping (rust onderweg). Op Campercontact zien we gedurende de dag wel waar we willen stoppen. In Cortina d'Ampezzo stonden we op een prachtige vrije plek (via Campercontact). Echter, geïnstalleerd met biertje en wijntje bleek dat we tussen andere campers stonden, van waaruit diverse dames geld aan het verdienen waren ... oeps. Toen zijn we toch maar direct op zoek gegaan naar een andere plek voor de nacht.

Uit eten of zelf koken?

Zelf koken (Margriet) met lokale producten die we langs de weg tegenkomen.

Steden/dorpen of natuur?

Beide.

Fietsen of wandelen of openbaar vervoer om de omgeving te verkennen?

Motorscooter. Speciaal voor de camper hebben we een Yamaha N-max 155 gekocht. Die past precies in de garage van de camper. Met Gaudi kunnen we zo mooi toeren in de omgeving.

Actief of luieren?

De ene dag lekker luieren aan het strand, de andere dag op pad met de scooter naar al het moois.

Navigatie of wegenkaarten?

Navigatie! Zowel in de camper maar ook op de scooter. Zonder navigatie zijn we nergens! Met een overzichtskaart plannen we wel grofweg welke richting we uit willen.

Snelweg of binnendoor?

Absoluut binnendoor! We hebben op onze reis nagenoeg geen snelweg gezien, alleen terug vanaf Genua, vanwege het slechte weer. Binnendoor kent wel zijn uitdagingen, zonder wegenkaart. Zo waren we van plan de Stelviopas te rijden, helaas ... niet gelukt.

Contact met anderen (camperaars/locals) of liever niet?

Contact met anderen (zowel camperaars als locals) heb je altijd en overal. Dat gaat vanzelf. Dat maakt reizen ook zo leuk!

Regelmatig verplaatsen of juist niet?

Meestal enkele dagen op een plek. Dag van aankomst, volgende dag met de scooter de omgeving verkennen, derde dag weer verder. In die vier maanden hebben we twee keer ruim een week op een camping gestaan. Moe van alle indrukken, verzadigd, en toe aan rust. <

Wie volgt?

TopCamper komt graag in contact met camperaars die in deze rubriek willen vertellen hoe zij gebruikmaken van hun camper. Wil je meedoen? Stuur een mailtje naar redactie@topcamper.nl met als onderwerp: camperstijl. Wij nemen vervolgens contact op.

COR VAN DEN OEVER
Camper en caravancenter

Wij verzorgen al meer dan 30 jaar uw vrijheid.
Importeur van Eura Mobil en dealer van Adria en Bürstner campers

EURA MOBIL

ADRIA

bürstner

Cor van den Oever | Berghemseweg 2a | 5373 KH Herpen | Tel.: 0486-413678 | www.campercenter.nl

ERVAAR DE MALIBU VAN FASCINATIE!

**Kampeer
& Caravan
Jaarbeurs**

06.10. - 10.10.2021

Welkom bij Kampeer & Caravan Jaarbeurs:

Wees de eerste om de vele Malibu innovaties 2022 te ervaren!
De Malibu Van familie blijft groeien. Naast de vijf klassen zal worden vergezeld door een andere met twee veelzijdige layouts.
Bezoek ons en onze handelspartners op onze stand in hal 11!

malibu
a company of carthago

www.malibu-vans.com

CAMPERS.NL

Hallo vrijheid!

Je adverteert voor 10 euro per maand en met een advertentie op onze website bereik je duizenden potentiële kopers!

Ontmoet gelijkgestemden op Campers.nl. De site met het grootste aanbod in campers, van een retro Hanomag Henschel tot de grootste Liners.

Op Campers.nl vind je naast campers te koop en te huur ook al het campernieuws wat jouw roadtrip tot een onvergetelijke vakantie maakt.

Campers.nl, de vraag- en aanbods site waar campers het snelst een nieuwe eigenaar vinden.

- Vol kampeernieuws en -trends
- Actueel aanbod in nieuw en gebruikt
- Informatieve campertesten

- Kampeergebieden ter inspiratie
- Voor aan- en verkoop van campers
- Huur of verhuur je camper online

VEERSYSTEMEN

making everyday smoother

ONTDEK DE MOGELIJKHEDEN VAN ONZE VEERSYSTEMEN ERVAAR DE ULTIEME RIJERVARING

VB-FullAir

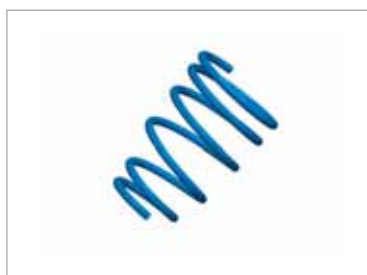
Volledige luchtvering

VB-SemiAir

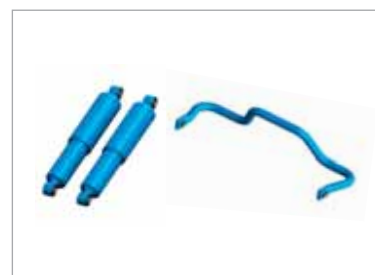
Hufluchtvering

VB-CoilSpring

Hulp- en verzwaaarveren

VB-SpecialParts

Verzwaarde stabilisatoren
Verzwaarde schokdempers
FSD-technologie

Geniet van een aangename rit met de veersystemen van VB-Airsuspension. Naast de sterk verbeterde veiligheid, ervaren zowel de bestuurder als de inzittenden meer comfort. Reis met onze veersystemen op de meest prettige manier, elke keer weer.

Pieter Kok

Buiten eten met Pieter Kok

bbq | camping | boot | picknick

Radioman Pieter (what's in a name) Kok, presentator van de ochtendshow van NH Radio, maakte een hip vormgegeven kookboek dat samen eten voor een gezond en gelukkig leven als motto heeft. Het moedigt het bewust kopen van vlees en vis aan. Dat Kok een innige band met zijn slager heeft, blijkt niet alleen uit het dankwoord maar ook uit het grote aantal gerechten met vlees. Het hoofdstuk 'bbq', uitsluitend voor de vleesliefhebber, bevat tot de verbeelding sprekende namen als 'Spareribs in cola', 'Makkelijke bierblik-kip' en 'Buikspek met calvados'. Ook op de boot, waar nagedacht is over de houdbaarheid van de producten, is het vlees (en vis) wat de klok slaat. Vegetariërs zijn beter af bij 'Picknick' met een aantal vrolijk stemmende groente- en fruitgerechten zoals 'Watermeloen-salade met feta en munt' en 'Geroosterde radijs met venkelcroutons'. Kok kon zijn creativiteit met name kwijt in de recepten van de meeneemtoetjes. Het leidde tot vindingrijke desserts als een hele meloen gevuld met ijs en de Pavlovataart die ter plekke wordt afgemaakt. Met de eenvoudig te maken cocktailrecepten wordt de buitenmaaltijd 'nét dat beetje extra' gegeven. Kok vermeldt handig bij elk recept de bereidingstijd.

Kosmos, 172 blz., € 24,99

Nico de Haan, Elwin van der Kolk (ill.)

De gewiekste vogelgids

Slim en eenvoudig vogels herkennen voor iedereen

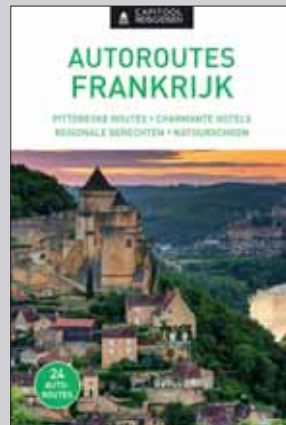
Waar andere vogelgidsen doorgaans de wetenschappelijke indeling van vogels in families volgen, bedacht Nico de Haan – na een leven lang excursies leiden, lezingen geven en vogelaars spreken – een systeem om vogels snel te herkennen. De klassieke vogelgids levert de vogelspotters eindeloos geblader op. Deze gids heeft één doel: zo snel mogelijk de vogel die je in beeld hebt herkennen. Hij koos dus voor beperkte informatie: geen Latijnse namen, geen families. Wel puntsgewijs de belangrijkste kenmerken van zo'n driehonderd in Nederland voorkomende vogels. De gids kent een indeling in vier hoofdcategorieën: kleur, gedrag, vorm, leefgebied. Elk van die hoofdstukken opent met een zoekwijzer met paginavermelding. 'Kleur' spreekt voor zich, 'gedrag' kan gaan over 'vliegend voedsel zoeken' of 'langs boomstammen schuiven' of 'onzichtbaar maar wel goed te horen'. Met 'vorm' kun je vergelijken, wat je ziet lijkt op bekende vogels als uil, kraai, gans, meeuw enzovoort. In het hoofdstuk 'leefgebied' zoek je op basis van de locatie waar je de vogel spot: in de stad / in het park / in het duin / aan de kust. Dezelfde vogel kun je dus in verschillende hoofdstukken terugvinden. Ook binnen een hoofdcategorie kun je dezelfde vogel op meerdere plaatsen vinden, bijvoorbeeld als deze meerdere leefgebieden heeft of meer kleuren heeft.

Kosmos, 456 blz., € 22,50

Capitool reisgidsen Autoroutes Frankrijk Autoroutes Noord- en midden-Italië

Voor wie niet alles zelf wil uitzoeken, brengt Capitool gidsen met autoroutes. Die zijn niet specifiek voor campers gemaakt maar dat zal geen bezwaar zijn; er zijn tips voor hotels maar niet voor campings. De gids begint met enkele inleidende hoofdstukken over het land. De meeste van de ruim twintig routes zijn tussen 200 en 300 km lang, goed voor 3 à 4 dagen; korter of langer komt ook voor. De route kan worden gevolgd aan de hand van tekstaanwijzingen en is te zien op een routekaartje. In elke route is een wandeling opgenomen, in een oude stad of door een mooi landschap – met een kaartje. Vormgeving en beeldmateriaal zijn, zoals je bij Capitool verwacht, goed verzorgd. De kleine, magere broodletter zal niet voor iedereen goed leesbaar zijn. Elke gids heeft een uitvouwbare overzichtskaart.

Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum,
264 blz., € 24,99

FRANKRIJK

SAINT-AUVENT, CAMPERPLAATS LES TERRASSES

Om meer toeristen naar Saint-Auvent in de west-Franse streek Limousin te trekken, heeft de gemeenteraad in 2020 besloten een camperplaats aan te leggen. Dat is een eenvoudige plek geworden met stroom en een servicepunt. Hij ligt pal achter het sportcomplex van dit dorpje. Laat je niet in verwarring brengen door de doorgangsbordjes in de dorpspoort: die staan gewoon verkeerd om. Een camper tot 3,25 m hoog en 2,60 m breed past door die poort.

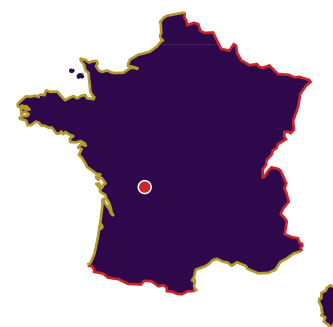
Vanaf de D10 sla je vlak bij het dorp de D58 in. Over deze smalle weg met twee haarspeldbochten rij je omhoog en kom je bij de dorpspoort. De route naar de 'Aire de Camping-cars' staat in witte letters op bruine wegwijzers. Drie vlakke uitsparingen in een heuvel markeren de plekken. De stekker steek je in een van de drie stopcontacten in de hoge stroompaal. In het dorp is een kleine supermarkt, Vival, die alleen in de ochtenduren is geopend. Saint-Junien (13 km) biedt grotere supermarkten en bakkers voor vers brood.

Een mooie wandeling (ca. 45 min.) gaat als volgt. Vlakbij de camperplaats voert een pad meteen naar beneden, naar de rivier La Gorre. Daar loop je stroomopwaarts, je komt dan bij de Sanctuaire Notre-Dame de la Paix, ook wel Petite Lourdes genoemd, een waar bedevaartsoord. In het weekend kan het hier druk zijn met mensen die bloemen brengen en kaarsen aansteken. Aan de andere kant van de rivier kunt je de wandeling voortzetten. Loop tot de houten brug (met reling) die op de pijlers van de oorspronkelijke Romeinse brug ligt. Steek de rivier over en volg het pad eerst rechts en direct daarna naar links. Je loopt nu over de Via Agrippa, een Romeinse weg uit de 1e eeuw v.Chr. die Rome met de Atlantische kust verbond. Aan het einde van dit pad neem je links de trap en dan ben je weer terug bij de camperplaats.

Camperplaats en stroomgebruik zijn gratis (juli 2021). Drie campers kunnen er het hele jaar terecht, ook heel grote. De chauffeur moet wel rekening houden met twee haarspeldbochten! <

Tekst en foto's: Marga Feenstra

Bidden in de natuur

Aire de Camping-cars Les Terrasses

F-87310 Saint-Auvent
gps N 45.8088, E 0.9272

LEUK

- sanctuaire Notre-Dame de la Paix
- vissen in het meer van La Pouge
- bijzondere paddenstoelen in het najaar

Next level camper care

Duurzaam en groen | Langdurige bescherming en glans | Gemakkelijk in gebruik | **Swiss Made**

RIWAX Nederland B.V. | Boekdrukker 3 | 3861 SE Nijkerk
T: +31 (0)38 333 33 15 | office@riwax.nl | www.riwax.nl

Dé specialist in Nederland op het gebied van expertises en taxaties voor campers en caravans. Partner voor verzekeraars, gevolmachtigden, schadeherstelbedrijven en particulieren.

- ✓ professioneel
- ✓ slagvaardig
- ✓ objectief

Camper Caravan Expertise

T 0523 28 23 10   www.campercaravanexpertise.nl   info@ccexpertise.nl

NEDERLAND

LUNTEREN, CAMPERPLAATS DE GROENE HOEK

Zeg je Gelderse Vallei, dan zeg je pluimvee. Bij camperplaats De Groene Hoek, even buiten Lunteren, gaat het om eenden. Die beschikken over een enorme schuur waar ze het opperbest naar de zin hebben. Sinds afgelopen voorjaar zijn hier campers welkom, op een groene hoek tegenover de eendenschuur.

De camperplaats van de familie Van Veldhuizen ligt aan een doodlopende zijweg van de Kattenbroekerweg. In de zomer van 2021 zijn de 15 plekken nog niet gemarkeerd. 'De eerste camperaar die hier parkeert bepaalt doorgaans hoe de anderen gaan staan', is de ervaring van Henny van Veldhuizen die graag een praatje komt maken. 'We denken er nog over na of we plekken zullen markeren', legt Henny uit. Elke plek beschikt over stroom (8A). Tegenover de entree van het camperveld is de loosplaats voor vuil water en de stort voor de wc-cassette. Honden zijn toegestaan, 'maar wij gaan ervan uit dat iedere hondenbezitter zijn of haar verantwoordelijkheid neemt', stelt Henny. Bovendien kun je de hond prima buiten de camperplaats uitlaten, wel aangeliend natuurlijk.

Tussen de eendenschuur en het woonhuis staat een 'rustpunt' van de Stichting Rust. Fietsers kunnen daar een kopje thee of koffie drinken en een toiletstop maken. 'Deze ruimte is ook voor de campers', wijst Henny op het grote 'eiland' midden in de ruimte met een warmwaterkraan. Campers mogen ook de oven gebruiken en het gas voor een ketel heet water. Liefhebbers kunnen hier eendenborst kopen, eendeneieren en wat snuisterijen. Camperplaats De Groene Hoek is het hele jaar geopend. Tarief: € 15, inclusief alles, ook wifi. <

Camperen op een eendenfarm

Camperplaats De Groene Hoek

Kattenbroekerweg 14
6741 GL Lunteren
06 13 37 21 80
gps N 52.12359, E 5.63981

LEUK

- nieuwe camperplaats
- Middelpunt van Nederland, De Goudsberg (3 km)
- * eendenborst bereiden bij de camper

NEDERLAND

ENS, CAMPERPLAATS SCHOKLAND

In 1859 verliezen de bewoners van Schokland de strijd tegen het water; het eiland in de Zuiderzee wordt ontruimd. Door de drooglegging van de Noordoostpolder in 1942 komt Schokland weer 'boven water' in de latere provincie Flevoland. Dit archeologisch monument staat sinds 1995 op de Werelderfgoedlijst van UNESCO. Camperplaats Schokland ligt er vlak naast.

Camperplaats Schokland (2018) ligt tussen het dorp Ens en Schokland. Het is een gewilde plek dus reserveren is aan te raden. Volg de prima bewegwijzering en je staat voor de ingang. Bij de oprit zijn vijf camperplekken en voor je uit ligt de camperplaats als een carrousel met ruime,

mooi aangelegde havens. Naast je camperdeur is een ruime grasstrook voor tafel en stoelen. In het midden nodigt een picknickbank uit om gezellig aan te schuiven. Rondom is veel groen gras, aan de rand staan hoge bomen. Voor een schuur in de vorm van een hooimijt is de deur naar één wc en één douche. Aan de zijkant van de schuur is de serviceplek. In de opvallende houten hut kun je op frisse avonden rondom een houtvuur genieten van de warmte. Er ligt informatie voor diverse wandel- en fietstochten over de dijken, naar het Schokkerbos, over Schokland zelf en een tip voor een uitstapje naar het eveneens voormalige eiland Urk. In het voorjaar, in 2022 van 16 april tot en met 6 mei, kun je een Tulpenroute rijden. Camperplaats Schokland is het hele jaar geopend. Tarief: € 15 inclusief alle voorzieningen en wifi. <

Slapen naast UNESCO Werelderfgoed

Camperplaats Schokland

Redeweg 8
8307 RE Ens
06 82 59 67 70 (8-20 uur)
camperplaatschokland@gmail.com
gps N 52.62806, E 6.79333

LEUK

- fietsen door de polder
- wandelen 'over' Schokland
- uitstapje naar Urk

Super B introduceert nieuwe camperaccu's

De beste accu op de markt wordt nog beter!

Super B is als sinds 2007 leidend als het gaat om Lithium batterijen in campers. De geprezen en door veel camperfabrikanten af fabriek ingebouwde Epsilon 90Ah batterij wordt nu opgevolgd door een compleet nieuwe generatie!

De engineers van Super B in Hengelo (ov) hebben hard gewerkt de beste batterij op de markt nog beter te maken. Super B kondigt daarom 2 nieuwe varianten van de Epsilon aan:

- **Epsilon V2 100 Ah**
- **Epsilon V2 150 Ah**

Alle ervaringen vanuit de engineers en ook de feedback van vele campergebruikers zijn ingezet in dit nieuwe product. De nieuwe 100 zal een stuk compacter zijn dan de eerste generatie 90Ah waardoor deze ook onder de stoel van een VW transporter past. In het formaat van de huidige Epsilon 90 (standaard DIN H8 / LN5 accuformaat) past voortaan 150Ah in. Duidelijk dat de techniek hard gaat!

Naast de toegenomen capaciteit is er een aantal zaken die de camperaar zal waarderen: Beide modellen zijn voorzien van een verwarmingselement welke door de gebruiker

via de APP instelbaar zijn. Dankzij het verwarmen wordt laden onder nul graden nu mogelijk. Er zit een aantal uitgangen op de batterij die het mogelijk maakt een generator aan te sturen. De batterij kan bijvoorbeeld de omvormer uitschakelen wanneer er nog maar een minimale hoeveelheid energie aanwezig is.

Daarnaast zijn de batterij polen van de accu voorzien van temperatuur sensoren. Raakt de stroomverbinding op de batterij los of is deze niet goed aangedraaid geeft dit warmteontwikkeling en zal de batterij dit aangeven. Super veilig dus!

De nieuwe Epsilon is IP66 geclassificeerd, dat wil zeggen stof en waterdicht. Vochtproblemen komen hierdoor niet voor en de elektronica is optimaal beschermd voor een lange levensduur. Alles heeft Super B laten testen door onafhankelijke derde partijen. Geen slager die

zijn eigen vlees keurt zoals bij zoveel andere merken.

Last but not least zal dit de enige batterij zijn die de mogelijkheid biedt om met 90% van de campersystemen (CI-BUS) te communiceren. In bijna elke camper zit reeds een display die aangeeft hoeveel energie er in de batterij nog aanwezig is. De laad en ontlad curve van Lithium is echter compleet anders dan van een lood-zuur, gel of AGM batterij waardoor deze weergave onnauwkeurig is. Het Batterij Management Systeem van de accu vertelt nu rechtstreeks aan het camperdisplay wat de status is zonder dat daarvoor dus een apart display ingebouwd dient te worden. Uitlezing met smartphone blijft uiteraard ook mogelijk.

De nieuwe 150Ah uitvoering is eind van dit jaar leverbaar en de 100Ah aanvang 2022. Voor meer informatie of een reservering: www.superb-accu.nl

Aveco Camper Schade Service

Alle aangesloten camperbedrijven

AVECO
Leasing

Windmolen 28 – 7609 NN Almelo
T +31 546 82 91 93 – E info@brugginkcaravans.nl

www.brugginkcampers.nl

CANNENBURG
CARAVANS EN CAMPERS

passie VOOR uw vakantie

De Steiger 13 – 1351 AA Almere
T +31 36 531 34 70 – E info@cannenburg.nl

www.cannenburg.nl

Witoma
caravan

Friezenstraat 2B – 5249 JS Rosmalen
T +31 73 521 90 49 – E info@witoma.nl

www.witoma.nl

Ron Hazenberg Campers

Grotelant 2 – 9679 VA Scheemda
T +31 597 67 66 66 – E info@ronhazenberg.nl

www.ronhazenberg.com

DE ROO
CAMPERS

STADSKANAAL

Unikenkade 1 – 9503 PD Stadskanaal
T +31 599 64 89 78 – E herwin@deroocampers.nl

www.deroocampers.nl

SWART
CAMPERS

Jachtlustweg 49a – 8563 AC Wijckel
T +31 514 60 21 19 – E info@swartcampers.nl

www.swartcampers.nl

Van Drogen
campers-caravans

Orionweg 53 – 8938 AG Leeuwarden
T +31 58 280 25 00 – E info@vandrogen.nl

www.vandrogen.nl

ACHTERKAMP
CAMPERS

Onlandweg 1 – 9482 TC Tynaarlo
T +31 592 55 50 90 – E info@westfalia-campers.nl

www.westfalia-campers.nl

EUROTREK
CAMPERS

Printer 31 – 7741 ME Coevorden
T +31 524 59 37 00 – E info@eurotrek.nl

www.eurotrek.nl

J&N

COEVORDEN

Stephensonweg 2a – 7741 KW Coevorden
T +31 524 51 37 11 – E info@jonkerenenvos.nl

www.jonkerenenvos.nl

Zinger
campers

De Hanekampen 4b – 9411 XM Beilen
T +31 593 38 00 00
E info@zingercampers.nl

www.zingercampers.nl

ROOZEBOOM
CAMPERS

Coevorderweg 20 – 7707 AR Balkbrug
T +31 523 65 65 00 – E info@roozeboomcampers.nl

www.roozeboomcampers.nl

AART
Camperinbouw

Zwolseweg 28 – 8141 EZ Heino
T +31 572 85 31 33 – E info@aartcamperinbouw.nl

www.aartcamperinbouw.nl

Averesch
Campers

Kalanderstraat 5 – 7461 JL Rijssen
T +31 548 51 36 70 – E info@avereschcampers.nl

www.avereschcampers.nl

VENEBOER
CARAVANS BV

Loswal 30 – 9206 AH Drachten
T +31 512 52 11 11 – E info@veneboercaravans.nl

www.veneboercaravans.nl

SCHARPHOF CAMPERS.NL

Rudolf Dieselstraat 5 – 7442 DR Nijverdal
T +31 548 62 61 61 – E info@scharphofcampers.nl

www.scharphofcampers.nl

VAN TUYL

Nieuwe Steeg 48 – 4171 CW Herwijnen
T +31 418 58 12 16 – E info@van-tuyl.nl

www.van-tuyl.nl

Kamerlingh Onnesstraat 19 – 7271 AZ Borculo
T +31 545 27 17 18 – E mail info@brugginkcaravans.nl

www.brugginkcampers.nl

BUSCAMPER NEDERLAND

Pascalweg 24 – 4104 BG Culemborg
T +31 345 54 57 60 – E info@buscamper.nl

www.buscamper.nl

de jong

CARAVANS | CAMPERS | TENTEN | OUTDOOR

Industrieterrein De Netelhorst 1 – 8051 KE Hattem
T +31 38 444 37 77 – E info@dejongcaravans.nl

www.dejongcaravans.nl

GELDERSE

CAMPER CENTRALE

Antonie Fokkerstraat 37 – 3772 MP Barneveld
T +31 342 41 50 52 – E info@geldersecampercentrale.nl

www.geldersecampercentrale.nl

MULTICAMPERS WAGENINGEN B.V.
Gespecialiseerd in Volkswagen Campers

Industrieweg 10 – 6702 DR Wageningen
T +31 317 42 37 85 – E info@multicampers.nl

www.multicampers.nl

STIJKELCAMPERS

Noorderbreedte 10 – 3845 MB Harderwijk
T +31 341 41 32 15 – E info@stijkelcampers.nl

www.stijkelcampers.nl

Einsteinweg 6 – 3404 LK IJsselstein
T +31 30 687 05 27 – E info@campertotaal.nl

www.campertotaal.nl

Camper Centrum Nederland

Basicweg 5a-c – 3821 BR Amersfoort
T +31 33 453 08 82 – E info@vwcampers.nl

www.volkswagencampers.nl

DICK GROOT SAFARI CAMPERS

Zandzegge 3a – 1731 LP Winkel
T +31 72 571 95 96 – E info@safaricamper.nl

www.safaricamper.nl

van Baaren Caravans + Campers

Zandzegge 1 – 1713 LP Winkel (N-H)
T +31 224 54 02 44 – E info@vanbaarencaravansencampers.nl

www.vanbaarencaravansencampers.nl

DD caravans & campers

Rotterdamseweg 266a – 2628 AS Delft
T +31 15 262 74 33 – E info@ddcaravans.nl

www.ddcaravans.nl

DE JONG Kampeer & Recreatie HILLEGOM-DE ZILK

Beeklaan 24a – 2191 AB Hillegom - De Zilk
T +31 252 51 77 17 – E verkoop@kampeercentrumdejong.nl

www.kampeercentrumdejong.nl

CAMPERS & CARS

Rijksweg 68 – 4255 GM Nieuwendijk
T +31 183 40 12 00 – E info@campersencars.nl

www.campersencars.nl

BEROCA CAMPER & CARAVAN

REPARATIE ONDERHOUD SCHADE VERKOOP VERHUUR

Leemskuilen 38 – 5563 CL Westerhoven
T +31 40 207 65 88 – E info@beroca.nl

www.beroca.nl

COR VAN DEN OEVER Camper en caravancenter

Berghemseweg 2a – 5373 KH Herpen
T +31 486 41 36 78 – E corvandenoever@hetnet.nl

www.caravancenter.nl

CamperCentrum Veldhoven

De Run 8273 – 5504 EM Veldhoven
T +31 40 254 26 38 – E info@campermatheeuwsen.nl

www.campermatheeuwsen.nl

Liba Campers B.V.

Hamsestraat 16a – 5298 NA Liempde
 T +31 411 63 33 79 – E info@libacampers.nl

www.libacampers.nl

Linders
 KAMPEERAUTO'S

Bolle Akker 3 – 5761 RW Bakel
 T +31 492 34 25 08 – E info@linderskampeerautos.nl

www.linderscampers.nl

Mobile Drome & partners
 Roosendaal

Argon 33 – 4751 XC Oud Gastel / Roosendaal
 T +31 165 57 06 25 – E info@mobiledrome.nl

www.mobiledrome.nl

TJEU VAN HORNE
 www.kampeercentrumBudel.nl

Meemortel 34 – 6021 AE Budel
 T +31 495 49 33 55 – E info@kampeercentrumbudel.nl

www.kampeercentrumbudel.nl

NIESMANN + BISCHOFF
 CAMPERS NEDERLAND

Galliërsweg 39 – 5349 AT Oss
 T +31 412 74 50 34 – E info@niesmannbischoff.nl

www.niesmannbischoff.nl

RIDDERBEKS
R B

Edisonweg 43 – 6101 XJ Echt
 T +31 475 41 01 01 – E info@ridderbeks.nl

www.ridderbeks.nl

TIELEN CAMPERS.NL
 AMERICA

Hoebertweg 4 – 5966 ND America
 T +31 77 464 90 40 – E verkoop@tielencampers.nl

www.tielencampers.nl

Caravan & Camper
 LIMBURG

Mauritsweg 126 – 6171 AK Stein
 T +31 46 433 35 74 – E info@caravan-camperlimburg.nl

www.caravan-camperlimburg.nl

CaravanLife GORTER

Daniëlsweg 2 – 4451 HP Heinkenszand
 T +31 113 56 30 85 – E gorter@caravanlife.nl

www.caravanlife.nl

RAEMA
 Caravans & Campers BV

Hulsenweg 8 – 6031 SP Nederweert
 T +31 495 72 59 00 – E info@raemacaravans.nl

www.raemacaravans.nl

Marsman
 Caravans en Recreatie

Handelsweg 4 – 3641 RC Mijdrecht
 T 31 297 24 22 34 – E info@marsmancaravans.nl

www.marsmancaravans.nl

cm
 Cor Melissant

Nijverheidsweg 4 – 3247 XX Dirksland
 T 31 187 60 51 91 – E info@cormelissant.nl

www.cormelissantcaravan.nl

Aveco Camper Schade Service
 Alle aangesloten
 camperbedrijven

Ontdekken met 4 jaar zorgeloze zekerheid

Bij een nieuwe Volkswagen California 6.1. krijgt u nu 4 jaar GRATIS onderhoud én garantie*. Een uniek en exclusief aanbod. Dat rijdt en reist extra comfortabel. Campercentrum Nederland is al 20 jaar de enige officiële dealer van Volkswagen Campers. Meer weten? Kijk op campercentrumnederland.nl of neem contact op via 033-453 08 82.

Laatste nieuws ontvangen?

Aanmelden kan via

www.campercentrumnederland.nl/ontdekken/nieuwsbrief

* Op elke nieuwe Volkswagen California 6.1

Campercentrum Nederland

Basicweg 5 a-c, 3821 BR Amersfoort
+31 (0)33 453 08 82
info@campercentrumnederland.nl
www.campercentrumnederland.nl

WESTFALIA

Aveco Camper Schade Service

Verzekerd van goed schadeherstel!

Uw voordeel van onze samenwerking met 45 camperbedrijven:

- ➔ Slechts € 150,- standaard eigen risico
- ➔ Fabrieksgarantie blijft van kracht bij schadeherstel door merkdealer
- ➔ Zorgeloze financiële afwikkeling
- ➔ Snelle schadeafhandeling
- ➔ Professionele reparatie
- ➔ Aantrekkelijke premie

Groningen	Plaats
1. Ron Hazenberg Campers	Scheemda
2. De Roo Campers	Stadskanaal
Friesland	Plaats
3. Swart Campers	Wijckel
4. Van Drogen Campers & Caravans ...	Leeuwarden
5. Veneboer Campers & Caravans	Drachten
Flevoland	
6. Cannenburg Caravans en Campers.	Almere
Drenthe	Plaats
7. Achterkamp Campers	Tynaarlo
8. Eurotrek Campers	Coevorden
9. Jonkeren & Vos	Coevorden
10. Zinger Campers	Beilen
Overijssel	Plaats
11. Aart Camperinbouw	Heino
12. Aversch Campers	Rijssen
13. Bruggink Caravans & Campers	Almelo
14. Roozeboom Campers	Balkbrug
15. Scharphof Campers	Nijverdal
Gelderland	Plaats
16. Autobedrijf Van Tuyl	Herwijnen
17. Bruggink Caravans & Campers	Borculo
18. Buscamper Nederland	Culemborg
19. De Jong Caravans & Campers	Hattem
20. Gelderse Camper Centrale	Barneveld
21. Multicampers Wageningen	Wageningen
22. Stijkel Campers	Harderwijk
Utrecht	Plaats
23. Camper Totaal	IJsselstein
24. Camper Centrum Nederland	Amersfoort
25. Marsman Caravans en Recreatie.....	Mijdrecht
Noord-Holland	Plaats
26. Dick Groot Safaricampers	Winkel
27. Van Baaren Caravans + Campers ...	Winkel
Zuid-Holland	Plaats
28. DD Caravans & Campers	Delft
29. De Jong Kampeer & Recreatie	Hillegom/De Zilk
30. Cor Melissant Camper Caravan	Dirksland
Noord-Brabant	Plaats
31. Campers & Cars	Nieuwendijk
32. Beroca Camper & Caravan	Westerhoven
33. Camper en Caravancenter Cor van den Oever	Herpen
34. Campercentrum Veldhoven	Veldhoven
35. Liba Campers	Liempde
36. Linders Kampeerauto's	Bakel
37. Mobiledrôme & Partners	Oud Gastel
38. Tjeu van Horne - Kampeercentrum Budel	Budel
39. Niesmann+Bischoff Campers Nederland	Oss
40. Witoma Recreatie	Rosmalen
Limburg	Plaats
41. Ridderbeks	Echt
42. Tielen Campers	America
43. Caravan & Camper Limburg	Stein
44. Raema Caravans & Campers.....	Nederweert
Zeeland	Plaats
45. Caravanlife Gorter	Heinkenszand

